Inventario

dell'Archivio storico Municipale di Riva compilato e scritto nell'anno 1791 dal ven. P. Giangrisostomo Tovazzi Francescano di S. Bernardino in Trento (Via Gratioli), dopo d'aver ordinato l'archivio in compagnia di suo fratello P. Massimo pure dei Frances. conv. di Trento. Il detto Archivio era stato eretto dal Comune l'anno antecedente 1790.

V. Not. stor. „ Archivio storico ecc" 1790-1852.

MUNICIPIO DELLA CITTÀ DI RIVA

Nota di
P. Gio Francesco
Not. dell'arch. ~~stor.~~
15 marzo 1936.

CIVICO MUSEO E ARCHIVIO STORICO
RIVA

INVENTARIVM
ARCHIVI RIPENSIS CIVICI
Exhibens
COMPENDIVM LITERALE
veterum ejus Monumentorum
servata ipsorum dictione, ac phrasi
necnon
CODICVM MANVSCRIPTORVM
NOTITIAM.

Attexitur Index Potestatum, aliorumque
Rectorum Ripensium
ex iisdem monumentis, et codicibus eruitus.

D. Regalato dal P. Gian Girolamo Tovazzi dei Francescani
del Convento di S. Bernardino in Trento 1791. e Comunicato dallo stesso. Ex Ægidius Fontanini 1923.)

RIPÆ, M.D.CCXCI.

MUNICIPIO DELLA CITTÀ DI RIVA

P. Gian Grisostomo Tovazzi A.F.Min.
Ordinatore di molti Archivi e valente
raccoglitore di Documenti e memorie.
Ordinò l'Archivio di Riva nel 1791 e ne
compilò il presente Inventario-Regesto.

Morì nel Convento di S. Bernardino
dei Francescani in Trento 1806.

MONITVM.

Novo constructo Archivo, novum quoque ipsius Inventarium adornandum prudentissime censuerunt Illustres Domini Sindici, et Consiliarii Civitatis. Igitur qui per eosdem ad hujusmodi opus exequendum Tridento accitus fuit, quum omnia susque deque reperisset, primo Codices manuscriptos in diversis Pluteis stare fecit, et coordinavit. Deinde Chartas omnes vetustas per sacula, et capsulas distribuit, oculo legit attento, ac labore sane improbo, fide prorsus integra, et remoto partium amore, sequens earumdem compendium concinnavit.

Uniuscujusque dorso, ut ab aliis discernatur, et facili negotio inveniri queat, hæc verba inscripsit: Caps. — num. — Anno — numeris, et annis adjectis. Chronicas notas ad

amus-

amussim exegit. Barbarum ipsarum stilum, ac orthographiam similem usque adeo servavit, ut vel ipsosmet putidos solœcismos identidem describere non abnuerit.

Nihil prætériit, quod tuendis Magnificæ Communitatis iuribus, quodque historiæ sacræ, ac profanæ commodo aliquandiu inservire posse duxit. Quapropter nullum Principem, nullum Episcopum, Parochum, Prætorem, Provisorem, Præfectum, Vicarium, Judicem, Syndicum, Massarium, aut virum quoquo modo insignem, nullam Ecclesiam, nullum Cœmeterium, Hospitale, ac Monasterium, nullam Fraternitatem, nullam denique Litem, aut Controversiam omisit.

Pretia rerum, materiam Censuum, diversitatem, ac valorem Monetarum adnotavit. Portum, Domos, Palatia, Castra, Turres commemoravit. Ex publicorum Actuum testibus multos, immo plurimos recensuit pro cognominum et

et familiarum origine derivanda, vel constabilienda. Testatorum pietatem in Ecclesias, et pauperes Christi Domini nostri clementissimi libenter innuit.

Dies mensium stilo antiquorum per illud intrante, vel exeunte mense designatos, iuxta nostrum hodie vigentem in marginibus explicuit. Verbulum sic antiquariorum more non raro interposuit, ut hinc lector discat, sic omnino ferre monumentum, etsi aliter forsan ferre debuisset. Uno verbo fecit, quod faciendum censuit; quodque in angustia temporis, et loci, ac longe positus a suis libris facere potuit, auxiliante Deo, et Domino nostro Jesu Christo, cui omnis honor, et gloria in sæcula sæculorum. Amen.

IN-

INDEX CHARTARVM CHRONOLOGICVS.

CAPSVLA PRIMA.

Annus. Numerus.

1106. Num. 4.
1186. — 1.
1189. — 2.
1194. — 3.

CAPSVLA SECVNDA.

1202. — 12. 44.
1211. — 96.
1214. — 36.
1220. — 19.
1224. — 9. 78.
1225. — 85.
1226. — 2.
1228. — 5. 20. 57.
1229. — 1.
1232. — 42.
1234. — 37. 56.
1240. — 18. 25. 28. 30.
1242. — 15.
1245. — 84.
1246. — 86.
1247. — 71.
1249. — 64. 48.
1251. — 68. 80.
1260. — 11.
1262. — 63. 65.
1263. — 17.
1264. — 7. 10. 59. 87.
1265. — 81. 88.
1266. — 49. 89.
1268. — 90.
1272. — 91.
1273. — 92. 35.
1274. — 52.
1275. — 29.
1276. — 62.
1277. — 23.
1278. — 24. 61. 74.

1279 — 21. 51. 55. 93.
1282 — 34. 46. 94.
1283 — 83.
1284 — 43. 47. 58. 73. 22.
1285 — 33. 41. 72.
1286 — 4. 14. 53.
1287 — 6. 27. 39. 8. 40. 54. 60. 66.
1288 — 26.
1289 — 31. 69. 75. 95.
1290 — 3. 77.
1291 — 51. 82. 50.
1294 — 16. 79.
1295 — 70.
1296 — 13. 67.
1297 — 38. 45.
1299 — 32. 76.

CAPSVLA TERTIA, ET QVARTA.

1300. — 1.
1301. — 2. 3.
1302. — 4. 5. 6. 7. 50. Capſ. 4 n. 1. 2.
1303. — 8. 9. Capſ. 4. n. 3. 4.
1304. — 10. 11. Capſ. 4. num. 5.
1305. — Capſ. 4. num. 6.
1306. — 12. 13. 14.
1308. — 15. 48. Capſ. 4. num. 7. 8.
1310. — 16.
1311. — 17.
1313 — 18.
1318. — Capſ. 4. num. 10.
1319. — 19. 20. 49.
1323. — Capſ. 4. num. 9.
1325. — 21. Capſ. 4. num. 11.
1326. — 22.
1330. — Capſ. 4. num. 12.
1331. — 23.
1333. — Capſ. 4. num. 13.
1334. — Capſ. 4. num. 14.
1337. — Capſ. 4. num. 15.
1338. — Capſ. 4. num. 16.
1339. — 24.
1340. — Capſ. 4. num. 17. 18.

1341.—25.26. Capſ. 4. num. 19.
1342.—27.28. Capſ. 4. n. 20.
1348.—Capſ. 4. num. 22.
1349.—Capſ. 4. num. 21.
1351.—30.
1358.—31.
1359.—29.
1371.—32.33.34.
1372.—35.
1376.—36.37.
1378.—38.
1385.—39. Capſ. 4. num. 23.
1389.—40.
1393.—41.42.
1394.—43.44.45.
1397.—46.47.

CAPSVLA QVINTA.

1400.—1.
1408.—2.
1414.—9.
1415.—3.
1416.—4.
1417.—5.6.7.8.
1418.—10.
1419.—11.
1420.—12.
1421.—13.
1423.—14.
1424.—15.
1425.—16.
1426.—17.
1430.—18.19.
1431.—20.21.
1432.—22.23.
1433.—24.
1434.—24.25.26.27.100.
1436.—28.29.
1438.—30.
1442.—31.

1443.—32.33.
1445.—34.
1449.—100.
1450.—35.36.37.
1451.—38.
1452.—39.40.
1456.—41.42.
1459.—43.44.45.
1461.—46.47.
1462.—49.
1463.—48.
1467.—50.51.
1468.—52.53.
1469.—54.
1472.—55.56.57.
1473.—58.
1475.—59.
1477.—60.61.62.
1478.—63.64.
1479.—65.
1481.—66.67.68.69.70.71.72.73.74.99.
1482.—75.76.77.78.79.80.81.
1483.—82.
1484.—83.84.
1485.—85.86.87.
1488.—88.
1489.—89.90.91.92.
1491.—93.94.
1492.—95.96.97.
1498.—98.

CAPSVLA SEXTA.

1500.—1.
1501.—2.
1502.—23.
1503.—3.
1504.—4.
1505.—5.
1507.—6.
1508.—7.

1521— 8.
1529.— 9.
1537.— 10.11.
1538.— 12.
1542.— 13.
1544.— 14.
1555.— 15.
1556.— 16.
1560.— 17.
1575.— 18.
1576.— 19.
1582.— 20.
1585.— 21.
1586.— 22.

CAPSVLA SEPTIMA.

1601— 1.
1605— 1.
1606— 2.
1609— 3.4.
1615— 5.12.
1617— 6.
1621— 7.
1634— 8.
1641— 9.
1642— 10.
1677— 13.
1681— 14.
1685— 11.

CAPSVLA OCTAVA.

Vacua est.

CAPSVLA NONA.

Litera Ducum Venatorum.

1441— 1.2.3.
1442— 4.
1443— 5.6.7.8.
1444— 9.
1445— 10.11.
1446— 12.13.14.
1447— 15.16.17.

1449— 18.
1451— 19.20.
1452— 21.
1453— 22.
1457— 23.
1458— 24.
1459— 25.26.27.52.
1460— 28.
1462— 29.30.31.32.33.34.35.
1463— 36.37.38.
1464— 39.40.41.
1465— 42.
1468— 43.44.45.46.47.48.
1469— 49.50.51.53.54.56.
1470— 55.57.58.
1471— 59.60.61.62.
1472— 63.
1473— 64.65.
1475— 66.67.68.
1480— 69.70.71.
1482— 72.
1486— 73.
1487— 74.
1488— 75.
1489— 76.77.
1491— 78.
1493— 79.
1494— 80.
1506— 81.

CAPSVLA DECIMA.

Litera Principum Tridentinorum.

1270— 38.
1426— 1.
1522— 8.9.
1530— 2.3.
1542— 4.5.6.
1575— 7.
1579— 10.
1603— 11.12.
1615— 13.

1631 — 14.
1632 — 15.
1664 — 16. 17.
1667 — 18. 19.
1670 — 20.
1679 — 21. 22.
1693 — 23. 24.
1697 — 25. 26.
1728 — 27. 28.
1731 — 29. 30.
1749 — 31. 32.
1756 — 33.
1764 — 34. 35.
1776 — 36. 37.

CAPSVLA VNDECIMA.
Vacua est

CAPSVLA DVODECIMA.
Charta incerti temporis et anni.

LIBRI
DIVRNALES. 37.
MASSARIALES. 150.
MISCELLANEI. 85.

INDEX POTESTATVM RIPENSIVM.

IN-

INVENTARIVM
ARCHIVI RIPENSIS CIVICI

Incipit in sanctissimo nomine Dñi nostri Jesu Christi hac die Jovis XII. mensis Maii Anno 1791.

CAPSVLA PRIMA.

1. Anno 1186. Indict. 4. die Dominico sexto exeunte Febr. In Ripa, in quadam domo Presbyterorum Ripæ, Magister Caxotus, et Albertus Diaconus, et Presbyter Obizonus Fratres, et Clerici Ecclesiæ Ripæ, investiverunt nomine Locationis Petrum et Omedeum fratres, filios quondam Bosii de Ferraria de Arco, de tredecim peciis terræ arativæ jacentibus in Arethol, in Coghol, in Pecia longa in Clarola, in Brata et in Rizolo, ad Fictum solvendum plurium Galetarum segetis, Siliginis, Milei, et Panicii. Confirmavit postea eamdem Locationem Dñs .... Calonicus Archipresbyter predictæ Ecclesiæ. — A. 1186. die 23. Febr.

2. Anno 1189. Indict. 7. die Lunæ 4. intrante Decembri, Dominus Romanus Archipresbyter Ecclesiæ Ripæ, qui professus fuit se lege vivere Romana, pro parabola suorum Fratrum Magistri Caxoti, et Presbyteri Obizonis, et Alberti Diaconi, investivit Patenam filium Girardi de Arco, ubi dicitur Mogno, de duabus Peciis terræ arativæ, pro annuo Fictu unius Galetæ Furmenti ad Galetam Ripæ. — A. 1189. die 4. Dec.

3. Anno 1194. Indict. 12. die Mercurii 4. intrante Madio, juxta Plebem Luzanæ, Montenarius de Cor- — A. 1194. die 4. Maji.

CAPSVLA PRIMA.

Corgnano lege vivens Romana, Torrogino, et fratribus ejus filiis quondam Vitti de Iscera, pro quatuor Libris, et quinque solidis Denariorum currentium Veronæ vendidit sex Pecias terræ jacentes in territorio Isceræ, et quartam partem de sex Nõgare jacentem a Tolas.

A. 1106. die 19. Junii.

4. Anno 1106. Indict. 14. XIII. Kalendas Julii, subtus Cortina Ecclesiæ S. Mariæ Plebis de Ripa, in præsentia Domni Grimoaldi Archipresbyteri et Alberici et ceterorum Presbyterorum Severtus Presbyter dictæ Ecclesiæ, habitator in vico Brione in loco, qui dicitur a Bezasi, ac Ulveradus, et Vitus, omnes ex natione sua viventes lege Longobardorum sed Severtus propter honorem Presbyteratus sui lége vivens Romana, obtulerunt, et donarunt dictæ Ecclesiæ septem Olivos, omnes Raze, positos in loco Brione, duos in loco, qui dicitur Nuvilliari, ante Casam hæredum quondam Vitalis Presbyteri, tres in Olivedo supra Bracum, quos habuerunt ab Arcombado de Ripa, et alios duos positos ante domum suprascripti Severti, in loco, qui dicitur subtus Bezasi, consentiente et donationem confirmante Johanne de Ripa, qui dicitur Gabadore, Advocato ipsius Presbyteri Severti. Charta hæc in dorso perperam habet: 1306. die 14. Julii.

CAP.

CAPSVLA SECVNDA.

1. Anno 1229. Indict. 2. die Sab. 4. exeunte Febr. Dñs Rainardus Ripensis Archipresbyter, præsentibus Dñis, Arpo, et Calapino Presbyteris, ac Dominico, et Johanne Clericis, et Fratribus Ecclesiæ S. Mariæ Plebis Ripæ, locavit Marchesio filio quondam Martini de Arco unam Peciam terræ arativæ jacentem in pertinentiis Arci. A. 1229. die 25. lege 24. Febr.

2. Anno 1226. Indict. 14. die 10. exeunte Junio, in Ripa, in Curtivo Sacerdotum Dominus Ranaldus sanctæ Mariæ Plebis Ripæ Archipresbyter, suis Confratribus præsentibus, et consentientibus, et loquelam dantibus, videlicet Dño Arpone Sacerdote Dominico, Belentano, et Johanne Clericis, locavit Venturæ quondam Boneti de Arcu unam Peciam terræ arativæ, pro annuo Ficto unius Galetæ boni, et pulchri Frumenti ad mensuram Ripæ. A. 1226. die 21. Junii.

3. Anno 1290. Indict. 3. die Lunæ 12. exeunte Junio in Ripa, in Camara Communis Ripæ in Consilio more solito coadunato ad sonum Campanæ, coram Dño Felipo de Mezo Potestate Ripæ, Zenarius Notarius de Teno Ambaxator, seu Nuncius Dñi Anzei Capitanei in Teno, petiit remotionem Vacharum de Monte Henguli. A. 1290. die 19. Junii.

4. Anno 1286. Indict. 14. die Dominico 4. intrante Augusto, Tridenti in Palatio Episcopatus, exhibitus fuit libellus ad instantiam Bonæpacis de Pranzo, ut Consules, et Communitas de Ripa compellantur ad reficiendam et aptandam quamdam viam, per quam itur ad montem Henguli; et ipsam in pristinum statum reducendam. A. 1286. die 4. Aug.

5. Anno 1228. Indict. 1. die 8. exeunte Madio in Burgo Ripæ, Martinus Viator Ripæ ex parte Dñi A. 1228. die 24. Maji.

Gerardum

Dñi Tridentini Judicis gerentis rationem per Dñm G. Tridentinæ Ecclesiæ Episcopum, dedit tenutam Delavantio quondam Marcii Zaneboni Roci, recipienti pro se, et pro socro suo Otobono quondam Dñi Galiciani quondam Dñi Personaldi de Hostiis quam plurium personarum.

A. 1287. die 1. Junii. Mainardum

6. Anno 1287. Indict. 15. die primo intrante Junio, in Prancio, Jacobinus Vicarius Dñi Liteprandi Potestatis Ripæ per Dñm M. Ducem Karentanorum et Tirolis Comitem, et Gosmerius de Ripa tanquam Massarius Communis Ripæ a Dño Bonvesino et Videto, et Bachino, et aliis multis de Prantio petierunt quædam pignora, sed frustra.

A. 1264. die 30. Julii. Egnone

7. Anno 1264. Indict. 7. die penultimo exeunte Julio ante Domum Dñi Bertoldi de Arco, Bertramus filius quondam Johannis Botalae et alii de Cologna fecerunt Girardinum filium Zigallæ de prædicto loco suum certum Nuncium, et Procuratorem specialiter in allegando coram Dño Episcopo vel ejus Assessore, Privilegium, quod sint de jurisdictione Dñi Olderici Panteriæ, concessum a Dño E. Episcopo Tridentino.

A. 1287. die 9. Aug.

8. Anno 1287. Indict. 15. die Sab. 9. intrante Aug. in Ripa sub domo Communis, Albrigetus Dñæ Mariæ, Dñs Federicus Spaletà et alii Consiliatores Communis Ripæ, Nobilem, e Sapientem virum Dñm Johannem Judicem de Chavedeno Vicarium in Ripa per Dñm Liteprandum de Formigario Potestatem Ripæ, rogant, ut accipiat 35. Libras bonæ monetæ, quas Yzelinus quondam Dñi Tochi dare tenebatur Bernardo cuidam.

A. 1224. die 20. Dec.

9. Anno 1224. Indict. 12. exeunte Decembri, in Ripa, in domo Sacerdotum Dñs Ranaldus Ripensis Archipresbyter, consentientibus suis Confratribus Dño Bonizone, Dño Arpone Sacerdotibus, Belenzano, Viviono, et Johanne Clericis S. Mariæ Plebis Ripæ, Zoanasio Converso Sancti Adelpreti de Arcu, et ejus Sororibus Con-

Conversis suprascripti Ospitalis sancti Adelpreti, locavit unam Peciam terræ arativæ, jacentem in pertinentiis Ripæ, apud dictos Conversos, et apud Infirmos sancti Tomasii.

A. 1264. die 20. Julii.

10. Anno 1264. Indict. 7. die 12. exeunte Julio in Cologna Girardus de Cologna, Adaminus, Martinus Niger Odelricus quondam Cigalæ, et Bertramus ejusdem loci, fecerunt Mejorinum de Gavacio quondam Venturæ de Trazino suum certum Nuncium et Procuratorem generalem in omnibus suis Causis, Placitis, et Quæstionibus contra Homines Communitatis Ripæ. Idipsum fecit et Baceda de Cologna.

A. 1260. die 8. Octob.

11. Anno 1260. Indict. 3. die Ven. 8. intrante Octobri Dñs Benevenutus Dñi Jacobi Vicarius Dñi Adelperii Potestatis Ripæ statuit terminum hæredibus quondam Ottobelli de Copadgalo ad respondendum.

A. 1202. D. 18. Dec.

12. Anno 1202. Indict. 5. die Merc. 14. exeunte Decembri, Brixiæ Millo de sancto Gervasio Brixiensis Miles, a Dño Philippo Romanorum Rege Delegatus sententiam tulit pro Universitate terræ Ripæ contra Universitatem sitam apud Castrum Archi circa possessionem, et proprietatem Lisani, et Credatii, cum esset Sindicus Rippæ Gratiadeus f. q. Vitardi.

A. 1296. die 30. April.

13. Anno 1296. Indict. 9. die ult. Aprilis, in Ripa Dña Gisla uxor quondam Bertoli de Gazollis de Ripa jacens infirma fecit suum testamentum, quo hæredes suos universales instituit pauperes sæculares. Reliquit unam Caciam olei Presbyteris Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa: aliam Ecclesiæ S. Michaelis de Ripa, et aliam Ecclesiæ Sancti Petri de Runzono.

A. 1286. die 14. Sept.

14. Anno 1286. Indict. 14. die Sab. 14. intrante Septembri

bri recensentur Testes hominum communis Ripæ contra homines Communitatis Pranzi pro rixa habita in monte Hengli, et Tumbli.

A. 1242. die 6. Julii

15. Anno 1242. Indict. 15. die Dom. 6. intrante Julio, in pertinentia Ripæ Ottobonus de Dño Galiciano, et alii de Ripa, de Pranzo, et de Cologna, fecerunt suos Nuncios, et Procuratores, actores, defensores, ac anciarnos Dños Ottobonum, et Rodolfinum de Ripa, et Bontempum de Pranzo ad supervidendum, et ordinandum totum super ratione quarti Clavarum montis de Engolo.

A. 1294. d. 25. Julii.

16. Anno 1294. Indict. 7. die 25. Julii in Ripa, præsentibus Dño Pre Marcho Archipresbytero Plebis Ripæ, et aliis, Vidotus olim Monachus Ecclesiæ S. Nicolai, languens corpore, facit suum testamentum, in quo reliquit 30. Solidos Veronen. parvul. Ecclesiæ S. Jacobi de Calino, et suos pannos Ospitali terræ Ripæ. Hæredes autem universales instituit pauperes Christi de Ripa, et illarum contractarum, et Ecclesiam S. Nicolai de Monte Brioni Plebatus Ripæ.

A. 1263. die 17. Martii

17. Anno 1263. Indict. 6. die 15. exeunte Martio, in Ripa, super Canonicam Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa, Dñs Antonius Archipresbyter suprascriptæ Ecclesiæ una cum Fratribus suis Dominis Vivirono, et Basilicão, Bergogne alque Francisco, locavit Bevenuto Cordoni de Arco unam Petiam terræ prativæ juris dictæ Ecclesiæ, jacentem in pertinentiis Ripæ, ubi dicitur Sancto Jehorio, pro annuo Cfictu quinque solidorum denariorum Veronensium parvulorum solvendo Fratribus dictæ Ecclesiæ.

Cordoni, seu Sutori.

Anno CAP.

18. Anno 1240. Indict. 13. die Veneris 7. intrante Septembri, in Tridento, in Palatio Episcopatus, Bartholomæus de Alba Judex Domini Sedoerii de Tyto Potestatis Tridenti, et Episcopatus per Dñm Imperatorem, tulit sententiam pro Communitate Ripæ contra Communitatem Archi; vetuitque Archensibus incidere Arbores Ripensium pro construendo Ponte Archi. Tunc fuit Sindicus Ripæ Bernardus Palmæ. A. 1240. die 7. Sept.

19. Anno 1220. Indict. 8. die 13. intrante Aprili in Ripa, juxta domum Sacerdotum, Dñs Ra. Archipresbyter sanctæ Mariæ Plebis Ripæ, consentientibus suis Confratribus suprascriptæ Ecclesiæ, videlicet Dño Bontone Sacerdote, Arpo Clerico, Belenzano, et Johanne Clericis, locavit Mazornino filio quondam Bonæinsignæ, ac aliis duobus, unam Petiam terræ arativæ jacentem ad Pascironum. A. 1220 die 13. April.

20. Anno 1228. Indict. 1. die Sab. 9. exeunte Aprili in Ripa, Martinus Viator Ripæ ex parte Dñi Tridentini Judicis facientis rationem per Dñm G. Trident. Episcopum, publicavit quoddam Edictum. A. 1228. die 22. Apr.

21. Anno 1279. Indict 7. die 5. exeunte Januario, in pertinentia Ripæ, Dña Malgarita uxor quondam Girardi de Bertoldo de Vulpe, et filia Dñi Yzelini Stadezi, et dictus Dñs Yzelinus, intraverunt in tenutam, et possessionem de medietate unius Peciæ terræ jacentis in pertinentia Ripæ. A. 1279. die 27. Jan.

22. Anno 1284. Indict. 12. die 9. exeunte Febr. in Tridento, in Burgo novo, ante domum Dñi Petri de Sejano, Dña Elica uxor quondam Bontempini Pilizarii locavit Dñæ Flordiemæ uxori Trin. A. 1284. die 21. Febr.

Trintinazi, unam Peciam terræ vineatæ jacentem in Rovazeto.

A. 1277. die 29. Julii

23. Anno 1277. Indict. 5. die 3. exeunte Julio, in Ripa, in domo Dñi Panzeriæ de Arco, Corezola Viator Curiæ Tridenti protestatus fuit, quod ex parte Jacobini Vicarii Dñi Ol. Panzeriæ de Arco Gastaldi Ripæ dedit possessionem Dñæ Malgaritæ uxori quondam Girardi Vulpi de Ripa tutrici filiorum suorum, de Bonis quondam Dñæ Rivanæ, existentibus in terra, et territorio Ripæ.

A. 1278. die 30. Maji.

24. Anno 1278. Indict. 6. die penultimo exeunte Madio in Ripa, præsente Jacobino Vicario Nicolaus filius Dominæ Palmæ Massarius Communis Ripæ promisit per stipulationem dare Dñō Olderico Panzeria de Arco Potestati Ripæ L.V. Libras Veronen. parvul. hinc ad proximum festum sanctæ Malgaritæ.

A. 1240. mense Junio.

25. Anno 1240. Indict. 13. mense Junio Vgozonus Sindicus Hominum, et Communitatis de Arco producit Testes contra Bernardum de Palma Sindicum Hominum, et Communitatis Ripæ, pro jure accipiendi, et incidendi trabes, et arbores in toto Plebatu Ripæ ad opus Pontis Arcensis.

A. 1288. die 22. April.

26. Anno 1288. Indict. 3. die Jovis 9. exeunte Aprili, Tridenti, in Palatio Episcopatus, Bartoldus de Guidotis de Pergamo Judex, et Vicarius Dñi M. Karinthiæ Ducis, tanquam Delegatus ab eodem Dñō Duce Sententiam tulit in causa vertente inter Commune Ripæ, et Commune Pranzi pro monte Hengoli, et Tumboli, favitque Ripensibus.

A. 1287. mense Nov.

27. Anno 1287. Indict. 15. mense Novembri, et Decembri Tridenti, in Palatio Episcopatus, coram Dñō Bertoldo de Guidotis de Pergamo Judice, et Vicario Curiæ Tridentinæ, ac Delegato Dñi M. Ducis Karinthiæ, et Comitis Tyr.

Tyrolis, nec non Advocati Ecclesiæ Tridentinæ, agitata fuit Causa pro monte Hengoli, et Tumboli inter Homines, et Communitatem Ripæ, ac Homines, et Communitatem Prancii.

A. 1240. die 9. Junii

28. Anno 1240. Indict. 13. die Sab. 9. intrante Junio Tridenti in Palatio Episcopatus, coram Dñō Bartholomæo de Alba Judice Imperialis Curiæ, et Assessore Dñi Sedoerii Potestatis Tridenti, et Episcopatus per Dñm Imperatorem, acta fuit Causa pro jure accipiendi, et incidendi arbores in Plebatu Ripæ inter Arcenses, et Ripenses.

A. 1275. die 7. Febr.

29. Anno 1275. Indict. 3. die 7. intrante Februario, Dominus Bonora Stazonerius de Prevoro, habitator Ripæ jacens infirmus testamentum suum condidit in quo elegit sepulturam suam apud Ecclesiam S. Michaelis de Ripa. Quædam legavit Ospitali de Ripa, et Eremitæ moranti apud ipsum Ospitale: Infirmis de S. Tomaxio: Ecclesiæ S. Alexandri: Ecclesiæ S. Nicolai de Ripa: Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa: Fratribus Prædicatoribus de Tridento: Sororibus S. Dominici de Surbano: Ecclesiæ S. Francischi de Ripa: pauperibus &c.

Surbanum fuit in civitate Tridenti.

A. 1240. die 24. Maji.

30. Anno 1240. Indict. 13. die Jovis 8. exeunte Majo, in Ripa, in Ecclesia S. Mariæ Plebis Ripæ, in præsentia Dñi Calapini dictæ Ecclesiæ Archipresbyteri, coram Dñō Carleto de Mercato novo de Civitate Veronæ Potestate Ripæ pro Dñō Sodegherio de Tito Potestate, et Anciano Civitatis Tridenti et Episcopatus per Dñm Federicum Rom. Imp. in publica concione more solito congregata ad sonum campanæ, Dñs Bernardus de Dñā Palma de Ripa constitutus fuit Sindicus, actor, Procurator, et Defensor generalis Communitatis Ripæ, ac specialiter in Causa arborum contra Communitatem Arci.

CAP.

A. 1289. D. 10. Junii

31. Anno 1289. Indict. 2. die 10. intrante Junio, in Ripa, Segna de Tridento Viator Curiæ Tridenti dixit Delaydo de Ripa Notario, quod ad instantiam Dñi Calochi Potestatis Ripæ, et Dñorum Sindicorum Communitatis Ripæ, et ex præcepto Dñi Oderici de Coredo Vicarii inter homines Judicariarum per Dñm M. Ducem Karinthiæ, et Comitem Tyrolis, necnon Advocatum Ecclesiæ Trid. cridavit in Plebe Teni Blezii, et Nomasii, quatenus homines Teni, Blezii, et Nomasii, restituere debeant hominibus Ripæ Vaccas, quas ab jis abstulerunt.

A. 1299. D. 28. Julii.

32. Anno 1299. Indict. 12. die 4. exeunte Julio, in domo Plebis Ripæ, præsente Matheo Converso S. Bricii, Dñs Nilesoldus Presbyter de Marema de Diocesi Brixiensi jacens infirmus condidit suum testamentum, in quo reliquit vestes suas Dño Marco Archipresbytero, et Clericis Plebis Ripæ: hæredes autem suos instituit pauperes.

A. 1285. D. 20. Maji.

33. Anno 1285. Indict. 13. die 12. exeunte Madio, in Ripa, in publico Conscilio ad sonum campanæ coadunato more solito, Vivianus Domini Bonoræ Azolinus Notarius, et alii, omnes de terra Ripæ constituerunt Dñm Federicum quondam Dñi Jacobi Mitifogi, et Azolinum Notarium de Ripa, et Pacificum quondam Dñi Girardi de Tridento absentem tanquam præsentem suos, et Universitatis hominum terræ Ripæ certos Nuncios, Actores Procuratores, Sindicos, et Defensores contra Communitatem Plebis Arci, et contra quascunque personas, cum quibus Commune Ripæ habet aliquid dicere, seu petere.

A. 1282. D. 12. Oct.

34. Anno 1282. Indict. 10. die Lunæ 12. intrante Octubri, Tridenti in Palatio Episcopatus, Riprandus de Dño Gonselmo faciens rationem per Dñm Henricum ven.

venerabilem Episcopum Trid. sententiam tulit in Causa vertente inter Dñam Flordiemam uxorem Francischi Trintinazi de Ripa, et ipsum Franciscum Trintinazum, pro eadem Dña Flordiema petente Dotem suam 55. Librarum denariorum veronensium parvulorum, et Donationem Librarum 27. ac dimidiam, quia ipse Franciscus male faciebat facta sua, dissipando bona per tabernas, et pro fidejussoriis.

A. 1273. D. 17. Julii.

35. Anno 1273. Indict. 1. die 15. exeunte Julio, in Ripa, in Curtivo Canonicæ Plebis Sanctæ Mariæ de Ripa, in præsentia Fratris Jacobi Prioris Sancti Nicolai de Plebaticu Ripæ, Dominus Antonius Archipresbyter Sanctæ Mariæ Plebis Ripæ, Dñs Baxalicus Presbyter, Dñs Vivionus, Bregogne, ac Franciscus Clerici, et Fratres dictæ Ecclesiæ more solito ad Capitulum congregati, locaverunt Johanni quondam Dominici ab Hominibus de Arco duas Petias terræ arativæ jacentes supra sanctum Tomasium ad Gleram. Primæ cohærent Infirmi, qui morantur ad sanctum Tomasium. Affictus est una Galeta Blavæ, scilicet dimedia Siliginis, et dimedia milei.

A. 1214. D. 12. Maji

36. Anno 1214. Indict. 2. die 12. intrante Madio, in Riva, in Plebe, præsente Rivano Becario, Galicianus Pranci, et Federicus illius Loci, vice, et nomine Communis de Pranto juraverunt ad Sancta Dei Evangelia salvare, et custodire totum Podere totius Plebatus Ripæ, et quod non erunt Latrones, nec socii Latronum. Hoc juraverunt Consulibus, sive Rectoribus Communis Rivæ.

A. 1234. D. 15. Maji.

37. Anno 1234. Indict. 7. die Lunæ 15. intrante Madio, in Ripa, in Ponali Palatio Dñi Episcopi, Enricus de Siiano Vilicus Ripæ per Dñm Al. Tridentinæ Eccles

L sancti Michaelis, at Convivii eiusdem Fraternitatis

clesiæ Episcopum cognoscens Causam vertentem inter Mucium quondam Bocii Sindicum, et Procuratorem Fraternitatis ex una, et Oldoricum quondam Steche de Ripa ex altera, Sententiam tulit contra Oldoricum, eumque condemnavit in decem Sestariis olei solvendis dictæ Fraternitati, et Convivio.

A. 1297. D. 7. Julii.

38. Anno 1297. Indict. 10. die 7. intrante Julio, in Ripa, Dñs Maraldus quondam Dñi Alberti de Ripa infirmus in lecto suum condidit testamentum, in quo legavit 100. Solidos Veronenses pro male ablatis, et Dñæ Agneti suæ uxori 50. Lib. Veron. ultra ejus Dotem aliarum 50. Lib.

A. 1287. D. 5. Aug.

39. Anno 1287. Indict. 15. die quinto intrante Augusto, Dñs Liteprandus de Formigaro tamquam Potestas Communis Ripæ electus per homines de Ripa, et confirmatus per Dñm M. Ducem Carinthiæ et Comitem Tirolis, et Advocatum Ecclesiæ Trid. vocavit se bene solutum, et satisfactum a Gavardino Sindico, et a Gosmerio Massario Communis Ripæ, nominatim de centum Libris bonæ monetæ pro medietate sui Salarii Potestariæ Ripæ cc. Lib. Veron.

A. 1287. D. 2. Junii.

40. Anno 1287. Indict. 15. die Lunæ 2. intrante Junio, Tridenti Dñs Johannes de Cavedeno Judex vocavit sibi bene fore solutum a Dño Ecelino Tochi de Ripa, dante pro se, et nomine Pacifici de Dña Nida, et Gavardini de Ripa, de uno Debito trecentarum Librarum Veronensium bonæ Monetæ.

A. 1285. D. 25. Febr.

41. Anno 1285. Indict. 13. die 25. Februarii, sub domo Communis Ripæ, Gavardinus Massarius, Nuncius, Procurator, atque Sindicus Communis Ripæ constitutus a Consilio Generali Ripæ, confessus fuit se mutuo accepisse a Simono Tuscano, et Lappo filio Dñi Pari de Florentia, qui modo habitant in Ripa, Libras quinquaginta denariorum Veronen. pro solvendo alias Lib. quinquaginta Dño Raynaldo de Collo de Vicentia.

A. 1232. D. 10. Nov.

42. Anno 1232. Indict. 5. die Mercurii decimo intrante Novembri, in Murio in domo Soldi, Consules Ripæ dixerunt Dño Al. Tridentinæ Ecclesiæ Electo, quod homines Ripæ non tenentur ire in servitio Episcopi eorum expensis a Lavino de Pranzo superius, nec a Lavino de Drena superius, nec a Ulrico de Naca citra versus Murium. Aldrico

A. 1284. D. 12. Julii.

43. Anno 1284. Indict. 12. die 12. intrante Julio, in Ripa, coram Dño Adelpreto Vicario in Ripa per Dñm Utonem Potestatem Ripæ per Dñm M. Comitem Tirolensem, Dña Flordegema uxor Francisci de Ripa habitatoris Tridenti, protestavit, quod parata erat defendere duas Petias terræ vitatæ, et unum Ortum, quæ jacent in pertinentiis Ripæ. Una est in loco, ubi dicitur ad sanctum Lazarium. Ortus autem est in loco, ubi dicitur extra Portam Montenariam. Voluit vero ipsas defendere tamquam res, quæ ei datæ sunt pro Dotibus suis in Curia Tridenti. sic Nazarium

A. 1202. D. 17. Dec.

44. Anno 1202. Indict. 5. die Martis 15. exeunte Decembri Brixiæ, in Ecclesia S. Mariæ de Dom, Dominus Milo sancti Gervasii Brixiensis Miles, a Dño Philippo Romanorum Rege Delegatus in Causa vertente inter Universitatem Ripæ, ac Universitatem Castri Arci, interrogavit Tancrethinum de Arcu filium Bertoldi de Trilacu si erat Sindicus, vel legitimus Defensor Universitatis Arci, sed nullum responsum accepit. Interrogavit eumdem Dñs Milo, si volebat se subjicere jurisdictioni suæ; Tancrethinus autem respondit se recusare eum, et nolle sub eo stare.

A. 1297. D. 2. Dec.

45. Anno 1297. Indict. 10. die 2. intrante Decembri, Tirolo. Dux Karinthiæ, Comes Tirolis, et Goritiæ scribit Scich-

Otto

Scicherio de Arso Potestati Ripæ, quod ad instantiam nobilis viri Dñi Alberti de la Scala, Lapum Præstatorem, et ejus filium, a solutione pecuniæ ipsi dandæ liberos dimisit, et penitus absolutos.

A. 1282. D. 27. Oct.

46. Anno 1282. Indict. 10. die 5. exeunte Octubri, in Ripa sub domo Rivani, Grionus Viator Curiæ Tridenti dixit Trentino de Ripa Notario Comitis Lodovici Veronensis, quod ex præcepto Dñi Riprandi Novelli faciens rationem in Tridento per Dñm Henricum venerabilem Patrem Episcopum Tridenti, posuit in tenutam Dñam Flordegemam uxorem Trentinazii de Ripa qui nunc moratur in Tridento, de una Petia terræ ortivæ, jacente in Plebatu Ripæ extra Portam Montenariam: de una Petia terræ grezivæ, quæ jacet ad Busedum: de una Petia terræ vidatæ, quæ jacet ad Sanctum Nazarium: et de una Petia terræ vidatæ quæ jacet ad Albulam: quæ sunt de bonis dicti Trentinazii.

A. 1284. D. 19. Dec.

47. Anno 1284. Indict. 12. die 13. exeunte Decembri, Ripæ, Magister Boninsegna Notarius de Ripa, tam quam Sindicus, et Procurator Communitatis, et hominum terræ Ripæ, promisit per stipulationem solvere Dño Raynaldo filio, et hæredi quondam Dñi Marchabruni de Collo de Vicentia quinquaginta Libras Veron. parvul. hinc ad proximum festum Carnisprivii, pro rexiduo, et completo solutione ducentarum Librarum parvul. quas dictum Commune Ripæ solvere tenebatur dicto quondam Dño Marchabruno pro quadam Potestaria dicti Communis facta olim per eum.

A. 1249. D. 15. Jan.

48. Anno 1249. Indict. 7. die Veneris 15. intrante Januario, in Plebatica Ripæ, ad Brionum superius, apud Credatium Lazaretus quondam Riprandi de Arco assignavit Dominis Calagino Archipresbytero Plebis S. Mariæ Ripæ, et Pre Dominico, ac Viviono, Basilico, Antolino, et Franciscisco Clericis, et Confratribus ejusdem Ecclesiæ, ipsis assignationem petentibus, duas Petias terræ arativæ, quæ jacent in prædicto loco, et pertinentiis Ripæ, quasque idem Lazaretus, et sui antecessores laboraverant, reddendo eidem Ecclesiæ certam quantitatem Ficti annuatim.

A. 1266. D. 28. Oct.

49. Anno 1266. Indict. 9. die Jovis 4. exeunte Octubri, in Burgo Ripæ, in Curia Presbyterorum, Dominus Antonius Archipresbyter, et Dñs Baxalicus, et Bregogna Fratres sanctæ Mariæ Plebis Ripæ, pro se, et nomine, et vice dictæ Plebis, et eorum Fratrum Dñi Vivioni, et Franciſci Fratrum dictæ Plebis, ac etiam dicti Dñs Antonius Archipresbyter, et Dñs Baxalicus tanquam Sindici, et Procuratores dictæ Plebis, et eorum Fratrum, pro se, et eorum Fratribus, et Capitulo dictæ Ecclesiæ, locaverunt Delaito, qui Monegatus dicitur de Arco, unam Petiam terræ aratoriæ jacentem in Plebatu Archi ubi dicitur Zentgram, ad Fictum reddendum annuatim in festo sanctæ Mariæ dimedii Agusti, vel ad octavam, unam Galetam furmenti ad Galetam Ripæ conducendam ad Canipam dictorum Locatorum, quibus dedit pro Intratega unum Caponem.

A. 1291. D. 7. Aug.

50. Anno 1291. Indict. 4. die 7. intrante Aug. in Ripa in præsentia Dñi Marchi Archipresbyteri, et aliorum, Dña Jacobina uxor Dñi Azolini Notarii de Ripa jacens infirma in lecto fecit suum testamentum, in quo pro remedio animæ suæ reliquit Dño Archipresbytero de Ripa decem Soldos Veron. et Dño Francisco Presbytero quinque Soldos et pro quolibet Clerico tres soldos Veronen. et vigiti soldos Ver. Ecclesiæ Ripæ: et XL. Lib. Veron. pauperibus distribuendas cum consilio Dñi Archipresbyteri, et Dñi Azolini viri, et hæredis sui.

A. 1279. D. 15. Sept.

51. Anno 1279. Indict. 7. die 15. intrante Septembri, Trid-

Tridenti, in Castro Boni Consilii Henricus Episcopus Trid. Brancharollam Sartorem de Ripa absolvit a Tutela Bertoldi filii quondam Belentini de Ripa, quam contra suam voluntatem receperat a Dño Blaxio Vicario, et Potestate Tridenti. Licentiam exemplandi hoc Instrumentum dedit Dñs Gratiadeus Doctor Legum, Judex, et Vicarius Dñi Enrici Episcopi Trid. anno 1279. Indict. 7. die Martis 10. intrante Octob. Tridenti in Palatio Episcopatus.

A. 1274. D. 14. Oct.

52. Anno 1274. Indict. 2. die Dominico 14. intrante Octubri, in Ripa, Franciscus quondam Pacis, et filius Dñæ Pax de Ripa contentus, et manifestus fuit se lege vivere Romana, et in Dotem accepisse ab ejus sponsa, et uxore Flordegema filia quondam Albertini Brusaferi de Ripa inter denarios, et alias res quinquaginta Libras Veronen. parvulorum: et incontinenti per verba de præsenti cum annulo maritali eam desponsavit.

A. 1286. D. 26. Julii.

53. Anno 1286. Indict. 14. die 6. exeunte Julio, in Pranzo, præsentibus Dño Bonaventura Archipresbytero Plebis Teni, et aliis, Videtus quondam Marii, qui fuit de Canalo, Bertholotus quondam Pegorini, et alii, omnes de Villa Pranzi Plebis Teni, more solito congregati, pro se ipsis, et nomine Communitatis Villæ Pranzi ordinaverunt Bonapasium quondam Bonaventuræ Scolaris de Pranzo, et Nicolaum quondam Pranzolini ejusdem loci, Sindicos, Actores Procuratores, et certos Nuncios in omnibus Causis, et Litibus, quas dicta Communitas habet.

A. 1287. D. 14. Maji.

54. Anno 1287. Indict. 15. die Merc. 14. intrante Majo, Tridenti Dñs Manganotus de Ripa tamquam Mas-

Massarius Communis Ripæ Amadeo, et Omnibono Mantuanis, Foresio, et Petro Tuscanis Sociis Mutuatoribus Tridenti, restituit quingentas Libras denariorum Veronensium parvulorum, quas cum aliis quadringentis nomine Depositi acceperant ab iisdem Mutuatoribus Sindici Hominum, et Communis Ripæ Dñs Ecelinus Tochi, et Pacificus de Dña Nida.

A. 1279. D. 15. Sept.

55. Anno 1279. Indict. 7. die Veneris 15. intrante Septembri, in Platea Arci Nobilis Odoricus Panteria tanquam Gastaldio Ripæ per Dñm Henricum Episcopum Tridenti, ad instantiam Dñæ Malgaritæ uxoris quondam Girardi, tanquam Tutricis Belelini sui filii, et ser Izerini patris dictæ Dñæ Malgaritæ, atque Curatoris filiarum dicti quondam Girardi, mandavit Brancharello tutori Bertoldi filii quondam Belelini, quod se impedire non debeat in Uva Vinearum jacentium ad Runcum, ac pertinentium ad filios, et filias dicti quondam Girardi.

A. 1234. D. 13. Maji.

56. Anno 1234. Indict. 7. die Sab. 13. intrante Madio, in Ripa Dñs Crescencius Vicarius Dñi Enrici de Siano Vilici Ripæ per Dñm Al. Trid. Ecclesiæ Episcopum statuit terminum Oldorico quondam Stechæ, ut sit coram eo ad audiendum de Causa vertente inter eum, et Mucium quondam Bocii Sindicum Fraternitatis, et Convivii sancti Michaelis de Ripa.

A. 1228. D. 18. Apr.

57. Anno 1228. Indict. 1. die Martis 13. exeunte Aprili, in Tridento, in Curia Palatii Episcopatus, Dñs Tridentinus Causidicus faciens rationem per Dñm G. Trid. Eccl. Episcopum statuit terminum Communi Ripæ, ut coram eo respondere faciat Delavantio de Ripa.

CAP-

A. 1284. D. 18. Julii.

58. Anno 1284. Indict. 12. die Martis 14. exeunte Julio, Tridenti in Palatio Episcopatus, Dñs Bonus Judex Vicarius Dñi M. Comitis Tirolensis, et Goritiæ, Advocati Ecclesiarum Trid. Aquilegien. et Brixinen. ad dandum tutelas et curas adultis, et minoribus, et ad faciendum vendicationes pro secundo Decreto pro Curia Trid. commisit Ecelino Notario de Ripa quod ponat in tenutam, et possessionem Flordiemam uxorem Trintinaci de duabus Peciis terræ vineatæ, et una Ortaliva, jacentibus in pertinentiis Ripæ ad Isclam de medio, ad sanctum Lazarium, sic et ad Ortales.

A. 1264. D. 10. Julii.

59. Anno 1264. Indict. 7. die 10. intrante Julio, in Cologna penes Ecclesiam S. Zenonis, Girardus, et Zanebonus, et Johannes, et Petrus fratres quondam Zigalæ de Cologna, et alii de Cologna, et Gavazis ad Ecclesiam coadunati ad sonum Campanæ sicuti erant soliti ad sua negotia facienda de hore ad hos, fecerunt viva voce Moretum quondam Martini de Gavacio suum certum Nuncium, Sindicum Actorem, et Procuratorem in omnibus suis factis, et placitis, et quæstionibus, contra quamlibet personam, et contra Consules, et Sindicos, et Consiliatores Universitatis Ripæ.

A. 1287. D. 27. Junii.

60. Anno 1287. Indict. 15. die Veneris 4. exeunte Junio in Castro Tiroli Magnificus Dñs M. Dux Karintiæ et Comes Tiroli et Goritiæ, Avocatus Ecclesiæ Tridentinæ, fecit finem Dño Gavardino quondam Prevedini de Ripa sicut Sindico Communis, et hominum terræ Ripæ, necnon Communi, et hominibus Villæ Pranzii de omnibus offensionibus, et injuriis, et dampnis inter se factis.

Anno

CAP.

A. 1278. D. 15. Maji.

61. Anno 1278. Indict. 6. die 15. intrante Madio, in Ripa Dña Biatrix uxor quondam Dñi Johannis de Domino Omnebono de Paxirono de Ripa, jacens infirma Legatum addidit suo testamento antea scripto.

A. 1276. D. 27. Aug.

62. Anno 1276. Indict. 4. die Jovis quinto exeunte Augusto, in Ripa, ante domum Communis, Corezolla Viator Curiæ Tridentinæ ex parte Dñi..... Vicarii Dñi Henrici Episcopi Trid. praconizavit alta voce quædam bona Ripensia tamquam emenda.

A. 1262. D. 12. Nov.

63. Anno 1262. Indict. quinta, die 12. intrante Novembri, in Ripa, in Cortivo Dominorum Presbyterorum Dominus, Antonius Archipresbyter, et Dñs Vivionus, et Dñs Basalicus, et Bregogna Clerici Ecclesiæ sanctæ Mariæ de Ripa locaverunt Bertramo de Cologna duas Pecias terræ, jacentes in Magai, et in Campo longo Enguli, ac plures Olivos, jacentes in Sabbonera Teni, et in Plebatu Ripæ.

A. 1249. D. 1. Febr.

64. Anno 1249. Indict. 7. die Lunæ primo Februarii, in Burgo Ripæ Tridentinæ Diocesis, super Canonica sanctæ Mariæ Plebis Ripæ, Dñs Calapinus Archipresbyter dictæ Plebis S. Mariæ de Ripa, consentientibus suis Fratribus Viviono, Antolino, Basalico, et Francisco filio Dñi Sauri Clericis, et Confratribus ejusdem Ecclesiæ, locavit Mazolæ quondam Ferapi Texadri de Vargnano unam Peciam terræ aratoriæ, jacentem in pertinentiis Arci, in loco, ubi dicitur Saleto, ac unam arborem Olivæ in dictis pertinentiis.

A. 1262. D. 8. Nov.

65. Anno 1262. Indict. quinta die octavo intrante Novembri, in Burgo Ripæ Avancinus quondam Zaneboni dicti de Pigocio a Ponale de Ripa tamquam

Tu-

Tutor ejus nepotis Iohannis filii quondam sui fratris Viviani datus a Dño Calapino Iudice Ordinario de Tridento Imperialis Curiæ anno 1260. Indict. 3. die Ven. 6. exeunte Junio Tridenti, vendidit, et in solutum dedit suæ Sorori Benasutæ filiæ quondam dicti Zaneboni pro uno debito 130. Lib. Ben. Ver. parv. unam Peciam terræ vidatæ, cum arboribus Olivarum, jacentem in Regula Caxoli.

A. 1287. D. 1. Maji. 66. Anno 1287. Indict. 15. die Jovis primo Maji, Tridenti, in Palatio Episcopatus, Dñi Ecelinus quondam Thochi de Ripa, et Gavardinus de Ripa, et Pacificus de Tridento promiserunt solvere Dño Johanni de Cavedeno trecentos Libras Veron. parv. Bonæ Monetæ hinc ad proximum Pascha de Majo, quia totidem Libras mutuo ab eodem acceperunt.

A. 1296. D. 30. Apr. 67. Anno 1296. Indict. 9. die ult. Aprilis in Ripa, Dña Gisla uxor quondam Bertoli de Cazollis de terra Ripæ jacens infirma in lecto, fecit suum testamentum in quo instituit suos hæredes pauperes sæculares Contratæ Ripæ, ac reliquit unam Caciam Olei Presbyteris Ecclesiæ Plebis sanctæ Mariæ de Ripa, aliam Ecclesiæ S. Michaelis de Ripa, et aliam Ecclesiæ S. Petri de Runzono.

A. 1251. D. 13. Jan. 68. Anno 1251. Indict. 9. die 13. intrante Januario, in Ripa ante Ecclesiam S. Mariæ Plebis, Dominus Calapinus Archipresbyter Plebis S. Mariæ de Ripa, consentientibus, ac parabolam dantibus Dño Dominico Presbytero, Viviono, Antolino, Francisco, et Bassaliquo Fratribus dictæ Plebis, locavit Pelegrino de Arco quamdam Peciam terræ arativæ, jacentem ad Brionem de supra pro annuo fictu Galletæ unius Frumenti ad mensuram Ripæ.

A. 1289. D. 18. Junii 69. Anno 1289. Indict. 2. die 13. exeunte Junio, Tridenti in-

in Palatio Episcopatus, ne homines Ripæ, ac Pranzi venirent ad arma, Discretus Vir Dñs Odoricus de Coredo Vicarius Præclari Dñi M. Ducis Karinthiæ et Comitis Tyrollis, nec non Advocati Ecclesiæ Trid commisit Dñis Pacifico, et Manganoto, et Nicolao Scartegino de Ripa Syndicis, et Procuratoribus Hominum, et Communitatis Ripæ, et Dño Bonapasio Syndico, et Procuratori Hominum, et Communitatis Pranzi, quod illi de Pranzo non impediant illos de Ripa in eorum montibus Tomboli, et Engoli: idemque præcepit illis de Ripa. Insuper, quod dictæ partes non portent arma.

A. 1295. D. 26. Oct. 70. Anno 1295. Indict. 8. die 26. sic intrante Octubri, in Ripa sub Domo Communis, Dñs Scicherius de Arso Potestas Ripæ dedit tenutam Delaydo Notario de Ripa tanquam Sindico, et Procuratori Capituli, seu Contratrum Ecclesiæ sanctæ Mariæ Plebis Ripæ, de bonis, et super bonis Zamboni quondam Menabechi de Ripa.

A. 1247. D. 20. Aug. 71. Anno 1247. Indict. quinta die 12. exeunte Augusto in Burgo Ripæ ante domum Presbyterorum, et Ecclesiam S. Mariæ, in Consilio more solito pulsato tinnabulo coadunato Dñs Alberty de Dño Alberto, et Jostinus quondam Azolini de Ripa Vicarii Dñi Lanzaroti de Augarde Potestatis Ripæ, tanquam Vicarii pro Communitate de Ripa promiserunt solvere Dño Federico de Domino Civixolo hinc ad prox-

proximam quindecimam sic sancti Michaelis, quinquaginta libras denariorum Veronensium pro aliis totidem sibi mutuatis ad solvendum Pegolam, Lignamina, laborem, et alia necessaria ad faciendam unam Ganteram novam, et pro reficiendo unam Ganteram veterem communem.

72. Anno 1285. Indict. sic 12. die Veneris 26. Januarii, in Curia Palatii Communis Verona Dñs Raynaldus filius quondam Dñi Marchabruni de Collo fecit Dñm ..... de Ubriachis de Florentia, suos Nuncios, Missos, et Procuratores specialiter ad exigendum a Magistro Bonensigna Notario de Ripa Sindico, et Procuratore Communis, et hominum terra Ripæ, et a Dño Azolino Notario, Bonaventura Maphei, Gavardino Prevedini, Federico de Castello, et Jacobino filio Dñæ Benevenutæ Fidejussoribus dicti Communis, unum debitum quinquaginta librarum Veronen. parvulorum.

A. 1285. D. 26. Jan.

Let Lapum filium Dñi Pazi de Florentia,

73. Anno 1284. Indict. 12. die Jovis 13. exeunte Octobri, Tridenti in Palatio Episcopatus, Johannes de Cavedeno Judex, Vicarius, et Assessor Dñi M. Comitis Tirolensis, necnon Ecclesiarum Tridenti, Aquilegiæ, et Prixinæ Advocati, sententiam tulit in Causa vertente inter Hordiemam uxorem Trintinazi, et Zambonum de Ripa, præcepitque Zambono de Ripa ne Hordiemam impediat in tenuta, et possessione trium peciarum terræ jacentium in pertinentiis Ripæ ad ysclam, ad sanctum sic Lazarum, et ad Ortales Ripæ extra Portam Montanaram, de quibus posita fuerat in tenutam per Curiam Trid. pro ejus dote, et donatione.

A. 1284. D. 19. Oct.

74. Anno 1276. Indict. 6. die Lunæ quinto intrante Decembri, in Ripa Henricus Vicarius in Ripa per Dñm Panzeriam de Arco Potestatem Ripæ per Dñm Henricum Episcopum Trid. ad instantiam et petitionem Dñæ Malgaritæ uxoris quondam Girardi de Bertoldo de Vulpe, tanquam Tutricis suorum filiorum, statuit terminum peremptorium cuilibet personæ volenti esse hæres quondam Beletini quondam Bertoldi de Vulpe.

A. 1276. D. 5. Dec.

75. Anno 1289. Indict. 2. die 14. intrante Junio Tridenti Dñs Gerardus Gualechus de Bolzano pro se, et sicut legitimus Administrator sui filii Albertini, clamavit se satisfactum a Francisco, qui dicitur Frentinacius Mulaterius, nominatim de uno debito decem et novem librarum denariorum Veronensium parvulorum, quas ipse Franciscus solvere promisit dicto Albertino pro duobus Plaustris Vini.

A. 1289. D. 14. Junii.

76. Anno 1299. Indict. 12. die quinto exeunte Januario, in Ripa in Camera ad Conscilio, sive ubi Conscilium hominum Communis Ripæ, Nobilis Vir Dñs Scicherius de Arso Potestas Ripæ vocavit se satisfactum a Jacobino quondam Dñæ Benasute Massario Communis Ripæ de centum libris Veronen. parvul. quas habere debebat occasione completæ solutionis ducentarum Lib. Veron. pro Salario Potestariæ, sive Reginiminis facti anno præsenti.

A. 1299. D. 27. Jan.

77. Anno 1290. Indict. 3. die 13. exeunte Julio, in Ripa ante domum Salvodei, recensentur aliquot condemnatio-

A. 1290. D. 19. Julii.

tiones facta per Moscham et Sozium Saltuarios in Monte Mengoli de hominibus de Pranzo.

A. 1224. D. 10. Martii. 78. Anno 1224. Indict. 12. die Dominico decimo intrante Martio, in Arcu in Curtivo Sacerdotum, Zaginy habitator Ripæ, filius quondam Zagini de Morio de loco Tierni, locavit Albertino filio quondam Batilly de Arcu de loco Stranforæ, unam Petiam terræ arativæ jacentem in Campanea Arci, loco Sevilongi, cui cohærent ab uno capite Infirmi. Eamdem pro 14. Lib. et media den. Veron. ipsomet die a præfato Albertino emit.

A. cir. 1294. 79. Anno, die, ac loco non notatis intendit probare Dñs Marchus Archipresbyter Plebis sanctæ Mariæ de Ripa, quod dicta Plebs habet et habuit quartum tocius Decimæ Plebatus dictæ Plebis, et specialiter Decimæ Dñi Episcopi tam panis, quam vini et olei per 10. 20. 30. 40. annos, et plus, et semper, et de his est fama puplica. Vide supra n. 16. hujy Capsulæ. atque Capss. 12. n. 10.

A. 1251. D. 7. Maji. 80. Anno 1251. Indict. 9. die 7. intrante Madio, in pertinentia Ripæ apud Credacium ab Brionum superiy Vizardus de Arco designavit duas Peciay terræ jacentes in Briono superiori, Dño Calapino Archipresbytero, et Presbytero Dominico, et Viviono Basalico, Francisco Clericiy Ecclesiæ Plebis sanctæ Mariæ de Ripa, eay recipientibus pro ipsa Ecclesia dicens, quod prædicta Peciay Ripranday quondam ejus servus, et ejus filiy, et filiæ Bonaventura, et Neva, et Beleta, et Lazaretus ejus filiy et filiæ consueverunt renere a dicta Ecclesia.
Eodem anno 1251. die 3. intrante Madio, in Ripa, in Canonica super Solario Presbyterorum, præsentibus Dñy

Dñiy Sauro Dñi Alberti de Ripa, et Petro Judice de Vicentia, Vizardus f. q. Dñi Petri de Arco manifestus fuit se recepisse a Dñiy Calapino Archipresbytero Plebis S. Mariæ de Ripa, Presbytero Dominico Viviono, Antolino, Basalico, et Francisco ejusdem Ecclesiæ Clericiy quatuor Lib. Veron. parvul. pro dictis Peciis terræ.

A. 1265. D. 8. Maji. Egnonem 81. Anno 1265. Indict. 8. die 8. intrante Madio, in Ripa sub Porticu Gratiadei Nocii, in præsentia dicti Gratiadei, Azolini Notarii et Nicolai Notarii Dominiy Panzera de Arco Vilicy Ripæ per Dñm Eg. Episcopum Trid. commisit Corezolæ Viatori, quod præconizet per consuetos angulos, et locos terræ Ripæ, si aliqua persona velit emere unam Peciam terræ arativæ jacentem in Briono ad Sablonem quæ fuit Dñi Tealdi de Ripa, extimata per Extimatores Communiy Ripæ 12. Libr. ad postulationem Albertini Malcoredi Sindici Fraternitatis S. Michaelis de Ripa. Et ab se fuisse præconizatum ex parte dicti Dñi Vilici retulit die xi. exeunte Madio in Ripa sub Porticu hæredum quondam Dñæ Stadaiæ: hac die 2. intrante Junio in Ripa sub Porticu Cavatorte, præsente ipso Cavatorte, præfatus Corezola.

A. 1293. D. 12. April. 82. Anno 1293. Indict. 4. die 12. Aprilis, in Ripa, ser Ognabenus, qui dicitur Tortarella Ripæ, languens corpore fecit suum testamentum, in quo reliquit Ecclesiæ Dominæ sanctæ Mariæ Ripæ 20. solidos: Dño sancto Michaeli 10. solidos: Hospitali Ripæ, et pauperibus, et habitantibus 10. sol. Ecclesiæ Dominæ S. Mariæ de Pranono 10. sol. Cuilibet Ecclesiæ

sia Plebatus Ripæ tres sol. Dño sancto Francischo 30. solidos. In Missis, et pauperibus Lib. 21. de parv. Commissarios autem sui testamenti instituit Dominum Dumpnum Marchum Archipresbyterum Ripæ, ac Dñam Riconorem uxorem suam.

63. Anno 1283. Indict. undecimo die nono intrante Novembri, in burgo Ripa, in domo infrascriptorum Presbyterorum, præsentibus Dño Gratiadeo Presbytero Dño Albertino de Malcoredo, Nicolao olim Clerico Plebis Arci, atque Saynbeno, qui moratur cum infrascriptis Presbyteris, Dominus Marcus Archipresbyter sanctæ Mariæ Plebis de Ripa, Dñs Basilicus Presbyter ejusdem Plebis, Franciscus, Bregogna et Leo eorum Confratres, locaverunt Bonaventuræ filio quondam Benevenuti de Ponte de Arco, unam Peciam terræ arativæ, jacentem in Plebatu Arci, in loco ubi dicitur ad Coredium, pro annuo Fictu Ripam conducendo semper in Festo sanctæ Mariæ de medio Augusto dimediæ Galetæ frumenti, alioquin infra octavam indupletur.

A. 1283. D. 9. Nov.

Anno 1284. die primo Febr. in Burgo Ripæ iidem Archipresbyter, et Confratres locaverunt Eleuterio de Arco de Strayforo unam Peciam terræ arativæ jacentem in Plebatu Arci, in loco ubi dicitur Zentegram apud unum senterium, pro Fictu solvendo semper in Festo S. Michaelis dimediæ Galetæ Siliginis, alioquin infra octavam indupletur.

A. 1284. D. 1. Febr.

Anno 1284. die 14. intr. Feb. ibid. præfati Archipresbyter, et Confratres locaverunt Johanni q. Ocdlini de Ar-

A. 1284. D. 14. Febr.

Arco duas Pecias terræ jacentes in Plebatu Ripæ, in loco ubi dicitur ad Cleras, quarum uni cohærent Infirmi, pro Fictu Siliginis ut supra.

64. Anno 1245. Indict. 3. die Jovis 16. exeunte Martio in Arco, in Platea Plebis, in præsentia Dñi Adelpreti Capetanei Castri Arci, Enrici quondam Dñi Federici de Arco, Bovolchini de Madruzio, et aliorum Dominus Adelperius quondam Dñi Federici de Arco cognoscens Causam, quæ vertebatur inter Dñm Calapinum Archipresbyterum et Dñm Presbyterum Dominicum Sindicos, et Procuratores Plebis S. Mariæ de Ripa pro ipsa Ecclesia, et pro Capitulo illius Ecclesiæ petentes ex una, et Marcetum, et Riprandinum filios quondam Dñi Ponzonis de Arco se defendentes ex altera occasione unius Prati jacentis in Briono in loco Grezi, sententiam tulit pro Ecclesia Ripæ.

A. 1245. D. 16. Martii.

65. Anno 1225. Indict. 13. die Lunæ 7. intrante Aprili, in Arco Ribaldus, et Calapinus Gastaldiones Dominorum de Arco cognoscentes vice eorum Dominorum dederunt parabolam Aldevrando sacri Palatii Notario exemplandi, et in publicam formam reducendi Attestationes diversorum, quas obtulit Calapinus de Ripa Sindicus Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa contra Robertum Sanam, et ejus filios, ac Ribaldum de Fontana de Arco.

A. 1225. D. 7. April.

66. Anno 1246. Indict. 4. die Dominico 6. exeunte Nov.

A. 1246. D. 25. Nov.

Novembri, in pertinentia Ripæ, in via Regulæ Basoni, præsentibus Alberto Marquardi, Rivano Zagnini, Bocagno de Ceulij, Delaydo Bertoldi de Tralino, et Omnebono Rubeo de Tralino, Dominus Martinus Sindicus hominum et Communis Ripæ designavit Homodeo de Ceulij dictam Regulam Basoni, et ab agua Ridi, quæ vadit josum ad sanctum Thomasium infra versus Castrum de Ceulij, et versus Regulam de Ceulij, voluitque designare alias pertinentias Vismani, et Sancti Andreæ, et totum a dicto Rido aquæ in sursum versus Plebatum Archi, et versus Campaneam sicut trahunt confines dictarum Regularum Basoni, et Vismani, et S. Andreæ. Homodeus vero manifestus fuit, suprascripta omnia sibi fore bene designata.

A. 1264. D. 31. Jul.

47. Anno 1264. Indict. 7. die Jovis ultimo exeunte Julio, Tridenti in Palatio Episcopatus, Dominus Bonus de Montorio Judex, et Assessor Dñi E. Episcopi Trid. in Jure peritus, dedit tenutam Benedicto quondam Bertoldi de Manarolo de Ripa tanquam Syndico et Procuratori hominum et Communis Ripæ de bonis Bertrami filii quondam Johannis Bocalaa et Martini quondam Girardi de Mazujo, et Odelrici quondam Ripandi Cigalæ, præsentibus Moreto de Gavacio, et Girardino filio Cigalæ de Cologna Procuratoribus dictorum Bertrami, Martini, et Odelrici. Hac in causa Ripenses dixerunt, quod homines, et Commune Ripæ in Concione publica more solito congregata elegerunt sibi Dñm Ugozonum de Ocanonis de Brixia in suum Potestatem: quodque dicti homines potuerunt, et possunt sibi eligere Potestatem. Adversarii autem dixerunt, quod sententiæ latæ cum terra Ripæ, Colognæ, et Gavacii essent sub dominatione, et virtute quondam Dñi Ecelini de Romano fuerunt irritatæ, et accessatæ per Dñm E. Episcopum Tridenti.

48. Anno 1265. Indict. 8. die 12. exeunte Martio in Ripa sub Porticu Gratiadei quondam Mocii, Dns Odoricus Panzera de Arco Vilicus Ripæ per Dñm Eg. Episcopum Tridenti commisit Corezolæ Viatori, quod vadat, et præconizare debeat per terram Ripæ, si aliqua persona esset, quæ vellet esse hæres, vel defendere bona quondam Dñi Tealdi de Ripa, respondeat, et rationem faciat Albertino quondam Dñi Alberti de Malcoredo de Ripa sicuti Sindico, et Procuratori Fraternitatis, et Collegii S. Michaelis de Ripa.

A. 1265. D. 20. Martii.

Eodem anno 1265. die 6. exeunte Aprili in Ripa sub

A. 1265. D. 25. Apr.

sub Porticu Bartholomæi quondam Belini, Galvanus de Cremona Vicarius in Ripa per Dñm Panzeram de Arco Vilicum Ripæ per Dñm Eg. Tridenti Episcopum, dedit tenutam Albertino quondam Dñi Alberti de Malcoredo tanquam Sindico, et Procuratori Fraternitatis Ecclesiæ S. Michaelis de Ripa, de bonis, et super bonis Dñi Tealdi de Ripa.

A. 1265. D. 7. Maji. Eodem anno 1265. die 7. intrante Maio, in Ripa sub Porticu Awrileta Tabernarii, Dns Odoricus Panzera de Arco Vilicus Ripæ per Dñm Eg. Episcopum Tridenti, commisit Benedicto quondam Bertoldi, et Odorico quondam Rodulfini de Domina Palma de Ripa Exstimatoribus Communis ad postulationem dicti Albertini, quod vadant, et exstimare debeant de bonis Dñi Tealdi usque ad summam decem lib. Veron. &c. Hic memorantur Porticus Cavatortæ, Porticus hæredum quondam Dñæ Stadojæ, ac Porticus hæredum quondam Dñi Ambrosini.

A. 1266. D. 23. Julii. 89. Anno 1266. Indict. 9. die 9. exeunte Julio, in Ripa sub Porticu Gratiadei Mocii, Corezola Viator dixit Rizerio Notario sacri Palatii se præconizasse et alta voce cridasse per angula terræ Ripæ, quod si aliqua persona vellet esse hæres Tealdi de Ri-

Ripa, hinc ad diem Lunæ proximum esse debeat coram Dño Eg. Episcopo Tridenti, ad faciendam rationem Albertino Malcoredo tanquam Sindico Fraternitatis S. Michaelis de Ripa, de una Petia terræ jacentis ad Sablonum.

A. 1266. D. 27. Julii. Eodem anno 1266. Indict. 9. die 5. exeunte Julio, in Ripa in domo, quam nunc tenet Dns Panzera de Arco, in præsentia Fratris Zenarii Prioris sanctæ Mariæ Incoronatæ, Dominus Eg. Episcopus Tridenti fecit datam, et venditionem in solutum Albertino Malcoredi tanquam Sindico Fraternitatis S. Michaelis de Ripa, de una Pecia terræ arativæ jacente in pertinentiis Ripæ ad Sablonum.

Eccl. S. Mariæ Incoronatæ fuit Tridenti ubi nunc Eccl. S. Joseph MM. Visitationum.

90. Anno 1268. Indict. undecima, die Dominico tertio (sic) intrante Novembri, in Curia Canonicæ de Ripa, Dns Johannes quondam Dñæ Caradonæ de Ripa, præsente suo filio Zileberto vendidit Dño Antonio Archipresbytero Plebis Ripæ, recipienti vice, et nomine dictæ Plebis, duas Pecias terræ jacentes circa Plazum. A. 1268. D. 3. Nov. leg. 4. Nov.

91. Anno 1272. Indict. 15. die 15. exeunte Decembris. A. 1272. D. 17. Dec.

bri, in Ripa in Canonica Plebis Ripæ, in præsentia Fratris Jacobi, et Fratris Petri de Ordine Fratrum Prædicatorum, et Nicolai Clerici Arci, Dns Antonius Archipresbyter Plebis Ripæ, præsentibus, et consentientibus suis Fratribus pro majori parte Dño Baxalico, et Dño Vivolono, et Bregogne, et Francisio locavit ser Oto de Sancto Martino de Plebatu Arci duas Petias terræ arativæ jacentes ad Sablonum supra Credatium, pro fictu annuo novem Sexstariorum Frumenti solvendo, et conducendo ad domum dictorum Locatorum in Festo S. Mariæ de medio Agusto, alioquin induplari debeat infra octavam.

92. Anno 1273. Indict. 1. die Martis 6. intrante Junio, in Ripa, in præsentia Dñi Adelperti Judicis de Tridento, qui moratur Ripæ, et Dñi Rodulfi Papi Notarii de Lardero, qui moratur Ripæ, Desideratus filius quondam Dñi Federici de Zirisollo pro se et tanquam Curator fratris sui Altegradi, et Vida filius quondam Cirisolli pro se, et fratribus suis, et per omnes suos hæredes fecerunt finem, et remissionem nomine pacis Ricerio Notario filio quondam Martinelli Sartoris de Ripa Sindico hominum Communitatis de Ripa, reci-

A. 1273. D. 6. Junii.

recipienti pro se, et nomine dicta Communitatis, de omnibus injuriis, offensionibus, malevolentiis, malis dictis, malis dampnis tam in Burgo, quam extra Burgum, de domibus destructis, et desipatis, arboribus, olivariis, vineis incisis, et destructis, generaliter de omnibus dampnis datis tam in rebus, quam in personis a prædicta Communitate de Ripa, vel a qualibet singulari persona de Ripa a tempore Potestariæ Ripæ Dñi Adelperii Potestatis tunc Ripæ usque ad hunc præsentem diem. Et promiserunt, quod dehinc non venient super homines Communitatis Ripæ, nisi per Communitatem Riperiæ Lacus Gardexanæ, vel Civitatis Veronæ in mandatis perciperent venire super dictam terram de Ripa.

93. Anno 1279. Indict. 7. die 4. intrante Octubri, A. 1279, in Ripa, Bracarelus de Ripa tanquam Tutor Bertoldi filii quondam Beletini de Ripa fecit quoddam Compromissum. D. 4. Octob.

94. Anno 1282. Indict. 10. die Veneris 12. intrante Junio, Tridenti in Castro Boni Consilii, in præsentia Dñorum Maximiani et Zambonini Judicum, et aliorum, Venerabilis Pater, et Dns Henricus Dei gratia Episcopus Trid. tanquam Arbiter, Arbitrator, et Amicabilis Compositor, in Causa ver- A. 1282. D. 12. Junii.

verteñte inter Communitatey Ripæ, ac Pranzi, protulit suum Laudum contra illos de Pranzo.

A. 1282. D. 21. Junii. Eodem anno 1282. die Dominico 10. exeunte Junio in Burgo Ripæ, in Ecclesia Parochiali beatæ Sanctæ Mariæ Virginij, in præsentia Dñi Johannij Judicij de Cavedeno, Dñi Adelpreti Judicij de Tridento, Stefani, qui moratur in Castro Tenni, Nicolai Templerii de Tridento, Alberti filii quondam Dñæ Nidæ de Tridento, et aliorum, Bonvesinuy, et Buschetinuy de Pranzo Sindici, et Procuratorey hominum, et Communitatij Villæ, et terræ Pranti pro se, et nomine, et vice totiuy Communitatij Villæ Pranzi, et hominum terræ Pranzi, ac ipsis præsentibuy, vel majori parte, [illegible] cum Cruce venerunt ad Ecclesiam supradictam, et coram Dño Jacobo de la Dona Vicario constituto in Ripa per Dñm Henricum Venerabilem Episcopum Trid. et coram Dñij Ezelino Notario de Tocho, et Nicolao Luchesiæ Sindicij, et Procuratoribuy hominum, et Communitatij terræ Ripæ, ac præsente dicta Communitate Ripæ, vel majori parte in dicta Ecclesia constituta, veniam flexij genibuy petierunt, et implorarunt de omni offensa, et injuria illata per homineß terræ Pranzi versuß Universitatem, vel singularitatem hominum terræ et Communitatij Ripæ usque ad hunc diem, juxta præceptum fact-

factum per Dñm Henricum Venerabilem Episcopum Trid. Arbitrum et Arbitratorem, et Amicabilem Compositorem.

95. Anno 1289. Indict. 2. die 7. intrante Junio Tridenti in Palatio Episcopatuy, præsente Dño Johanne de Cavedeno, et aliiß, ad instantiam et requisitionem Dñi Calochi Potestatij Ripæ, et Dnorum Pacifici, et Gavardini de Ripa Sindicorum, et Procuratorum hominum, et Communitatij Ripæ, Dominuß Odoricuß de Coredo Vicariuß inter homines Judicaria per præclarum Dñm M. Ducem Karinthiæ, et Comitem Tirolensem, necnon Advocatum Ecclesiæ Trid., mandavit hominibuy, et Communitatibuy Teni, Blezii, et Nomaßii, quatenuß restituant hominibuy, et Communitati Ripæ Bovey, et Vaccaß, quas abiij abstulerunt ipsi de Teno, Blezio, Nomaßio, et Pranzo. Insuper mandavit iißdem hominibuß de Teno Blezio, et Nomaßio, quod de cetero non molestent homineß de Ripa in monte Hengoli, et Tomboli, in pasculando cum eorum bestiis, et armentij &c. A. 1289. D. 7. Junii

96. Anno 1211. Indict. 14. die Dominico 7. intrante Augusto, in Ripa, in Ecclesia S. Mariæ, Bexomuß, et Albrigetuß, et Galicianuß Persenaldi Consuleß Rippæ cum Vicinij, et habitatoribuß Rippæ constituerunt Quintanum Consulem Ripæ suum Sindicum, et Actorem, et Procuratorem ad Placita, quæ intendit facere Sindicij, et hominibuß Universitatij Pranzii in Monte Enguli, sive Tomboli, et in totij pertinentiij dictorum montium. Et in luendo Credaticium, et in petendo Linphanum. A. 1211. D. 7. Aug.

CAP.

A. 1211. D. 4. Sept.

Eodem anno 1211. Indict. 14. die Dom. 4. intrante Septembri, in Ripa, in Choro Ecclesiæ Sanctæ Mariæ, Quintanus Sindicus Rippæ locavit in perpetuum Malfato Sindico Pranzi, nomine Universitatis Pranzi, Montem Engli, et Tombli, et eorum pertinentias a Fontana Devæ supra, sub quibusdam pactis, inter quæ unum, quod quatuor homines masculi pro Universitate Pranzi cum Crucibus Rippæ ad omnes Lætanias ire debent.

97. A. 1270. D. 23. Febr.

Anno 1270. Indict. 13. die Dominico 23. Febr. in Contrata Calcariæ Civitatis Brixiæ, præsentibus Dño Giratoino Bruxiado, et Johanne de Tezii de Leno Dominus Jostaccus Brusiadus et Dominus S.... de Manervio dederunt plenam, et liberam fidantiam omnibus hominibus, et personis de Ripa Episcopatus Trid. ita quod Brixiam, et per totum Districtum Brixiæ cum personis, et rebus, et mercathandia venire, stare et redire, secure valeant. Promittentes, quod neque per se, neque per suum Nuncium, seu aliquam aliam personam suo nomine ipsos non impedient, nec inquietabunt, nec molestabunt, neque in personis, neque in avere, aliqua conditione vel casu. Qua fidantia hinc ad sanctum Petrum de Junio plenam et integram habeat firmitatem.

Anno

1. A. 1300. D. 26. Junii.

Anno 1300. Indict. 13. die 26. intrante Junio, in Ripa, Salvodeus Cerdo de Ripa fuit confessus, sibi datas fore a Ser Albertino filio quondam Zuchoi de Ripa, dante Dotis nomine, et pro Dote Dnæ Zermondiæ ejus filiæ, ipsi Salvodeo matrimonio copulatæ, centum et quinquaginta Libras Veron. parvulorum in tot denarios, et res mobiles.

2. A. 1301. D. 13. Octob.

Anno 1301. Indict. 14. die 13. Octubris, in Burgo Rippæ Tridentinæ Diocesis, præsentibus Dño Pre Marcho Archipresbytero Plebis Rippæ, Antonio condam Domini Bonoræ, Nascembeno filio Ser Cristiani, Malcoto Mazelatore, Luterio Tardini, Bartholomæo filio Trentini Mazelatorij, et duobus aliis, omnibus de Rippa, Domina Benevenuta uxor condam Tayolæ de Rippa languens corpore fecit suum testamentum in quo legavit Azolino filio suo, et hæredi Libras quinque Veron. parvul. et Audisiæ filiæ Ser Nicolai Bozi de Rippa Lectum, et Tisconem suum, unum scrineum, et unam Capsiculam, eamque fecit usufructuariam domus suæ quousque vixerit in castitate, et permanserit bona mulier, honesta, et casta. Legavit pauperibus Laicis Burgi Rippæ omnes pannos suos, et sua supellectilia, eosque substituit dictæ Audisiæ quo ad Domum, jacentem in Burgo Rippæ in Contrata Medii.

3. A. 1301. D. 22. Dec.

Anno 1301. Indict. 14. die 22. intrante Decembris

bri, in Ripa, præsentibus Iohanne filio Albertini quondam Zuchoi, Bucio filio ser Iohannis quondam Dñæ Belesane a Portu, Lazaro quondam Zamboni, Aldrigeto quondam Dñi Zulfredi, omnibus de Ripa, Paxio de Rardena de Villa Pelugii, et aliis, Dñs Iacobinus quondam Dñi Benevenuti de Frugerio de Ripa languens corpore fecit suum testamentum, in quo legavit pro anima sua unam Galetam olei Ecclesiæ S. Mariæ Plebis Ripæ. Ecclesiæ S. Mariæ de Pranono Plebatus Ripæ centum solidos Veronen. parvulorum in aptando dictam Ecclesiam. Cuilibet Ecclesiæ Plebatus Ripæ singulam Cazam olei. Domino Archipresbytero Plebis Ripæ decem sol. Ver. par. ut dicat Missas pro anima sua. Cuilibet Clerico dictæ Plebis Ripæ quinque solidos ut orent pro anima sua. Alteri Presbytero dictæ Plebis quinque solidos, ut dicat Missas pro anima sua. Pauperibus centum brachia panni lini a viginti vel 24. denariis pro brachio. Hæredem instituit Broynum filium suum.

A. 1302. D. 27. Octob. 4. Anno 1302. Indict. 15. die Sabb. quinto exeunte Octubri, in Villa Creti, Bocanova de Bono Viator Curiæ Tridenti coram Desiaido de Bono Notario per Dñm Lo. Comitem Veron. confessus, fuit, quod ex præcepto Dñi Buscazerii de Campo Canonici Trid. tanquam Delegati Dñi Oreboni sanctæ Sedis Aquilegiensis Patriarchæ, cridaverat alta voce in Curtivo Canonicæ

cæ, sive Plebis sanctæ Iustinæ de Bono, ubi habitat Aldrighetus Clericus de Bono, audientibus Dño Bonifacio Archipresbytero, Fratre Philippino de Ripa patruo dicti Aldrigheti, ser Ugone Clerico de Bono, et aliis, quatenus dictus Aldrighetus Clericus de Bono die Martis proximo posit Tridenti in Ecclesia Trid. coram Dño supra scripto Buscazerio ad audiendam Sententiam quæstionis vertentis inter Dñm Marcum Archipresbyterum de Ripa pro se, et suo Capitulo, et ipsum Aldrighetum Clericum.

A. 1302. D. 23. Nov. 5. Anno 1302. Indict. 15. die 23. intrante Novembri, in Ripa, Rivanus filius quondam Francisci, qui Latavecla dicebatur de Ripa, corpore languens fecit suum testamentum, in quo legavit cuidam Fratri Minori, cum quo confessus fuit 10. Soldos parv. Fratri Philippino de Ripa de Ordine Fratrum Minorum 10. Soldos. Loco S. Francisci de Ripa viginti Soldos. Cuilibet Capellæ Plebatus Ripæ mediam Cazam olei. Pauperibus indigentibus de Burgo Ripæ duas Galetas Fabi et quatuor Galetas Furmenti. Altilliæ uxori suæ centum, et viginti quinque Lib. parv. quas ab ea habuit in dotem: et si permanserit in castitate, ipsam constituit Dnam, et Massariam omnium suorum Bonorum. Hæredes instituit Nicolaum, et Franciscum filios suos, quibus deficientibus substituit pro medietate pauperes de Burgo Ripæ. Item voluit, quod Dna Rivana Avia sua vivat super omnia Bona sua.

CAP.

A. 1302. D. 5. Julii.

6. Anno 1302. Indict. 15. die 5. intrante Julio in Burgo Arci, in Ecclesia S. Mariæ sive Plebe de Arco Diocesis Trid. Præsentibus Dnis Fratre Baldrico de Tusculano de Loco sancti Dominici, Presbytero Graciollo Odorico filio Matei de Arco et Heinrico Teotonico Clericis dictæ Plebis, Dns Marcus Archipresbyter Plebis sanctæ Mariæ de Ripa dixit: Coram Vobis Reverendis Viris et Dnis Magistro Henrico Scolastico et Canonico Ecclesiæ Trid. et Bonifacio Archipresbytero de Bono Trid. Diocesis protestor ego Marcus Archipresbyter Plebis de Ripa Trid. Diocesis nomine meo Capituli et cujuslibet de Capitulo dictæ Plebis de Ripa, quod Venerabilis Pater Dns Frater Philippus Episcopus Trid. Aldrigeto filio quondam Bartolomæi Bruni de Burgo Ripæ contulit Canonicatum et Beneficium ad vacaturam Prebendam in dicta Plebe de Ripa, et postmodum cum in dicta Plebe de Ripa Canonicatus, Beneficium, et locus Sacerdotalis vacare diceretur de facto, cum de jure non vacabat, illum contulit Aldrigeto prædicto contra statutum ipsius Plebis, et Privilegium Sedis Apostolicæ de certo Canonicorum numero eidem Plebi indulto: quod dictus Aldrigetus manu armata, et cum multitudine Laicorum accessit ad Canonicatum dictæ Plebis, me ausu sacrilego clausit ext-

extra domos dictæ Plebis, damnificavit me, Canonicos dictæ Plebis, et ipsam Plebem tenendo multitudinem hominum in domibus et expensis ipsius Plebis: quod contra voluntatem meam et Canonicorum meorum bladum et res alias ipsius Plebis asportavit, et asportari fecit extra domos dictæ Plebis. Unde cum hæc sint attemptata in grande meum Canonicorum meorum, et dictæ Plebis præjudicium et gravamen, in his scriptis dicto nomine appello Dominum Papam, sanctam Romanam Ecclesiam, Dominum Patriarcam Aquilegiensem, ejusque Vicarium, et Apostolos instanter peto, et iterum peto, atque iterum cum instantia peto.

Anno 1302. Indict. 15. die 10. exeunte Julio Utini Gregorius Biffa Archipresbyter Montisilicis, Reverendi Patris et Dni O. sanctæ Sedis Aquilegiensis Patriarchæ Vicarius Generalis, Discreto Viro Odolrico Buschazerio Canonico Ecclesiæ Trid. scripsit, et commisit Causam Venerabilis Viri Dni Marchi Archipresbyteri Plebis sanctæ Mariæ de Ripa Trid. Diocesis contra Aldrietum sic natum quondam Bartholomæi Bruni de Burgo Ripæ. A. 1302. D. 22. Julii. Ottoboni

7. Anno 1302. Indict. 15. die Veneris 24. intrante Augusto, in Teno, Pasetus quondam Bene- A. 1302. D. 24. Aug.

Benevenuti de Teno promisit dare Grimaldo quondam Bonani de Calvola octo Libras, et quatuor grossos a viginti usic num hinc ad sanctum Michaelem proximum venturum, pro residuo 13. lib. et 4. grossorum a viginti, quos ei dare tenebatur pro uno Plaustro vini.

A. 1303. D. 25. Aug.

8. Anno 1303. Indict. prima die 25. intrante Augusto, in Ecclesia Plebis Ripæ, in præsentia Simonis Notarii quondam Dñi Benedicti, Gerardi Barberii, et Cassiani Clerici, et Confratris dictæ Plebis Ripæ, Dñs Marcus Archipresbyter Plebis Ripæ præsentavit, et legi fecit Ser Albertino quondam Rambaldi, Benevenuto quondam Vivioni, Paxio quondam Titboni, Johanni quondam Galinæ a Portanova, illis Fratribus sancti Michaelis prope Ripam qui voluerunt audire legi literas tenoris sequentis: Gualengus Plebanus Marnigæ, Venerabilis Patris Dñi Fratris Philippi Dei, et Apostolica gratia Episcopi Trid. Vicarius Generalis, Congregationi, et Fratribus Ecclesiæ sancti Michaelis prope Ripam salutem in Dño. Meminimus vos pridie monuisse, Vobisque sub excomunicationis pœna mandasse, quatenus certa bona ipsius Ecclesiæ Discreto Viro Dño Marco Archipresbytero Plebis Ripæ debeatis integre assignare, quod quidem facere non curastis. Quocirca Vos iterato monco nichilominus sub excommunicationis pœna districte mandantes &c. Dat. Trid. in Episcopali Palatio Anno Dñi 1303. Indict. 1. die Veneris 23. Augusti.

9. Anno 1303. Indict. 1. die 7. intrante Febr. in Ripa in præsentia Fratris Zilberti de Verona, Fratris Jacobini de Mantua de Ordine Minorum, Jacobi quondam Dñæ Gratiæ a Portu Zordani, qui Caraya dicitur, Francisci filii Ser Nicolai a Scolis de Ripa, Conseynii Muratoris de Vaco habitatoris Ripæ, Samuelis filii ser Testi de Ripa, et aliorum, Riconor filia quondam Bartholomæi de Passironis de Ripa, et uxor Benevenuti qui Macarapa dicitur de eodem loco, corpore languens fecit suum testamentum, in quo hæredem instituit Jacobum filium suum, et ipso deficiente pauperes de Burgo Ripæ pro medietate et pro alia medietate Benevenutum suum maritum. Reliquit 100. Soldos Veron. parv. Fratribus Minoribus: 20. Plebi de Ripa: 100. fratri suo Paxolino. Alios pauperibus Ripæ, ac pro Missis celebrandis. Legavit epitogium suum de virdo Dñæ Terzæ suæ amitæ uxori quondam Monti de Leudro.

A. 1303. D. 7. Febr.

10. Anno 1304. Indict. 2. die 24. intrante Aprili, in Ripa sub domo Communis. Præsentibus Rivano Ypothecario, Broyno, et aliis, Dña Zermondia uxor quondam Salvodei Cerdonis, præsente Albertino ejus patre ad omnia infrascripta parabolam dante, promisit dare Rivabeno Brunazolo tanquam Tutori Bartholo-

A. 1304. D. 24. April.

comai filii, et hæredis suprascripti Salvodei Cerdonij, triginta lib. Veron. parvul. hinc ad duos menses completos, pro finita solutione uniuj domuj jacentij in Burgo Ripæ in hora Scafarum, apud Dñm Gavardinum, et Dñam Avanzam.

A. 1304. D. 30. Maji.

JJ. Anno 1304. Indict. 2. die Sab. penultimo Madii, Tridenti in Castro Malconsei, in præsentia Dñi Simonij de Gardulij Vicarij Curiæ Trid. Stephani Notarii a Rutea, Concij de Tono Vallij Ananiæ, Artuichi de Triolo, et aliorum, Nobilej Militej Dñi Odoiricuj de Ragonia, et Odoiricuj de Coredo Capitanei Tridenti, et Episcopatuj per Dños O. H. et L. Duces Karinthiæ, Comites Tirolenses, et Ecclesiarum Aquileyæ, Tridenti et Priscinæ Advocatoj, pro se, et socio suo Dño Henrico Juvene de Rotenborgo eodem modo Capitaneo licet absente, vocaverunt sibi bene fore solutum a Jacobino Notatio filio Magistri Pacij, dante vice, et nomine Nicolai quondam Cavatorte de Ripa tanquam Sindici, et Procuratovis hominum, et Communitatij de Ripa, nominatim de centum Libj bonæ monetæ, quos denarios ipsa Communitas de Ripa dare promiserat pro serviciis dictæ Communitati factij per ipsos Capitaneos penes prælibatos Dños Duces Karinthiæ, ad impetrandum literas, seu privilegia ad redemptionem Daciæ non imponendæ dictæ Communitati Ripæ.

Ottonem, Henricum, Ludovicum.

J2. Anno 1306. Indict. 4. die 19. intrante Januario, in Rip-

A. 1306. D. 19. Jan.

Ripa sub domo Communiz, in præsentia Dñorum Odorici de Marianij de Tridento, Olrici de Maynberg, Yzelini Tochi, Libanorii Notarii, Omneboni quondam Ser Johannij Dominæ Elenæ, Rivani Judicij, Gavardini quondam Prevedini, Gotefredi Sartorij, Bonaventuræ Notarii, Venzioli Piscatorij, et Flavei, Girelli, et aliorum, Nobilij Milex Dñs Varnerius de Tablato Potestas Ripæ vocavit sibi bene fore solutum, et plenariæ satisfactum a Simone Notario quondam Dñi Benedicti de Ripa tanquam Sindico et Procuratore Communij, et hominum terræ Ripæ, de uno debito 600. librarum bonæ monetæ novæ, quaj eidem Dño Potestati promiserat dare, ut constat in Carta scripta manu Jacobini Notarii filii Magistri Pacij a Scolij habitatorij Trid. Hoc anno fuit Sindicuj secundus Magister Bertramuj.

J3. Anno 1306. Indict. 4. die Jovis 24. intrante Febr. Tridenti in domo quondam Dñi Calapini Judicis Juvenis, Domini Antoniuj de Leudro, et Simon de Gardulis de Tridento vocaverunt sibi solutum, et plenarie satisfactum a Benevenuto, qui Macharana dicitur, de Ripa, solvente nomine Simonij Notarii quondam Dñi Benedicti de Ripa, tanquam Sindici, et Procuratorij hominum, et Communitatij dictæ terræ Ripæ, de centum Lib. Veron. parvul. de quibuj prædicti Dñi Antoniuj, et Simon receperunt 80. Aliæ vero 20. datæ fue-

A. 1306. D. 24. Febr.

fuerunt Willelmo Judici de Bellenzonij, quibus quidem tribus debebantur pro servitijs, et patrociniis factis pro hominibus et Communitate Ripæ, cum Dño Varnerio Potestate Ripæ.

14. Anno 1306. Indict. 4. die Mercurii quinto intrante Octubri, Tridenti, in Contrata Burgi novi, in domo habitationij infrascripti Dñi Decani, presente Ser Bernardo quondam Dñi Ropreti de sancto Petro de Arco, Dominus Comes, qui Barberius dicitur, Clericus Ecclesiæ beatæ Mariæ de Arco Trid. Diocesij pro se, et tanquam Sindicus, et Procurator Clericorum, et Confratrum dictæ Ecclesiæ de Arco, præsentibus, et consentientibus Reverendis Viris Dñis Gislemberto de Campo Decano, Henrico de Clusa, et Adriano Plebano Novæ Clericis, et Confratribus dictæ Ecclesiæ de Arco, substituit Discretos Viros Jacobum Notarium, et Jordanum Notarium de Campo suos, et dictæ Ecclesiæ Nuncios, Sindicos, et Procuratores generales in omnibus Causis, et Controversijs dictæ Ecclesiæ

A. 1306. D. 5. Oct.

15. Anno 1308. Indict. 6. die 19. Augusti, in Ripa in præsentia Presbyteri Tunacij Capellani Plebis Ripæ, Armanni Notarii, Francisci filii Johannis quondam Dñæ Belexantij Malsesini filii Bonapacij quondam Dñi Ysolani, omnium de Ripa Omneboni quondam Marendæ de Gavacio Plebatus

A. 1308. D. 19. Aug.

tus Teni, et aliorum, Desiderata uxor quondam Bonacursi quondam Ventrellæ de Ripa fecit suum testamentum, in quo pro remedio Animæ suæ legavit quadraginta Soldos Veron. Capitulo Plebis Ripæ, ut Fratres ipsius Plebis orent pro Anima sua: Dño Marco Archipresbytero dictæ Plebis 20. Soldos. Pre Bartholomæo Presbytero 10. Soldos. Pre Tomasio Presbytero Capellano dictæ Plebis Ripæ 10. Soldos. Cassiano Clerico dictæ Plebis 10. Soldos. Dicto Capitulo 20. Lib. Veron. ad emendam unam Planetam, et Paramentum festivum dictæ Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa. Fratribus Minoribus de Ripa 40. Soldos. Nicolao nepoti suo famulo Sacerdotum Plebis Ripæ centum Soldos Veron. parvul. Fratri Johanni de Ordine Minorum nepoti suo centum Soldos. Asiæ nepti dicti Archipresbyteri 20. Soldos. Margaritæ filiæ Marzali fratris Archipresbyteri dicti 20. Soldos. Hæredes autem suos instituit pauperes de Burgo Ripæ.

16. Anno 1310. Indict. 8. die Martis ultimo Junii, Tridenti, in domo habitationij infrascripti Dñi Vicarij ubi Jus redditur, præsentibus Religioso Viro Dño Philippino de Mantua Ordinis Minorum, Nicolao Notario, et Adelperio de Clexio Familiaribus dicti Dñi Vicarii, Reverendus Vir Dñs Guelengus de Mantua Plebanus Marnigæ Capituli Ecclesiæ Tridentinæ Sede vacante Vicarius in spiritualib-

A. 1310. D. 30. Junii.

libus Generalis ad instantiam Discreti Viri Dñi Marchi Archipresbyteri Ecclesiæ Plebis de Ripa, Procuratoris pauperum Burgi Ripæ, statuit terminum peremptorium omnibus volentibus hæredes esse quondam Dñi Alberti quondam Dñi Malchoredi de Ripa, quatenus compareant Tridenti coram dicto Dño Vicario.

17. Anno 1311. Indict. 9. die 24. Aprilis, in Ripa, Dña Cristiana filia quondam Ser Galetæ de Discenzano Brixiensis Diocesis, et uxor quondam Ser Oteboni a Furno de Ripa, fecit suum testamentum, in quo reliquit pro anima sua Dum Pre Marcho Archipresbytero Plebis dictæ terræ Ripæ 20. Soldos Veron. Cassiano Clerico dictæ Plebis quinque Soldos. Petro filio Ser Delaidi dicti Melioli de Ripa quinque soldos ad hoc ut debeat bene pulsare tintinnabula quando erit mortua. Cuilibet Presbytero de dicta Plebe, qui interfuerit sepulturæ suæ, quinque soldos pro quolibet. Alia legavit pro Missis, pro pauperibus &c. Hæredem instituit Requilianam f. q. Ser Oteboni de Furno de Ripa: cui etiam reliquit suum epitogium de guazeca, et unum scrineum de nogaria.

A. 1311. D. 24. Apr.

18. Anno 1313. Indict. undecima, die 20. intrante Aprili, in Ripa, præsentibus Delaydo filio Delaydi de

A. 1313. D. 20. April.

de Pravoro habitatore Ripæ, ac aliis, Dña Richonor uxor quondam Ser Benevenuti Galinæ de Ripa, fecit suum testamentum, in quo legavit pro anima sua 60. lib. Veron. parvorum, de quibus Dño Marco Archipresbytero Plebis S. Mariæ de Ripa 20. Soldos Ver. Cuilibet Presbytero, et Clerico dictæ Plebis, qui interfuerit suæ sepulturæ quinque Soldos Veron. Hæredem autem instituit Nicolaum dictum Rambaldum quondam Ser Albertini Pizenini nepotem suum.

19. Anno 1319. Indict. 2. die 12. intrante Novembri, in Ripa, in Ecclesia S. Mariæ Plebis de Ripa, præsentibus Discretis Viris Dño Albebrando olim Archipresbytero dictæ Plebis, Dño Antonio Judice de Leudro Cive Tridentino, Dño Libanorio Notario quondam Dñi Alberti de Ripa, Magistro Bonvesino quondam Dñi Johannis, Dña Elena de Ripa, et aliis, Discretus Vir Magister Jacobus Cerdo, qui fuit de Gardono Diocesis Brixiensis, nunc habitator terræ Ripæ Diocesis Trid. Altari constructo per ipsum omnibus suis sumptibus in Ecclesia S. Mariæ Plebis de Ripa ad titulum S. Jacobi Majoris Apostoli, Dotem obtulit, et constituit, ipsam recipientibus Honesto Viro Dño Presbytero Henrico Archipresbytero, et Prælato dictæ Plebis, et Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa, et Discretis Viris Dñis Alexandro nato Dñi Antonii de Leudro Jurisperiti Civis Trid.

A. 1319. D. 12. Nov.

Cerdo idest Sutor.

Trid. Canonico Tridentino, et Cassiano de Ripa, nec non Magistro Marco quondam Magistri Marzoli de Murio habitatore Ripæ Clericis, et Confratribus dictæ Plebis, et Ecclesiæ S. Mariæ de Ripa.

20. Anno 1319. Indict. 2. die 12. intrante Novembri, in Ripa, in Ecclesia Plebis S. Mariæ de Ripa, præsentibus Discretis Viris Dño Pre Alebrando de Tridento olim Archipresbytero dictæ Plebis, Dño Libanorio Notario quondam Dñi Alberti de Marquardo de Ripa, Nicolao Notario filio Dñi Ribaudi Notarii, Magistro Bonvesino Dñæ Elenæ de Ripa Sapiente Viro Dño Antonio Judice de Leudro Cive Trid. et aliis, Magister Jacobus Cerdo qui fuit de Gardono Diœcesis Brixiensis, nunc habitator Ripæ Dioc. Trid. Fundator, et Dotator Altaris S. Jacobi Majoris Apostoli in Ecclesia S. Mariæ Plebis Ripæ, præsentavit ad dictum Altare suum nepotem Marcolinum filium quondam Martini de Gardono, existentem in studio, pro eo tempore, quo fuerit Sacerdos. Præsentatio facta fuit Discretis Viris Dñi Henrico de Mediolano Archipresbytero, Alexandro nato Dñi Antonii Judicis de Leudro Civis Trid. Canonico Trid. Cassiano quondam Dñi Benrecevuti de Ripa, et Magistro Marco, qui fuit de Murio, Clericis, et Confratribus dictæ Ecclesiæ, et Plebis de Ripa.

A. 1319. D. 12. Nov.

21. Anno 1325. Indict. 8. die Mercurii 17. intrante Julio, sub domo Communis Ripæ, præsentibus Honestis Viris Fratribus Avanzio, et Nicolino Conversis Monasterii sancti Tomasii

A. 1325. D. 17. Julii

Pleb

Plebatus Ripæ, Marcio dicto Parolo de Tenno, Zanino dicto Capa de Mantua, Busarolo de Mantua, et aliis, coram Sapientibus, et Discretis Viris Dñis Morle de Calsario Vicario, et Jus reddente in terra Ripæ pro Nobili, et Potente Viro Dño Henrico de Senano Potestate dictæ terræ Ripæ pro Venerabili in Christo Patre Dño Fratre Henrico Dei gratia Episcopo Trid. et Contrino Notario quondam Dñi Pegorini de Ripa, Sindico, Procuratore, Actore et Nuncio hominum Communitatis, et Universitatis dictæ terræ Ripæ, et dictis hominibus de Ripa ad arengo ibidem ad sonum Campanæ, et more solito congregatis, Vivaldus dictus Ruchus, filius quondam Nicolai de Villa Pranzii Plebatus Tenni, tamquam Sindicus, Actor, Procurator, negotiorum gestor, et Nuncius specialis hominum Communitatis dictæ Villæ Pranzii, obtulit se paratum emendare, et satisfacere ad voluntatem dicti Sindici, et hominum Universitatis de Ripa, de omni eo, et toto, quod Communitas de Pranzo seu personæ singulares reperirentur in montibus Engli, et Tombli, et eorum pertinentiis Plebatus Ripæ deliquisse.

22. Anno 1326. Indict. 9. die Veneris 25. intrante Aprili, sub domo Communis Ripæ Tridentinæ Diœcesis, præsentibus Sapientibus, et Discretis Viris Dñis Libanorio quondam Dñi Alberti, Magistro Bertramo Cirogco, Bonaventura Notario ejus fratre, Contrino Notario quondam Dñi Pegorini et Bonapaxio quondam Magistri Tuteboni omnibus de terra Ripæ, Honorabilis, et Discretus Vir Dñs Morle de Calsario Vicarius, et Jus reddens in terra Ripæ pro Venerabili in Christo Patre, et Dño Dño Fratre Henrico Dei, et Apostolicæ Sedis gratia dignissimo Episcopo Tridentino dedit licentiam Nicolao de Ripa Notario

A. 1326. D. 25. April.

Dñi

Dñi Henrici Comitis de Lomello exemplandi Privilegium Reverendi in Christo Patris Dñi Bertrandi miseratione divina tituli S. Marcelli Presbyteri Cardinalis Apostolicæ Sedis Legati, datum Placentiæ quartodecimo Kal. Junii, Pontificatus SS. Patris Dñi Johannis PP. XXII. anno 7. ac directum Archipresbytero, et capitulo Plebis S. Mariæ de Ripa Trid. Dioc. quo confirmavit Jus Patronatus, quod in Capellania beati Jacobi Apostoli erecta in Ecclesia prædicta, sibi, et hæredibus suis Legitimis reservavit ejus Fundator, et Dotator Providus Vir Magister Jacobus Cerdo de Gardono Laicus Brixiensis Diocesis in Diocesi Trid. moram trahens.

A. 1331. D. 26. Aug.

23. Anno 1331. Indict. 14. die 26. Augusti, in Selomo, Dña Benevenuta uxor quondam Johanellæ de Stenico Plebatus Banali confessa fuit, se accepisse a Discreto Viro Dño Siuredo de Frangeforto, nunc habitatore in Castro Stenici, 22. lib. den. Veron. paru. pro certo, et finito pretio septem Peciarum terræ aratiuæ jacentium in pertinentiis, et territorio Villæ Selomi, quas eidem Siuredo vendidit.

A. 1331. D. 24. Aug.

Eodem anno 1331. die 24 Aug. in Stenico, Rubeus quondam Testæ de Selomo Plebatus Banali vendidit Discreto Viro Dño Siuredo de Frangeforto, nunc habitatori in Castro Stenici, quinque Peciis terræ aratiuæ jacentes in pertinentiis, et territorio Villæ Selomi in diversis locis, pro 25. lib. denariorum Veronesium parvulorum.

Anno

An. 1339. Die 1. Febr.

24. Anno 1339. Indict. 7. die primo Febr. in Rippa Diocesis Trid. sub Porticu domus habitationis Ser Surreti dicti Clerici Plebis Rippæ, Dyeretus Vir Ademarius frater Honesti Viri Dñi Bernardi Johannis Archipresbyteri Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Plebis de Rippa, tamquam Procurator præfati Dñi Bernardi constitutus sub anno Dñi 1331. Indict. 14. permutavit Ser Tingo quondam Ser Johannis Tusci de Florentia, nunc habitatori Rippæ, consentiente dicto Ser Surreto dicto Clerico dictæ plebis, ac dedit quandam Peciam terræ vineatæ, et arativæ, jacentem in territorio, et pertinentiis Rippæ, in Contrata ubi dicitur in Plano, pro alia Pecia terra vineata jacente in Plebatu Rippæ, in Regula quæ dicitur Coltura, apud Jus Ecclesiæ prædictæ. Anno eodem 1339. die undecimo Augusti, in Canonica Plebis Rippæ, præsentibus Honesto Viro Dño Dum Jacobo de Brixia, nunc habitatore Rippæ, ac aliis, Honestus, et Discretus Vir Dñs Bernardus Johannis Archipresbyter Ecclesiæ Plebis, et Archipresbyteratus de Rippa, prædictam permutationem laudavit, confirmavit, et approbavit.

A. 1341. D. 19. Julii.

25. Anno 1341. Indict. 9. die Jovis 19. Julii, in Villa Francii Plebatus Teni, Martinus quondam Nicolai dicti Ventrigali, et alii, omnes, et singuli de Villa Francii, noviter audito, contra ipsos fore processum, ad instantiam Ser Federici quondam Magistri Pacis de Ripa, tanquam Sindici Hominum Terræ Ripæ coram Sapientibus Viris Dominis

Tri-

Tridentino de Toculis de Leudro, et Ottone da Spagnolis Jurisperitis Civibus Tridenti, Delegatis in hac parte Honorabilis Viri Dñi Francisci de Palanchis Civis Trid. Potestatis Terre Ripe, et totius Plebatus Tani Vicarii pro Venerabili in Christo Patre, et Dño Dño Nicolao Dei, et Apostolice Sedis gratia Episcopo Trid. constitutis super questione vertente inter homines de Ripa, et de Pranzo occasione Montium Engli, et Tombli, constituerunt Discretos Viros Turam Mantoani de Prancio, Martinum quondam Johannis Crosne de Prancio, Petrum filium Ser Oliveri de Padergnono, et Adelperium quondam Ser Sislanberti de Hero Notarios habitatores Tridenti, suos certos Missos, Nuncios veros, et legitimos Procuratores, specialiter in Causa suprascripta cum Hominibus, et Communitate Terre Ripe.

A. 1341. D. 15. Nov. 26. Anno 1341. Indict. 9. die 15. Novemb. in Ripa, sub domo Communis, ubi Jus redditur, Dominus Belutele de Tridento Vicarius, et Jus reddens in Terra Ripe pro Nobili Viro Dño Francisco Palanchi Cive Tridentino, Potestate Terre Ripe pro Venerabili in Christo Patre, et Dño Dño Nicolao Dei gratia Episcopo Trid. ad instantiam Domini Presbyteri Johannis Clerici Plebis Sancte Marie de Ripa, dedit licentiam Benevenuto quondam Domini Pagorarii de Ripa Notario sacri Palatii, exemplandi Instrumentum Locationis duodecim Peciarum terre arative jacentium in pertinentiis Archi, et Ripe, facta anno 1247. A. 1247. Indictione quinta, in Ripa, sub Pergula vitis Presbyterorum, a Dño Calapino Archipresbytero, et Clericis, et Fratribus Ecclesie S. Marie de Ripa, Ripando, qui dicitur Vetulus de Arco, et Albertino, qui dicitur Cavacossonus de Arco.

27. Anno 1342. Indict. 10. die Sab. 15. Junii, in Terra Ripe, presentibus Bonensigna Notario dicto Flaono Cive Trid. Bonio dicto Presbytero quondam Dñi Ottolini de Cremona habitatore in Castro dicte Terre Ripe, ac aliis, Michael Viator Curie Trid. preconizavit alta voce literas Discretis, et Providis Viris ... ac Universitati Hominum Communitatis Ripe directas a Reverendo Viro Dño Federico de Mantua Canonico Trid. Delegato Benedicti Summi Pontificis sub Dat. Avinioni secundo Idus Novemb. Pontificatus ejus anno septimo, datasque Tridenti in Majori Ecclesia Cathedrali sancti Vigilii Anno 1342. Indict. 10. die Jovis 13. Junii, quibus constituit terminum Ripensibus ad comparendum coram eo Tridenti in Causa vertente inter eos, et illos de Prancio. Hujusmodi literas fixit in Portis Ecclesie, sive Plebis Ripe cum quatuor Brochetis. A. 1342. D. 15. Junii.

28. Anno 1342. Indict. 10. die Mercurii 10. Julii, Tridenti Discretus Vir Magister Marcus Clericus Plebis Murii Vallis Lagari, et Plebis Rippe, ac Familiaris, et Clericus Commensalis Dñi Nicolai Episcopi Trid. presentavit Venerabili Viro Dño Nicolao de Mixina Canonico, et Scolastico Trid. in spiritualibus dicti Dñi Episcopi Vicario, literas datas Tridenti in A. 1342. D. 10. Julii.

in Castro Boni Consilii anno 1342. die 8. Julii, quibus idem Episcopus propter recessum Dñi Armani de Parma Canonici, et Vicarii Trid. prafato Nicolao commisit Causam vertentem inter predictum Marcum, et Dominos Delaydum Archipresbyterum Plebis sancti Stephani de Murio, et Bernardum Archipresbyterum Plebis sancte Maria de Ripa.

A. 1359. D. 4. April. 29. Anno 1359. Indict. 12. die 4. April. scripta fuit Datia imposita Quadra de Medio Ripa per Ser Zuconum, et quinque alios ad ib electos.

A. 1351. D. 20. Sept. 30. Anno 1351. Indict. 4. die Martis 20. Septemb. in Ripa, presentibus Bellino Aurifice, quondam Ser Benevenuti de Verona, Zulberto de Becera Vallis Lendri, et aliis, Tura quondam Ser Ognabeni de Pranzio comparuit coram duobus Officialibus deputatis per Sapientem, et Discretum Virum Dñm Trentinum Terra Ripa, et Plebatus Teni &c. honorabilem Potestatem pro Magnificis, et Potentissimis Dñis Dñis Cane Grande, Cane Francisco, et Paullo Alboyno fratribus de la Scala Verona Domini, et dictarum Terrarum Ripa, Teni &c. et per Consiliarios, et Consilium dicta Terra Ripa, ad dandam licentiam quibuscumque habentibus Vineas in Plebatu dicta Terra Ripa vindemiandi Uvas putridas, et alias non putridas, ac petiit, et obtinuit licentiam vindemiandi uvas putridas de vitibus suis iacentibus in Regula Clay Plebatus Ripa. Idipsum petierunt, et obtinuerunt eodem die Johannes de Pranzio, et Dona Delasalvis uxor

uxor quondam Bontempi de Pranzio. Eodem anno die Dom. 20. Nov. predictus Potestas Trentinus Juris Utriusque Peritus de Toculis de Lendro Civis Trid. absolvit quosdam homines de Pranzio, quos instante Ser Francisco dicto Zucono de Ripa Sindico Ripa accusaverant Saltuarii, quod vindemiaverint absque debita licentia.

A. 1358. D. 24. Apr. 31. Anno 1358. Indict. undecima, die 24. April. scripta fuit Datia Quadra de Medio imposita per Sindicos Communis Ripa Ser Petrum Pandemei, Passium quondam Ser Federici, Dominicum quondam Ser Johannis Notarium, Magistrum Pezinum Sartorem, et Ser Aldrigetum Notarium.

A. 1371. D. 25. Octob. 32. Anno 1371. Indict. 9. die Sab. 25. Octub. in Terra Ripa sub domo Communis iuxta Bancum ubi Jus publice redditur, Johannes filius quondam Ser Nicolai quondam Ser Johannis Brachi de Bulbano Plebatus Tioni Diocesis Trid. tamquam hares bonorum quondam Ser Grandonii quondam Ser Maphei de Villa Savoni superioris Plebatus Blezii Diocesis Trid. olim habitatoris Ripa, pro se, ac pro Ugolino fratre suo, et coharede, constituit Discretos Viros Dñm Johannem quondam Ser Petri Notarii de Manutis de Arco, Ser Johannem Notarium quondam Ser Gotafredi de Ripa, Magistrum Mathaum Doctorem Grammatice quondam Ser Constantini de Caldario Vallis Anania nunc habitatorem Ripa, et Ser Nicolaum Notarium quondam Ser Zulberti de Tiono, suos certos Nuncios, varos et legitimos Procuratores ad omnes, et sin-

Caldarium est in Athesia, et Caldesium in Sollandia.

singulas suas Lites, et Causas.

A. 1371. D. 20. Jul. 33. Anno 1371. Indict. g. die Dominico 18. Julii, in Cimiterio Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Plebis de Temno, coram Nobili Viro Dño Johanne de Calavena honorabili Potestate Ripæ, Temni, Laudri, et Tignallis pro Magnifico, et Potentissimo Dño Dño Canesignorio de la Scala Veronæ Domino, necnon prædictarum Terrarum Ripæ, Temni, Laudri, et Tignallis Domino Domino, et Capitaneo Generali, congregati ad sonum Campanæ, et voce præconia more solito homines Communitatis Villarum Gavacii, Cologna, Burgi Fraportæ, Cardula, Vaduti, Calvolæ, Canalis, Pastovei, et Pranzii Plebis Temni, creaverunt Discretum Virum Johannem quondam Buschati de Gavacio, dictæ Communitatis Sindicum, Procuratorem, Actorem, et Nuncium specialem ad jurandum, et attendendum Mandata prædicti Magnifici Domini nostri de la Scala, suorumque Potestatum, Vicariorum, et Officialium, et in omnibus dictæ Communitatis Litibus.

Charta expresse habet: die Dominico decimooctavo mensis Julii; sed legendum puto die vigesimo, quia reapse fuit Dominicus anno 1371. non vero dies 18.

A. 1371. D. 23. Febr. 34. Anno 1371. Indict. g. die Dominico 23. Febr. in Terra Ripæ, sub domo Communis, ubi Jus publice redditur, præsentibus Ser Francisco dicto Ser Zuchono, quondam Ser Maphei, Petro quondam Richamboni, Jacobo, et Johanne fratribus quondam Brexanini, omnibus de Ripa, et aliis, congregati Consiliarii, et homines terrigenæ, ac alii habitantes in Terra Ri-

Ripæ de mandato Nobilis Viri Dñi Johannis de Calavena honorabilis Potestatis Ripæ &c. pro Magnifico, et Potentissimo Dño Dño Canesignorio de la Scala Veronæ, Vicentiæ &c. necnon Ripæ Imperiali Vicario Generali, constituerunt Discretos Viros Paxium quondam Ser Federici, et Johannem quondam Ycelini de Ripa suos, et Communitatis Ripæ Sindicos, Actores, Procuratores, Factores, et Nuncios in omnibus antedictæ Communitatis Causis.

A. 1372. D. 16. April. 35. Anno 1372. Indict. 10. die Veneris 16. Aprilis, in Terra Rippæ, Nobilis Vir Dñs Johannes de Calavena honorabilis Potestas Rippæ, Tenni, Laudri, Tignallis &c. pro Magnifico, et Potentissimo Dño Dño Canesignorio de la Scala Veronæ, Vincentiæ, necnon dictarum Terrarum Imperiali Vicario Generali &c. instantibus Paxio filio quondam Ser Federici, et Johanne filio quondam Ser Ycelini ambobus de Rippa, tamquam Sindicis Communitatis, et hominum Rippæ, cœpit Inquisitionem contra Johaninum filium quondam Buschati de Gavacio, Johannem filium quondam Pini de Calvola, Paxium filium quondam Ricii de Cologna, et Johannem filium quondam Bertolini de Fraporta, omnes de Plebatu Tenni, accusatos, quod posuerint plures terminos in Monte Tomboli animo, et intentione confines veteres mutandi, et transgrediendi. Tandem adversus accusatos tulit Sententiam, juxta Consilium Sapientis Viri Dñi Johannis de Madiis de Verona Juris periti, ibi descriptum.

An-

A.1376. D.30.Octob.

36. Anno 1376. Indict. 14. die 30. Octubris, Verona Bartholomaus, et Antonius fratres de la Scala Verona, Vincentiæ &c. Imperiales Vicarii Generales, approbarunt, et confirmarunt omnia, et singula Statuta Communis dictæ Terræ Ripæ ordinata, et correcta per homines dictæ Terræ, contenta in tribus Quaternis bombicinis quinquaginta septem cartarum; eaque miserunt Nobili Viro Ziramonto Potestati Ripæ.

A.1376. D.30.Oct.

37. Anno 1376. Indict. 14. die penultimo Octobris, Verona Bartholomaus, et Antonius fratres de la Scala Verona, Vincentiæ &c. Imperiales Vicarii Generales, confirmarunt Privilegium datum Verona in Palatio Episcopali die Mercurii penultimo Aprilis anno 1349. Indict. 2. cujus tenor est: Nos Johannes miseratione divina Dux, Comes, et Marchio, Episcopus Tridentinus, inhærentes Statutis prædecessorum nostrorum, et specialiter Statuto edito per bonæ memoriæ Venerabilem Patrem Dñm Bartholomæum olim eadem miseratione Episcopum Tridentinum, posito sub Rubrica Quibus locis pro possessionibus Collecta solvi debeant &c. edito die Lunæ decimo Aprilis sub anno Dñi 1307. nec non hominum Terræ nostræ Ripæ precibus inclinati, hoc irrefragabili Edicto, seu Privilegio speciali sancimus, statuimus, et ordinamus, quod terræ, vineæ, domus, et possessiones posita in Plebatu nostræ Terræ Ripæ, quæ fuerunt temporibus præteritis alienata quocumque titulo, sive in ultimis voluntatibus relicta quibuscumque personis, et locis cujuscumque conditionis existant, non habitantibus in Terra nostra Ripæ, nec cum ipsa, et ipsius Communitate onera, et functiones publicas substinentibus, extimari de-

Integrum hoc Privilegium edidit P. Borellus in Monument. Eccl. Trid. pag. 103. Vol. 4.

debeant bona fide, sine fraude, et dolo per Officiales, sive Extimatores Communis Terræ Ripæ nunc ad hoc deputatos, et de cætero deputandos, et juxta eorum extimationem dictarum domorum, terrarum, vinearum, et possessionum possessores, et detentores, ubi velint habitantes, teneantur, et debeant cum hominibus, et Communitate Ripæ onera, et functiones publicas substinere, et solvere angarias, et perangarias. Item quod nullus alienet dicta bona in personas non habitantes Ripæ, sive non substinentes realiter, et de facto prædicta onera. Vide infra num. 40.

A. 1378. D.13.Octob.

38. Anno 1378. Indict. prima, die 13. Octub. Commune et homines Terræ Ripæ solverunt ducentas libras denariorum Johanni de Sacco Massario Factori Dominorum de la Scala pro Ficto Salarii Potestariæ dictæ Terræ de 1378. solvente Pixono quondam Dñi Johannis. Et anno 1379. Indict. 2. die 2. Aug. solverunt centum libras denariorum Johanni de Sacco Massario Factori Dñorum de la Scala pro parte Ficti ducentarum librarum denariorum pro Salario Potestariæ de 1379. quos denarios solvit Rizardus de Lendenaria Factor.

A. 1379. D. 2. Aug.

A. 1385. D. 13. Febr.

39. Anno 1385. Indict. 8. die Lunæ 13. Febr. Massarius, Commune, et Homines Terræ Ripæ solverunt sexaginta Ducatos auri Guillelmo de sancto Stephano Massario Monetæ Factoriæ Magnifici Dñi Antonii de la Scala pro parte solutionis centum et viginti Ducatorum auri, quos solvere tenentur pro una Gratia eis facta per antedictum Dominum, ut in Libro Gratiarum de 1385.

A. 1389. D. 9. Octob.

40. Anno 1389. Indict. 13. die nono Octubris, Papiæ Galeaz Vice-

Vicecomes, Comes Virtutum, Mediolani &c. Imperialis Vicarius Generalis, inclinatus precibus subditorum suorum hominum Rippe Tridentine, inhorens Statutis, et Edictis predecessorum, in refragabili Edicto, seu Privilegio speciali sancivit, statuit, et ordinavit, quod terra &c. ut supra num. 37.

A. 1393. D. 14. Febr. 41. Anno 1393. Indict. 1. die Veneris 14. Febr. in Rippa, Antonius de Millio Legum Doctor, Potestas, et Capitaneus Rippe Tridenti &c. Delegatus ab Illustri Principe, ac Magnifico, et Excelso Dño Dño Johanne Galeaz Vicecomite, Comite Virtutum, Domino Mediolani, Verone, Rippe &c. Imperiali Vicario Generali, in questione vertente inter Commune Rippe, ac Commune Thenni, Sententiam suam protulit contra Thennenses, et declaravit, quinam teneantur subire Collectas, angarias, et perangarias: ad expensas custodie, ac reparationis Turris de Aponalli site supra Portum Terre Rippe, et ad Fortilizias Castrorum novi, et veteris dicte Terre Rippe.

A. 1393. D. 12. Nov. 42. Anno 1393. Indict. 1. die Mercurii 12. Novemb. scripta fuit Dacia Quadre medii posita per Commune Ripe.

A. 1394. D. 6. Apr. 43. Anno 1394. Indict. 2. die Luna 6. April. Luchinus de la Strata Potestas Terre Ripe &c. recepit a Communi Ripe libras quadringentas Monete Veronensium parvorum pro salario Potestaria dicte Terre suprascripti anni.

A. 1394. D. 23. Maji. 44. Anno 1394. Indict. 2. die Sabb. 23. Madii, in Terra Rippe Tridenti, coram Sapienta, et Discreto Viro Dño Andrea de Adamis de Parma Vicario Nobilis, et Egregii Viri Dñi Luchini de la Strata honorabilis Potestatis Terre Rippe &c. Paxius quondam Marchi de Pastreo Sindicus Communis, et Hominum Plebatus Theni non consentiens Sententie lata per prefatum Dñm Andre-

Andream olim Commissarium in Causa vertente inter Commune Theni, et Commune Rippe, appellavit ad Sanctissimum in Christo Patrem, et Dñm Dñm Papam Romanum, et Apostolos.

45. Anno 1394. die prima Junii Papie Frater Henricus Ordinis Minorum Generalis Minister Fratri Nicolao de Perusio Sacre Theologie Magistro mandat, ut cum uno Socio ad Sacrum Conventum Padue se transferat, ibidem Lectoriatus Officium exacturus ob renunciationem factam a Magistro Johanne de Florentia. A. 1394. D. 1. Junii.

46. Anno 1397. die penultimo Octubris, Nobilis, et Egregius Vir Dñs Pasturinus de Scachabarozis Potestas Terre Rippe Tridenti, et pertinentiarum, confitetur, habuisse, et recepisse a Salamone Notario quondam Francisci Salamonis Sindico Communis, et Hominum Rippe, pro suo Salario libras quinquaginta. A. 1397. D. 30. Octob.

47. Anno 1397. die octavo Novemb. confitetur Nobilis et Egregius Vir Dñs Pasturinus de Scachabarozis Potestas Rippe, se habuisse, et recepisse a Salamone quondam Ser Francisci Notario, et Sindico Communis Rippe, et de pecunia dicti Communis, plures Ducatos. A. 1397. D. 8. Nov.

48. Anno 1308. Indict. 6. die septimo Octob. in Griez, Ofmia Ducissa Karinthia, Comitissa Tyrolis, et Goricie, Aquilegensis, Tridentina, et Brixinensis Ecclesiarum Advocata, profitetur, quod omnia, et singula, que continentur in Privilegio dato per Dominum, et Maritum suum Karissimum Illustrem Ducem Ottonem Karinthie Hominibus, et Universitati Terre Ripe Diocesis Trid. rata, et inconvulsa perpetuo habere vult, et tenere, ipsumque Privilegium cum omnibus articulis in eo luci-

us expressis approbat, et confirmat. Unde mandat ejus observantiam Jacobo de Rotenburch Potestati suo Ripa, nacnon universis Potestatibus, Capitaneis, Vicariis, Sindicis, Ancianis, Communitatibus, et ceteris personis Tridentina Diocesis.

A.1319. D.12.Nov. 49. Anno 1319. Indict.2. die 12. intrante Novembri &c. ut supra numero 19. Promittuntur Litera Cardinalis Bertrandi, perperam dicti Bernardi, memorata supra num.22. Subditur Testamentum Cabrielis f.q. ser Valentini de Pitiliana, relatum infra Caps. 5. num. 48.

A.1302. D.5.Jul. 50. Anno 1302. Indict. 15. die quinto intrante Julio &c. ut supra numero sexto.

CAPSVLA QVARTA.

A.1302. D.15.Sept. 1. Anno 1302. Indict. 15. die Sab. 15. Septemb. in Burgo Rippa, presentibus Magistro Bertramo, Benevenuto Domina Amatha de Castello, Pace a Porta, et aliis omnibus de Rippa, Salvodeus Cardo de Rippa langueus corpore fecit suum Testamentum nuncupativum, in quo legavit pro anima sua Fratribus Ecclesia sancta Maria de Pranono 40. Soldos Veronensium parvorum, in utilitatem Ecclesia predicta sancta Maria. Item cuilibet Capella de Plebatu Rippa singulam Cazam Olei. Pauperibus Laicis de Burgo Rippa 25. libras Veron. parv. Dña Zermondia uxori sua Botes suas Lib. 125. Veron. parv. et pannos, quos emit ai Albertinus pater suus, et alia. Haredem instituit Bartholomeum filium suum, eique Deficienti substituit pau-

pauperes laicos Christi. Executorem autem Rivabenum, qui dicitur Brunazolus Cerdo de Rippa.

2. Anno 1302. Indict. 15. die Mercurii ultimo Octubris, Tridenti in Ecclesia beati Vigilii, Dominus Buscazerius de Campo Canonicus Ecclesia Tridentina, Delegatus Dñi Oteboni sancte Sedis Aquilegiensis Patriarche in causa vertente inter Reverendum Virum Dñm Marcum Archipresbyterum Plebis Ripe pro se, et nomine, ac vice dicte Plebis, et Confratrum suorum ex parte una, et Aldrigetum Clericum de Bono, natum quondam Bartholomei Bruni de Ripa ex parte altera, statuit terminum eidem Aldrigeto alias contumaci ad comparendum coram se. A.1302. D.31.Oct.

3. Anno 1303. Indict. 1. die quarto intrante Augusto, in Burgo Ripe, Ser Libanorius quondam Dñi Alberti de Marcoardo, Jacobinus quondam ser Francisci de Domino Amatore, ac undecim alii, omnes de Ripa, promiserunt solvere Domino Rampreto olim Comiti de Flaono, qui nunc habitat in Arco, lexcentum et sexaginta sex Libras denariorum Veronensium parvorum. A.1303. D.4.Aug.

Anno 1303. Indict. 1. die undecima Septemb. in Burgo Rippe, presentibus Dño Bondi de Luca Vicario Rippe, Magistro Bertramo Cirologo, Guilielmo filio quondam ser Bondi de Rippa, et aliis, Dominus Rampretus Comes de Flaono, habitator Arci, vocavit sibi bene fore solutum a ser Guidoto Majario Communis Rippe recipienti pro se ipso, et nomine ser Libanorii Notarii, Jacobini quondam ser Francisci, et aliorum novem, omnium de Rippa, de uno Debito 666. lib. den. Veron. parv. quas eidem Dño Rampreto solvere tenebantur occasione mutui. A.1303. D.11.Sept.

4. Anno 1303. Indict. 1. die Jovis 12. Decemb. Tridenti in Episcopali Palatio, presentibus Discretis Viris Dñis Sybotone Ple-

Plebano in Launano Trid. Diocesis, Magistro Pace Medico, et aliis Civibus Trid. Reverendus Vir Dñs Gualengus de Mantua Plebanus Marniga, Venerabilis Patris Dñi Fratris Philippi Episcopi Trid. Vicarius Generalis, iuxta Consilium Antonii de Laudro Judicis, Fredericum quondam Maltamadi condemnavit ad solvendam Decimam Archipresbytero, Clericis, et Capitulo Plebis Ripa, de una Pecia terra arativa, posita in pertinentiis Ripa in Siregio, in Parochia dicta Plebis. Procurator dicti Fredarii fuit Guillelmus quondam Dñi Bondi de Ripa. Sindicus autem Capituli, et Confratrum Ecclesie, sive Plebis sancte Marie de Ripa Odoricus Notarius de Marianis.

A. 1304. D. 12. Aug.

5. Anno 1304 Indict. 2. die Mercurii 12. intrante Augusto, in Ripa, sub Porticu quondam Sar Jacobini Trucerii, Dominus Yzolinus de Caldesso Vicarius Terre Ripe dedit licentiam Nicolao Notario Dñi H. Comitis de Lomello, exemplandi sequens Instrumentum.

A. 1304. D. 13. Junii.

Anno 1304. Indict. 2. die 13. intrante Junio, in Ripa, in platea, presentibus Dño Yzelino quondam Dñi Thochi, Dño Libanorio, Nicolao Cavatorta, Sar Henzelino filio quondam Dñi Hancii de Caldesso, et aliis, Nobilis Miles Dñs Varnerius de Tablat Potestas Ripe per Dominos Ottonem, Lodoycum, et Henricum Duces Karentie, Tirolli, et Goricie Comites, Tridentina, Aquilienis, et Brixionensis Ecclesiarum Advocatos, absolvit Maseum filium quondam Dñi Martini de la Richa, Bertolinum, et Martinum ejus nepotes, de eo, quod calumniabantur, ipsos depredasse stratam Lacus Garde, et de omni damno eisdem dato occasione predicta. Pro qua liberatione contentus fuit recepisse ab ipsis quinquaginta Libras Veronen. parvorum.

Anno

6. Anno 1305. Indict. 3. die Dominico ultimo Octubris, in Burgo Ripa, in presentia Dñorum Antonii de Laudro, Aycheboni de Tridento Judicum, Simonis dicti de Gardulis de Tridento, et aliorum, Simon Notarius filius quondam Dñi Benedicti de Ripa, tamquam Sindicus, et Procurator Hominum, et Communitatis de Ripa, promisit Dño Varnerio de Tablato Potestati Terre Ripe, dare octingentas libras denariorum bone Monete nove de Marano videlicet trecentas ante festum sancti Martini, et alias ante festum sancte Marie Zirialis, pro quadam fine, seu absolutione, et remissione factis per dictum Dñm Varnerium Hominibus, et Communitati Ripe.

A. 1305. D. 31. Octob.

7. Anno 1308. Indict. 6. die Veneris 28. Junii, Tridenti in Ecclesia Kathedrali, Frater Petrus de Nambro Monasterii sancti Laurentii prope Tridentum Abbas, Judex Delegatus Venerabilis Patris Dñi Neapoleonis miseratione divina sancti Adriani Diaconi Cardinalis Apostolice Sedis Legati, in Causa vertente inter Discretum Virum Dñm Marcum Archipresbyterum Ecclesie sancte Marie Plebis de Ripa, et Cassianum Clericum, et Confratrem dicte Plebis, et Capitulum Ecclesie dicte Plebis ex parte una, et Simonem quondam Sozpali de Arco ex altera, habito Consilio Prudentis Viri Dñi Oldrati de Laude Legum Doctoris, Padue Regentis, Sententiam protulit contra Simonem, eumque condemnavit ad solvendam Decimam dicte Ecclesie de Ripa pro una Pecia terre posita in Contrata Credatii, ubi dicitur ad Brionum.

A. 1308. D. 28. Junii.

8. Anno 1308. Indict. 6. die Veneris 28. Junii, Tridenti in Ecclesia Kathedrali, Frater Petrus Abbas, et Delegatus ut supra, in Causa vertente inter prefatos Marcum, Cas-

A. 1308. D. 28. Junii.

Cassianum, et Capitulum de Ripa ex una, et Buschetum filium Zaneti de Vargnano Plebatus Archi ex parte altera, habito alio Consilio laudati Doctoris Oldradi de Ponte de Laude, condamnavit predictum Buschetum ad solvendam Decimam Capitulo Ripensi pro una Petia terre posita in Plebatu Ecclesie de Ripa, in loco ubi dicitur ad Prata.

A.1323. D.18.Oct. 9. Anno 1323. Indict. 6. die 18. intrante Octubri, in Villa Mogni, Francischus filius quondam Dñe Dominice de Mogno Plebatus Arci vendidit pro viginti Libris Denariorum Veronen. parv. unam Peciam terre vidate, iacentem Ultra Sarcam, Marchabruno Fabro quondam ser Benevenuti dicti Gatoele Fabri de Arco, salvo jure dominii, et proprietatis beate sancte Marie Plebis Ripe, qui solvenda omni anno una Bazeta Frumenti. Item unam domum iacentem in Villa Mogni palcis cupertam.

A.1318. D.27.Apr. 10. Anno 1318. die 27. Aprilis, Ripe, Viri Nobiles Dñus Sycherius de Arso honorabilis Terre Ripe Potestas, et Dñus Federicus de Arco, tamquam Arbitratores, amicabiles Compositores, et communes Amici, electi a Communitatibus Ripe, ac Pranzi, in Causa Montis Engoli, ac Tomboli, adhibito consilio Dñi Franciscj Judicis de Bononia habitatoris Tridenti, suam Sententiam tulerunt. In dorso tantum, sive ad extra hujus Charte manu recentior apposuit annum 1318. Notarius enim diem tantum, et mensem signavit, omisso anno. Caterum Sicherius de Arso Potestas Ripe occurrit etiam ad an. 1295. 1297. et 1299. supra Caps. 2. num. 45. 70. 76. memorantur que in Sententia ista Charte annorum quamplurium, quos inter anni 1288. 1289. et 1290. sunt nouissimi.

An-

11. Anno 1325. Indict. 8. die Martis 16. intrante Julio, in Platea Communis Ville Pranzii Plebatus Teni, Homines dicte Ville congregati de consensu Nobilis Viri Dñi Henrici de la Porta de Bouzano Capitanei, et Rectoris, et Jus reddentis in Villa Pranzii, et toto Plebatu Teni pro Venerabili in Christo Patre, Dño Fratre Henrico Dei gratia Episcopo Trid. creaverunt Discretum Virum Vivaldum, dictum Ruchum, filium quondam Nicolai de Pranzio, suum Sindicum, et Procuratorem ad transigendum cum Hominibus, et Universitate de Ripa. A.1325. D.16.Julii.

Eodem anno 1325. die Mercurii 17. intrante Julio, sub domo Communis Rippe, presentibus Honestis Viris Fratribus Avanzio, et Nicolino Conversis Monasterii sancti Thomasii Plebatus Rippe, Zanino dicto Capa da Mantua, et aliis, Hominibus de Ripa in publica Aranga ad sonum campane more solito congregati de consensu Sapientis Viri Dñi Morle de Caldario Vicarii, et Jus reddentis in Terra Rippe pro Nobili, et Potente Viro Dño Henrico de Senano, nunc in remotis agente, Potestate Terre Rippe pro Venerabili in Christo Patre Dño Fratre Henrico Dei gratia Episcopo Trid. constituerunt Discretum Virum Sartrinum Notarium, filium quondam Dñi Pagorini de Rippa, suum Sindicum, Actorem, et Procuratorem ad transigendum cum Hominibus, et Universitate Ville Pranzii. A.1325. D.17.Julii.

Anno eodem 1325. die Jovis 18. intrante Julio, in Monte Englo Plebatus Rippe, presentibus Nobilibus Viris Dñis Nicolao quondam Nobilis Militis Dñi Odorici de Castro Arche, Henrico a Porta de Bouzano, Morle de Caldaro, et aliis, predicti Sindici Vivaldi, et Contrinus Transactionem, et Permutationem fecerunt. A.1325. D.18.Julii.

Anno

A. 1330. D. 13. Sept. 12. Anno 1330. Indict. 13. die Mercurii 13. Septembris, in Castro Stenici, in Pontizelo parvo juxta Salam, praesentibus Nobili Viro Dño Lodoico de Matis nepote infrascripti Dñi Capitanei, et aliis, Johanne de Castris, et de Wolffdorf Terrae Ripae Potestate, et totius Judicariae Capitaneo Generali Venerabili in Christo Patris, et Dñi Dñi Fratris Henrici Dei gratia Episcopi Trid. et ipsius Dñi Episcopi negos, sententiam tulit in Causa vertente inter Homines Communitatum Ripae, et Pranzi; condemnavitque illos de Pranzo, juxta Consilium Discreti, et Sapientis Viri Dñi Alberti de la Dona Civis Trid. Jurisperiti.

A. 1333. D. 31. Martii. 13. Anno 1333. Indict. 1. die ultimo Martii, in Burgo Ripae, praesentibus Lodovico de Civitate Matensi Capitaneo in Ripa, et aliis, Ser Zenario quondam Ser Ribaldi de Pregasena Plebis Laudri Diocesis Trid. ex parte una, et Martino dicto Cavedano de Pregasena ut Sindico Hominum, et Communitatis Pregasena ex altera, elegerunt suum Arbitrum, Arbitratorem, et amicabilem Compositorem Discretum Virum Dñm Nicolaum Notarium quondam Dñi Ribaldi de Ripa, qui Laudum suum publicavit dicto anno 1333. die Veneris penultimo Julii, in Ecclesia, seu Plebe Sancta Maria Plebis Laudri adversus Communitatem Pregasena, quam declaravit adstrictam ad solvendum quinque Talenta, et duo staria Olei ad mensuram Ripae dicto Ser Zenario, nomine Affictus pergatui de possessionibus existentibus in tota Campagna Pregasena.

A. 1334. D. 4. Dec. 14. Anno 1334. Indict. 2. die Dominico 4. Decemb. in Ripa, in Ecclesia Sancta Maria Plebis Ripae, praesentibus Discretis Viris Magistro Petro Physico, et aliis, omnibus de Ripa, Dominus Presbyter Philippus de Florentia Capellanus in

in praedicta Ecclesia S. Maria, in Missis solemnibus, ubi aderat populi multitudo, publicavit quasdam literas Dñi Nicolai de Mixina Canonici, et Scholastici Ecclesiae Trid. Venerabilis in Christo Patris, et Dñi Dñi Fratris Henrici Dei, et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Trid. in spiritualibus Vicarii Generalis, directas universis, et singulis Plebatuum Ripae, Archi, Terreni, caterisque Civitatis, et Diocesis Trid. tenentibus occultas, vel occupatas bona Ecclesiae Sanctae Mariae de Ripa, propter mortem quondam Cassiani olim Clerici, et Beneficiati in dicta Ecclesia, ejusque bonorum Administratoris perdita, ut eadem restituant Honorabili Viro Dño Bernardo Archipresbytero, et Clericis dictae Ecclesiae sanctae Mariae de Ripa. Literae hujusmodi datae sunt Tridenti in domo habitationis dicti Dñi Vicarii die 15. intrante Septembri anno 1334.

A. 1337. D. 18. Sept. 15. Anno 1337. Indict. 5. die 18. Septemb. in Ripa, praesentibus Prudentibus, et Discretis Viris Magistro Petro Physico filio quondam Magistri Pacis Physici, Magistro Bertramo Cirurico, Ser Nicolao Notario quondam Dñi Ribaldi, et aliis omnibus de Ripa, et aliis quam pluribus hominibus de Consilio Ripae, Discretus Vir Dñs Johannes Notarius filius quondam Dñi Bartoldi de Ripa Vicarius, et Jusredditus in Terra Ripae pro Nobili, et Potente Milite Dño Conrado de Scenano honorabili Potestate Terrae Ripae pro Capitulo Ecclesiae Trid. ipsius Episcopali sede vacante, dedit licentiam Perino de Ripa Notario Sacri Palatii exemplandi literas sequentis tenoris.

A. 1326. D. 25. April. Anno 1326. Indict. 9. die Veneris 25. intrante Aprili &c. ut supra Caps. 3. num. 22. pag. 51. Sed hic pro Tutebonz dicitur Titbom.

A. 1338. D. 20. — 16. Anno 1338. Indict. 6. die 20. mensis non notati, in Ripa, praesentibus Discretis Viris Magistro Brexano Ci-

Cirnico da Brixiana, nunc habitatore Rippa, Andrea Notario quondam Alberti dicti Bergamini de Rippa, et aliis, Dominus Johannes quondam Dñi Bertoldi de Rippa Vicarius in Terra Rippa pro Nobili, et potente Milite Dño Conrado de Scenano honorabili Potestate dicte Terre Rippe pro Capitulo Majoris Ecclesie Trid. ipsius Episcopali Sede vacante, ad instantiam Discreti Viri Johannini quondam Dñi Contrini de Rippa, tanquam Sindici Hominum, et Communitatis Rippe, dedit licentiam Perino Notario exemplandi seguens Instrumentum.

A.1211. D.28.Aug. Anno 1211. Indict. 14. die Dom. 4. exeunte Augusto, in Pranzo, in Plazo de Vigo, in presentia Dñi Johannis Presbyteri de Tenno, et aliorum, Coradinus filius quondam Bozi de Pranzo, et alii de Universitate Pranzi, et pro ipsa Universitate, constituerunt Malfatum de Pranzo filium quondam Pranci, suum Sindicum in Causa cum Dño Quintano Sindico Rippe, et cum Universitate, et Consulibus Rippe, de Monte Engli, nominatim in faciendo Concordium.

A.1340. D.14.Julii. 17. Anno 1340. Indict. 8. die 14. Julii, in Castro Tenni, presentibus Honorabili Viro Dño Henrico de Landesparth Canonico Tridentino, et infrascripti Dñi Episcopi Scriba, Henrico de Bozano Capitaneo in dicto Castro, et Ser Johanne quondam Bartholelli de Ripa, coram Venerabili in Christo Patre, et Dño Dño Nicolao Dei et Apostolice Sedis gratia Episcopo Trid. Federicus quondam Magistri Passii de Ripa, tanquam Sindicus Communitatis Hominum Terre Ripe cum querela exposuit, quod plura bona occupantur per singulares personas terrigenas, et forenses, pertinentia dicte Communi-

munitati de Ripa, et eidem Dño Episcopo supplicavit, ut super predictis providere dignetur. Qui Episcopus incontinenti commisit Discreto Viro Nicolao quondam Dñi Ribaldi de Ripa Notario, Vicario in dicta Terra Ripe, quod eligat quatuor boros, et legales homines dicte Communitatis, qui designare debeant bona communia dicte Communitatis a bonis quibuslibet divisis singularium personarum, que posita essent in Plebatu, et territorio Terre Ripe.

A.1340. D.23.Jul. Eodem anno 1340. Indict. 8. die Dom. 23. Julii, in Ripa, in pleno Consilio Hominum, et Communitatis Rippe, sub domo ipsius Communitatis, Sapiens Vir Dñs Nicolaus quondam Dñi Ribaldi de Ripa, pro Honorabili Viro Dño Francisco de Palanchis Cive Tridentino, Potestate Rippe, et Vicario Plebatus Tenni Venerabilis in Christo Patris, et Dñi Dñi Nicolai Episcopi Trid. Vicarius Rippe, et Tenni, ad designandum bona Communitatis de Rippa a bonis singularium personarum tam Ville Pranzi, quam aliorum pertinentium Rippe existentium, elegit Discretos Viros Dñm Pelagrinum quondam Dñi Federici, Ser Bonapasium quondam Magistri Tirboni, Ser Benamatum quondam Dñi Benvecavuti, et Ser Pasium quondam Ser Avantii dicti Ochi, omnes de Rippa, qui commissam sibi designationem facerunt hic infertam.

A.1340. D.23.Julii. 18. Anno 1340. Indict. 8. die Dom. 23. Julii, in Rippa, in plano Consilio &c. ut supra num. 17. precedenti usque ad ejus finem. Sed hec membrana defecta est.

A.1341. D.17.Jan. 19. Anno 1341. Indict. 9. die 17. intrante Januario, in Villa Pranzii Plebatus Tenni, Homines Ville Pranzii deputaverunt Discretos Viros Benatum quondam Ser Vi-

Nicolai, et Bovesinum quondam ser Johannij, utrumque de Pranzio, Sindicos, et Procuratores Communitatis Pranzii, in Causa cum Ripensibus occasione Roncorum, et Communium designatorum per Homines Ripenses, et occasione Montium Hangli, et Tombli.

A. 1341. D. 12. Martii. Eodem anno 1341. die 12. Martii, Tridenti in Palatio Episcopatus, Digeratus Vir Dñs Franciscus Palanchi Civis Trid. Reverendi in Christo Patris, et Dñi Dñi Nicolai Episcopi Trid. Terre Ripe, et Tignali Trid. Diocesij, et Districtus Potestas, et Vicarius Plebatus Terni, delegavit Prudentibus, et Sapientibus Viris Dñs Trentino de Thoculis de Laudro, et Otoni de Spagnolis Juris peritis Civibus Trid. Causas, que verterentur inter illos de Ripa, et illos de Pranzo occasione Roncorum, et Communium designatorum per Homines Ripenses. Sequitur Processus.

A. 1342. D. 14. Sept. 20. Anno 1342. Indict. 10. die Sabb. 14. intrante Septembri, in Selomo, Frixones quondam Zilberti de Villa Villa Banalis, nunc habitator Stanici, tanquam Procurator Dñi Sifridi de Trangesorto nunc habitatoris Ripe, locavit Bonaventure dicto Danimando, quondam Belebo-ni de Selomo, undecim Petias terre arative positas in pertinentijs, et territorio dicte Ville Selomi. Locationem hanc laudavit, et confirmavit suprascriptus Dñs Sifridus anno 1343. Indict. undecima, die Mercurii 3. intrante Septembri in Stanico. Vid. Capx. 3. numero 23.

A. 1349. D. 15. Febr. 21. Anno 1349. Indict. 2. die Dominico 15. Febr. in Ripa, presentibus Dño Clemente de Porcelinis de Padua Judice, ser Petro quondam ser Jacobini de Castro Madrucii, Dño Francisco Canonico Trid. filio quondam ser Luterij quondam Dñi Antonij Judicis de Toculis de Laudro Civis Trid. et alijs, Hominibus, et Compilarij Terre Ripe

Ripe in publica Arranga, et Consilio ad sonum Campane congregato, de consensu Sapientis, et Eloquentis Viri Dñi Trentini Judicis de Toculis de Laudro Civis Trid. Honorabilis Potestatis Terre Ripe pro Reverendo in Christo Patre, et Dño Dño Johanne Dei, et Apostolice Sedis gratia Episcopo Trid. fecerunt Digeratos, et Provisos Viros Magistrum Vigilium Physicum, quondam Magistri Gregorij Physici, Dñm Johannem quondam Dñi Nicolai quondam ser Ribaldi, ser Petrum quondam ser Jacobini a Porta, et ser Franciscum dictum Zuconum quondam ser Maffeoli, omnes de Ripa, Sindicos, et Procuratores in omnibus Causis dicte Communitatis Ripe.

A. 1348. D. 18. Sept. 22. Anno 1348. Indict. prima, die Jovis 18. Septembris, in Ripa, presentibus Torta quondam Silvestri Molinarij, Barezevento filio ser Aldrigeti, et alijs, Rivanus quondam ser Bonapaxij Dentis de Ripa, corpore languens, fecit suum testamentum. Elegit Sepulturam suam in Cimiterio sancti Michaelis apud Ripam. Illis, qui portabunt corpus suum ad Sepulturam legavit viginti Soldos. Fratribus sancte Marie de Pranono Plebatus Ripe centum Soldos pro anima sua. Fratribus Loci sancti Nicolai Plebatus Ripe viginti Soldos, ut orent pro anima sua. Fraternitati Loci sancti Alexandri Plebatus Ripe viginti Soldos. Ecclesie sancti Lazarij Plebatus Ripe in recuperationem dicte Ecclesie tres libras. Ecclesie Loci sancti Andree Plebatus Ripe viginti Soldos. Sindicis Terre Ripe unam Peciam terre vineate, prative, et olivate, cum uno Molendino super ipsa existente, jacente in territorio Ripe, in loco ubi dicitur ad Clay, apud Vas Albule Molendinorum.

Nazarij

Anas

A. 1385. D. 26. Jan.

23. Anno 1385. Indict. 8. die Jovis 26. Januarii, in Ripa, sub domo Communis dicta Terra, ad Banchum Juris, ubi Jus publice redditur, coram Nobili, et Egregio Milite Dño Ugolino del Verme de Verona Honorabili Potestate Terrarum Ripæ, Tenni, Landri, et Tegnali &c. pro Magnifico, et Potentissimo Dño Dño Anthonio de la Scala, Verona, Vincenzia &c. nacnon dictorum Locorum, et Terrarum Domino, et Imperiali Vicario Generali, comparuerunt Magister Mathæus, et Loysius, tamquam Nuncii Hominum, et Communitatis Terræ Ripæ, illicque præsentarunt quandam Literam præfati Dñi Anthonii, datam Veronæ 24. Januarii 1385. qua præcipitur, quod Statuta condita per Benafutum, et Johannem de Calavena ultimate porrecta per Homines de Ripa præfato Magnifico Dño Anthonio, et transmissa ad Terram Ripæ pro parte ipsius Magnifici Dñi, servari debeant tamquam Statuta valida, et efficacia, contradictione illorum de Tenno non obstante, ita consulente Sapiente Viro Dño Lodovico de Justis Vicario dicti Dñi Anthonii. Hic sunt duo Libelli supplices Tennensium, et Ripensium Italice scripti. Libellus Ripensium sic incipit: Al Magnifico Posanto Signoro Miser Antonio de la Scala etc. Notifica a la magnifica Signoria Vostra i vostri Subdicti e Servitori Homeni Comun de la vostra Terra da Riva, che za fa bon tempo asta rixe dal Dicto Comun de Riva cum certi homeni de Tenno, li quali no volava pagare le Colete al Comun de Riva de certe possession, le quale igi

igi compre sul Pieva de Riva, la qual rixa question fo determena per certi Statuti novi mandè per Vostra Signoria a Ziramonto del Verme in quel tempo vestro Poesta in Riva, e da po ancora li dicti homeni de Tenne se lamente de le dicte Colte, e per quella lamentaxon fo scrito, che sora questo no fosse fato novita fina che no fiseva scrito altro .... li Statuti de Comun de Riva, e de Tenno coreti per Zovano da Calavena, e per Mijer Benasu ... e denanzo de loro fo produte le raxon de la parte ... Mijer Loiso di Justhi vostro Vicario. ... azo che questa question habia fin.

CAPSVLA QVINTA.

1. Anno 1400. Indict. 6. die 28. April. Nobilis, et Egregius Vir Dñs Dominicus de Torniellis Rippæ Tridenti, et pertinentiarum pro Illmo Dño nostro Dño .. Duce Mediolani etc. Potestas, confitetur habuisse a Ser Francisco de Madice quondam Boninsignæ de Madice habitatore Terræ Rippæ Massaris Communis Rippæ, pro Salario, ad quod tenetur ipsa Communitas prælibato Illmo et Excelso Dño nostro in festo Pascatis anni præsentis, pro parte Salarii ipsius Dñi Potestatis Potestariæ Terræ Rippæ libras quinquaginta Imperialium. A. 1400. D. 28. April.

2. Anno 1408. Indict. 1. die Veneris 3. Febr. in Terra Rippæ super Palatio Communis Rippæ, ubi anti- A. 1408. D. 3. Febr.

tiquitus fit Consilium, præsentibus Antonio dicto Broyno quondam Zilimberti de Rippa, et Odorico quondam Dominici dicti Malinverni de Flaveo habitatore Rippæ, Johanne dicto de Bovardi quondam Nicolai de Limono Ripperiæ Brixiensis habitator Rippæ promisit Federico filio Ser Paxii, et Salomoni Notario quondam Ser Francisci de Salamonibus, amborus de Rippa, tamquam Sindicis, et Procuratoribus Communis Rippæ, dare, ac restituere libras 72. sol. 2. denar. 6. Tridentinorum parvorum, medietatem ad festum Carnisprivii, et aliam medietatem ad festum Paschatis Resurrectionis nostri Dñi Jesu Christi, pro aliis totidem denariis subtractis Odorico de Flaveo, Johannino Menegi, et Dominico Paxoti olim Massariis Communis Rippæ, pro afficto possessionum, quas conducebat ab ipso Communi.

A. 1415. D. 29. April.

3. Anno 1415. die Lunæ 29. Aprilis, in Castro novo Rippæ Nobilis, et Egregius Vir Dñs Johannes Annemberger Capitaneus Castri novi Terræ Rippæ, et Tenni &c. pro Inclito, et Illustri Principe, et Dño Dño Federico Duce Austriæ, Stiriæ, Carinthiæ, Corniolæ (sic), Tirolis &c. ac Advocato, et Defensore Ecclesiæ Trid. recepit ab Odorico quondam Ser Pixoni de Rippa Massario Communis Rippæ centum Libras denariorum Veronensium parvorum, quas dicta Communitas Rippæ solvere tenetur pro salario termini Potestariæ Resurrectionis Dñi nostri Jesu Christi proxime nunc elapsi.

Anno

A. 1416. D. 31. Maji.

4. Anno 1416. die ultima Maji, Tridenti, Fridericus Dux Austriæ, Styriæ, Karinthiæ, et Carniolæ, Comes Tyrolis &c. sancivit, quod omnes terræ, vineæ, domus, et possessiones jacentes in Plebatu Terræ Rippæ, debeant extimari, quodque ipsarum possessores ubicumque habitantes, teneantur subire cum hominibus Rippæ onera, angarias, perangarias, ceterasque publicas functiones tam ordinarias, quam extraordinarias, ut supra Caps. 3. num. 37. Id statuit Fridericus ad tollenda jurgia, et specialiter, quia illi de Terno allegarunt Privilegium exemptionis sibi indultum per Georium prætensum Episcopum Tridentinum.

A. 1417. D. 10. Sept.

5. Anno 1417. Indict. 10. die Ven. 10. Septemb. Trid. in Episcopali Palatio, Laurentius de Gauslinis de Feltro Legum Doctor, Vicarius Generalis in temporalibus in Civitate, et Curia Tridentina pro Illmo, et Excelso Principe, et Dño Dño Federico Duce Austriæ Comiteque Tirolis, et in tempora libus Dño Tridenti, necnon Commissarius, et Judex specialiter Delegatus a prædicto Dño Duce sub datum Trid. anno 1417. die 10. Febr. ad terminandas omnes lites inter homines Rippæ ac Terni declaravit omnes homines de Terno possidentes aliquas possessiones in territorio Terræ Rippæ obligatos esse ad subeundas Collectas una cum hominibus Rippæ.

A. 1417. D. 12. Febr.

6. Anno 1417. Indict. 10. die Veneris 12. Febr. in Terra Rippæ Diocesis Trid. super Palatio Communis Rippæ, ubi antiquitus fit Consilium, cum Illmus Dñs Dñs Federicus Dux Austriæ &c. Comes Tirolis &c. nec non Terræ Rippæ Dominus, pro querelis sibi factis per homines Rippæ de ruinis, rapinis, vio-

violentiis, robariis, homicidiis, et aliis similibus commissis per certos de Tenno contra homines Rippæ, delegaverit Nobilem, et Egregium Legum Doctorem Dñm Laurentium de Gauslinis Vicarium in temporalibus in Civitate Trid. ad prædicta cognoscendum, et ad terminandum Litem, quam habent occasione Collectarum, sive Datiarum, Homines Terræ Rippæ congregati in unum sono campanæ, de consensu Egregii Viri Dñi Conradi de Venoste Vicarii Nobilis, et Potentis Viri Dñi Johannis de Annemberger Capitanei, et Potestatis Rippæ, Tenni, Lendri, et pertinentiarum pro præclibato Dño, eumdem Dñm Laurentium acceptaverunt, et constituerunt suos Sindicos, et Procuratores ad comparendum coram eo Tridenti, Sapientem Virum Dñm Antonium quondam Ser Francisci de Molveno, et Prudentes Viros Guilielmum Notarium de Balzanis, Jacobinum Notarium quondam Ser Albertini de Posina Diœcesis Vincentiæ, omnes Cives Trid. Federicum quondam Dñi Pasii de Rippa, Johannem Notarium quondam Ser Pisoni de Rippa, Antonium Notarium quondam Ser Johannis de Tierno Vallis Lagarinæ, Franciscum quondam Ser Johannis Brachi de Bulbeno Plebatus Tenni, et Jacobum quondam Venturini Gussæ de Tiarno Vallis Lendri, Cives, et habitatores Terræ Rippæ.

Anno

Anno eodem 1417. die Sab. 13. Febr. in Villa Gardulæ Plebatus Tenni, super Cimiterio, sive Sacrato Plebis S. Mariæ de Tenno, præsentibus Venerabilibus Viris Dñis Presbytero Paulo de Stenico Archipresbytero in dicta Plebe S. Mariæ de Tenno, Presbytero Johanne de Spera de Alemania Capellano in dicta Plebe, ac aliis Hominibus Burgi Traportæ, et Villarum Gavazii, Cologna, Pranzii, Pastovei, Canalis, Calvolæ Veduti, et Gardulæ Plebatus Tenni, similes Sindicos, et Procuratores constituerunt tres homines de Pranzio, Gardula et Calvola. A. 1417. D. 13. Febr.

7. Anno 1417. Indict. 10. die Jovis 26. Aug. in Episcopali Palatio Tridentino, Egregius Legum Doctor Dñs Laurentius de Gauslinis de Feltro Vicarius &c. ut supra, terminum statuit Sindicis de Rippa, et de Tenno, ad comparandum Tridenti coram eo. A. 1417. D. 26. Aug.

8. Anno 1417. Indict. 10. die Jovis nono Septemb. in Episcopali Palatio Trid. Laurentius de Gauslinis de Feltro Legum Doctor, Vicarius Generalis in temporalibus in Civitate, et Curia Trid. pro Illmo &c. ut supra, Sententiam suam tulit in Causa vertente inter Ripanos, et Tenates, condemnavitque nonnullos Tenates ad perpetuas carceres, et eorum bona confiscavit: necnon totam Communitatem de Tenno ad restituendum, et resarciendum hominibus Terræ Rippæ omnia dampna eis illata. Porro dampna fuerunt A. 1417. D. 9. Sept.

erunt hac. Illi de Tano Rippensibus derobarunt Boues, et Vachas centum, et Capras octuaginta. Plaustra decem. Passos Casei viginti quinque. Calderiam unam. Ceperunt tres homines custodientes dictas bestias, et alium duxerunt captivum in Burgum Traportæ. Per tres vices, diversis diebus homines centum et quinquaginta armata manu fecerunt insultum ad Portam Terræ Rippæ animo intrandi dictam Terram, eam derobandi, homicidia committendi, et ipsam Terram extrahendi de manibus Dñi Ducis Austriæ, tuncque interfecerunt, et vulneraverunt plures de Rippa. Sic multoties fecerunt etiam tempore noctis. Idem de Tano acceperunt ad stipendium plures homines de Verona, et Vicentia ad homicidia committenda. In Vindemia derobarunt Rippensibus Plaustra trecenta et quinquaginta Vini Selavi, et Romani. Derobaverunt omnia Blada, et Fœnum. Derobaverunt plures Mulieres incidentes eis bursas a lateribus suis. Item tres equos. Devastarunt omnia Molendina in tantum, quod macinare non possunt. Alia quoque plura enormia dampna commiserunt contra Communitatem, et Homines Terræ Rippæ.

A. 1414. D. 12. Febr. 9. Anno 1414. Indict. 7. die Luna 12. Febr. in Castro Cremonæ, in Camera Turris, quæ est versus Civitatem, Georgius Episcopus Tridentinus, et Ottobonus de Bellonis Juris Utriusque Doctor de Valentia, in lite vertente inter Communa, et Homines Rip-

Rippæ Trid. Diœcesis ex una parte, et Nobilem Virum Anthonium de Quinto de Verona ex altera, occasione cujusdam Rescripti impetrati per prædictum Anthonium a Serenissimo D. D. Wenceslao Rege Bohemiæ, ac olim Rege Romanorum, sub dat. Pragæ anno 1396. die 17. Aprilis, quo ipsum creavit Communitatensem, Terrazanum, nativum, originarium, et habitatorem Castri Rippæ Trid. Diœcesis: ac Johannam filiam Michaelis de Montagna Diœcesis Veronensis, neptam, ac hæredem quondam Katharinæ filiæ quondam Tranceii Zuconi de Rippa liberavit ab obligatione nubendi viro, qui sit oriundus, nativus, et habitator Rippæ, Auditores Serenissimi D. D. Sigismundi Romanorum Regis, et Commissarii specialiter deputati, attentis Consiliis Raphaelis Fulgosii, et Johannis de Castellione Juris Utriusque Doctorum, munientes se signaculo sanctæ Crucis, dixerunt et sententiarunt, prædictum Rescriptum debere revocari de jure tanquam obtentum contra jus, et justitiam.

10. Anno 1418. Indict. undecima, die Marc. 2. Novemb. Nobilis, et Venerabilis Vir Dominus Ugo Locumtenens Nobilium, et Potentum Virorum Dominorum Johannis Annemberger, et

A. 1418. D. 2. Nov.

et Petri Limberger Capitaneorum, et Potestatum Rippa, Tenni, Laudri, et pertinentiarum pro Illmo Principe, et Excelso Dño Dño Federico Duce Austria &c. recepit ab Antoniolo filio quondam Francaschini de Gargnano habitatore, ac Massario Rippa pro salario prelibati Dñi, termini sancti Michaelis, centum libras Veronen. parvorum.

A. 1419. D. 1. Oct.

11. Anno 1419. Indict. 12. die Dominica primo Octubris, in Castro novo Rippa, Paulus Rosner Capitaneus, et Locumtenens in Castro novo Rippa pro Spectabilibus, et Potentibus Viris Dño Johanne Annemberger, et Dño Petro Liemberger Potestatibus, et Capitaneis Terrarum Rippa, Tenni, Laudri, et pertinentiarum pro Illmo Principe &c. ut supra, recepit a Benavenuto de Savono tamquam Massario Communitatis Terre Rippe libras centum Monete Veronensis pro salario &c. de mense Septembri.

A. 1420. D. 8. Oct.

12. Anno 1420. Indict. 13. die Martis octavo Octub. in Terra Ripe Ser Coradus de Venosto Vicarius, et Exactor Intratarum Ripe pro Rmo in Christo Patre Dño Dño Johanne de Isnina Dei gratia Episcopo Tridentino, manualiter recepit centum libras bone Monete de Marano a Johanino quondam Minici Massario Communis Ripe, pro salario Potestarie Communis Ripe, videlicet pro

pro termino sancti Michaelis.

A. 1421. D. 27. Nov.

13. Anno 1421. Indict. 14. die Jovis 27. Novemb. in Terra Rippa, Domina Dominica filia quondam Antonii dicti Tonini de Varignano Plebatus Arci, donavit Ser Johanni Notario quondam Ser Pisoni de Ripa Sindico, et Sindicario nomine Communis Rippa recipienti, unam domum copertam cuppis, et positam in Quadra Ecclesie apud Magistrum Richebonum Medicum de Ripa. Item unam peciam terre prative positam in Grezio. Aliam peciam terre arative, ac olivate jacentem ad intratam Brioni.

A. 1423. D. 28. Febr.

14. Anno 1423. Indict. prima, die Dominico ultimo Febr. in Cimiterio, sive Sacrato Plebis sancte Marie de Tenno, Homines Burgi Traporte, et Villarum Cavazii, Cologne, Pranzii, Cardule, Veduti, Pastovei, Canalis, et Calvole Plebatus Tenni constituerunt suos Sindicos, et Procuratores Providos Viros Dominicum Notarium filium quondam Ser Antonii Calveti de Flaveo Plebatus Lomasii, Antonium dictum Boroi, filium quondam Joannis Buschati de Cavazio, Jacobum Notarium filium quondam Ser Johannis Notarii de Stancariis de Cardula, Mantoanum filium quondam Bonore de Pranzio &c. in Causis cum Hominibus, et Communitate Terre Ripe.

A. 1424. D. 10. Jan.

15. Anno 1424. Indict. 2. die Lune 10. Januarii, in Terra Ripe, sub domo Communis, ubi Jus publice redditur, Johannes quondam Ser Pisoni de Ripa Incantator Mutte, sive Datii, promixit Perino Notario de Salonitis

bus de Laude habitatori Ripæ, stipulanti nomine Illmi Principis, et Dñi Dñi Filippi Mariæ Ducis Mediolani, Papiæ, Angleriæque Comitis, ac Januæ Domini &c. et Communitatis Ripæ, solvere Ducatos 241. in ratione solidorum quinquaginta quatuor pro quolibet Ducato, occasione dicti Incantus, et Venditionis sibi factæ pro toto anno præsenti per Spectabilem, et Egregium Virum Dñm Ugolinum de Crivellis Potestatem, et Capitaneum Ripæ, Tenni, Laudri, et Tegnalis pro prælibato Dño Dño, et per Egregium, et Sapientem Virum Dñm Matheum de Azzonibus Juris Utriusque Professorem, Vicarium præfati Dñi Potestatis, in præsentia, et audientia Sindicorum, et Consiliariorum Terræ Ripæ.

A. 1425. D. 7. Apr.

16. Anno 1425. Indict. 3. die Sab. quinto Aprilis, sub domo Communis Ripæ, Marcus Regna de Regnis de Mediolano, et Bonsegnorius quondam Magistri Petri de Luscis de Verona Presbyter in Tempno, Arbitri, Arbitratores, Amicabiles Compositores, et Dacisores Litis vertentis inter Commune de Ripa, seu Johannem quondam Alberti de Leucho, et Nicolaum Notarium quondam Tullii, ambos de Ripa, Sindicos, et Procuratores dicti Communis ex parte una: et Commune de Tempno, ac pertinentiarum, seu Antonium dictum Boroium, quondam Zanini de Gavazio, et Mantuanum quondam Bonora, ambos dicti Plebatus Tamponi, Sindicos, et Procuratores ipsius Communis de Tempno, et pertinentiarum ex parte altera, Christi nomine, ejusque Matris gloriosæ, et beati Pacifici, ac Alexandri nomi-

nominibus invocatis, sedentes pro Tribunali suam protulerunt sententiam, quindecim articulis constantem qua declararunt, omnes possidentes possessiones in territorio Ripæ, obligatos esse ad solvendum Datiay cum Communi Ripæ, utraque parte in omnibus, et singulis partibus, et clausulis Sententiam hujusmodi approbante, ac ratificante. Notanda hic invocatio beati Pacifici, de quo etiam infra pag. 153.

17. Anno 1426. die 15. Octob. Tridenti in Castro Boni Consilii, Alexander Episcopus Trid. et Dux Mazoviæ &c. supplicantibus honestis, et providis Viris Pixone de Pixonibus, et Peregrino de Laude Sindicis, ac tribus Sapientibus Terræ Ripæ, confirmavit duas literas Ducum Mediolanensium, datas Papiæ die 15. Junii an. 1388. Indict. undecima, et Mediolani die 8. Nov. an. 1421. Indict. sic 15.

A. 1426. D. 15. Octob.

18. Anno 1430. Indict. 8. die Jovis 2. Martii, Paduæ in Communi Palatio, ubi jus redditur, ad Officium Draconij presentibus Aluisio Turresano Notario filio Ser Hieronymi, habitatore Paduæ, ac aliis, Gajus Ebræus, alias Factor, et Gubernator Alvicii Ebræi habitatoris Colognæ Districtus Veronensis ad Banchum Fœnoridicti Alvicii positum in Ripa Tridenti, et ipse Alvicius fecerunt finem, et quietationem Communi Ripæ Tridenti, de Ducatis centum auri, quos sub usuris ab iisdem Ebræis acceperat idem Commune.

A. 1430. D. 2. Martii.

19. Anno 1430. Indict. 8. die Sab. 17. Junii, in Terra Ripæ, sub Palatio Juris, Johannes, et Bonaventura dicti Turellus fratres filii quondam Ser Dominici dicti Blanchi de Gavazio Plebatus Tenni, fuerunt confessi se recepisse a Perino Notario filio quondam Ser Antonii de Laude Ripæ habitatore, tamquam Sindico Communis Ripæ, Ducatos triginta duos boni auri

A. 1430. D. 17. Junii.

auri, et justi ponderis ex solidis viginti denariorum parvorum Tridentinorum, de debito Ducatorum centum, et decem, quo tenebatur Commune Ripæ:

A.1431. D.23.Dec. 20. Anno 1431. Indict.9. die 23. Decemb. in Terra Ripæ, Bothura dictus Cerotus filius quondam ser Antonii Bovexini de Cavazio, habitator Burgi Archi, fuit confessus, se recepisse a Dominico Sartore filio ser Johannis Moschardini de Flaveo Plebatus Lomasii Judicariæ, nunc Ripæ habitatore, tamquam Sindico Communis Ripæ, Ducatos quatuor pro parte solutionis Ducatorum triginta sex ex libris quatuor Denariorum Tridentinorum, in quibus Commune Ripæ tenebatur &c.

A.1431. D.10.Dec. 21. Anno 1431. die 10. Decemb. in Villa Thuæ frater Marinus de Cordaria Procurator substitutus Magnifici Locumtenentis Magni Magistri Rhodiorum &c. Venerabili Presbytero Gerardo de Padua Canonico Regulari, auctoritate Apostolica sibi, et Conventui Hospitalis sancti Johannis Jerosolymitani concessa, eidem indulget, quod in mortis articulo plenissimam remissionem omnium suorum peccatorum obtinere valeat a Confessore, quem elegerit. Id ei concessit, quia centesimam partem facultatum suarum largitus est dicto Hospitali.

A.1432. D.1.Febr. 22. Anno 1432. Indict.10. die Veneris primo Febr. in Terra Ripæ, sub Palatio Juris, ubi Jus redditur, Zampetrus filius quondam Magistri Riconboni de Ripa vendidit ser Tomaxio Notario filio quondam ser Albertini de Burgo Archi, nunc Ripæ habitatori, tamquam Sindico Communis Ripæ, unam peciam terræ prativæ, positam in pertinentiis Ripæ, in loco ubi dicitur ad

ad Gallenzanam apud Vassum Aquæ Gallenzanæ, pro Ducatis viginti quinque boni auri, et justi ponderis.

A.1432. D.30.Martii. 23. Anno 1432. Indict.10. die Dominico penultimo Martii, in Terra Ripæ, sub porticu domus propriæ habitationis Magistri Dominici Sartoris filii ser Johannis Moschardini de Flaveo, positæ in Quadra Castelli apud Plateam Communis, Bothura dictus Cerotus filius quondam ser Antonii Bovexini de Cavazio, et alii pariter de Cavazio, fuerunt confessi, se recepisse a Sindico Ripæ Ducatos triginta sex, librarum quatuor Denariorum parvorum Tridentinorum, et Condios, seu Condia viginti septem Vini graspati, pro resto, et completa solutione Ducatorum 110. et Condiorum 27. vini graspati, quos Commune Ripæ illis debebat.

A.1434. D.12.Martii. 24. Anno 1434. Indict.12. die Veneris 12. Martii, in Terra Ripæ, in Ecclesia, sive Plebe sanctæ Mariæ, præsentibus Nobili Viro Dño Hermano filio Dñi Marchabruni de Castro Gresta, Magistro Bartholomæo a Scolis de Cumis, Donato filio quondam Magistri Jacobi dicti de Castel de Ripa, et aliis, Venerabilis Vir Dñs Johannes Thanner filius quondam Dñi Simonis, Archipresbyter Plebis Ripæ, cum consensu, et deliberatione Domini Presbyteri Petri filii quondam ser Johannis de Francia, Domini Presbyteri Johannis Straus filii quondam Henrici de Ratispona suorum Capellanorum, permutavit, ac cessit tres Petias terræ casalivæ sitas in Terra Ripæ, in Quadra Ecclesiæ, Sindicis, Consiliariis, et Communi Ripæ, pro una Petia terræ pari-

pariter casaliva sita in predicta Quadra Ecclesie.

A.1433. D.28.Oct. Anno 1433. Indict. undecima, die Mercurii 28. Octubris, in Terra Ripe, in Quadra Lacus apud Lacum Garde, presentibus Johanne quondam Moschardini de Flavco habitatore Ripe, ac alijs, Dña Antonia filia quondam Laurentii Barsari de Ripa, de consensu Pauli quondam ser Tomei de Stimiaga Plebatus Lomasij, ipsius Jugalis, nunc habitatoris Ripe, vendidit Christophoro filio quondam ser Angeli de Quinto de Verona, Sindico et Procuratori Communis Ripe, unam domum, positam in Terra Ripe, in Quadra Ecclesie, salvo jure Ecclesie, sive Plebi Ripe, cui solvi debent omni anno solidi 18. denariorum parvorum Tridentinorum, pro Libris viginti septem denariorum parvorum Tridentinorum.

A.1434. D.15.Jan. 25. Anno 1434. Indict. 12. die Veneris 15. Januarii, in Ripa, Nobilis, et Potens Vir Dñs Georgius de Sporo Capitaneus Castri novi, et Vicarius Ripe, Terni, et pertinentiarum pro Serenissimo Principe, et Dño Dño Alexandro Episcopo Tridentino, Ducegue Mazovie &c. commisit Viatori Communis Ripe alta voce preconia sub Volta Palatii dicti Communis cridare, quod si qui sunt putantes sua interesse, vel creditores ire ser Francischalli de Caynarchis de Mediolano filii quondam ser Zanonis, tamquam proximiores quondam Johannis olim ser Beltrami de Caynarchis de Mediolano olim habitatoris Terre Ripe, comparcant coram prefato Dño Georgio, vel ejus

ejus Assessore Dño Tomaxio Notario de Arco.

A. 1434. D. 30. Junii. 26. Anno 1434. Indict. 12. die Mercurii 30. et ultimo Junii, Verona Prudens Vir ser Antonius Notarius quondam Dñi Nicolai de Quinto de Sancto Stephano Verona, pro se, et ut legitimus Administrator filiorum quondam Nicolai olim ipsius ser Antonii filii moram trahentis tempore ejus vite Ripe Tridenti, necnon filiorum quondam Dñe Johanne haredis quondam Catherine filie quondam ser Francisci Zuconi de Ripa, et uxoris quondam suprascripti ser Nicolai, confessus fuit, se recepisse a Sindico Communis Ripe 400. Ducatos auri pro resto, et completa solutione Pagi, sive termini Pascatis Resurrectionis certarum Petiarum terre Communi eidem venditarum pretio 2400. Ducatorum auri die 22. Aprilis anno 1430.

A. 1434. D. 7. Julii. 27. Anno 1434. Indict. 12. die Mercurii septimo Julii, super domo Communis Ripe, ubi Consilium generale ipsius Terre Ripe fieri solet, et in ipso publico Consilio generali, Magister Petrus Antonius Barbitonsor quondam Magistri Christophori, Terre Ripe habitator, constitutus coram Egregijs, et Prudentibus Viris ser Perino Notario quondam ser Antonii de Salvonibus de Lauda, et Magistro Christoforo quondam ser Agnoli de Quinto de Verona, habitatoribus ambobus Terre Ripe, tamquam Sindicis Communis Ripe, et coram

ram Johanne Petro quondam Magistri Ricamboni, Josio Teotonico de Alemania, Magistro Valerano Mori, et Antoniolo quondam Odorici de Sahono, omnibus habitatoribus Terræ Ripæ, tamquam Constitutis ipsorum Sindicorum, exposuit, quod cum haberet a dicta Communitate Ripæ unam domum, positam in dicta Terra Ripæ ad Portam Brusatam, apud domum Communis, ubi Jus publice redditur, apud Lacum, et Plateam, pro annuo Livello duodecim Grossorum Carentanorum, eamque ampliare, ac meliorare vellet, exigebat ab ipsa Communitate viginti quinque Ducatos, promittens eidem solvere nomine Affictus et Livelli quinque Libras Denariorum Tridentinorum: id quod ei concessum fuit.

A. 1436. D. 18. Apr. 28. Anno 1436. Indict. 14. die Veneris 18. Aprilis, sub Porticu habitationis Magistri Bartholomæi Mori Cerdonis, posita penes Plateam a Porta Brusata, supra penas Cinctam Terræ Ripæ, præsentibus Magistro Bartholomæo Cerdone suprascripto quondam Magistri Mori de Verona, et aliis, Magister Dominicus Sartor filius ser Johannis Moscardini, et Laurentius quondam ser Antonii Papagnochi, Sindici Communis Ripæ hæredis quondam Dñæ Vivæ filiæ quondam Bartholomæi dicti Machaburo de Terra Citadellæ Episcopatus Paduæ, et uxoris quondam ser Johannis de Mediolano, Terræ Ripæ habitatricis, dederunt centum et quinquaginta Libras denariorum parvorum Tridentinorum, Honestæ Juveni Mathæ quondam Laurentii Mori de Verona, quas dicta Dña Viva eidem reliquit ratione Legati et mercedis, quia stetit cum ea, et ei semper servivit in infirmitatibus.

Cerdone idest Sutore.

Anno

A. 1436. D. 1. Junii. 29. Anno 1436. Indict. 14. die Veneris prima Junii, Verona in Contrata sancti Thomæ, Prudens Vir Ser Antonius Notarius de Quinto, quondam Dñi Nicolai de sancto Stefano Varonæ, pro se, et ut legitimus Administrator filiorum quondam Nicolai olim filii sui, moram trahentis tempore ejus vitæ Ripæ Tridenti, necnon filiorum et hæredum quondam Dñæ Johannæ hæredis quondam Dñæ Chaterinæ filiæ quondam Ser Francisci Zucconi de Ripa, et uxoris quondam suprascripti Nicolai de Quinto, confessus fuit, se recepisse a Dominico filio Ser Johannis Moscardini de Flavedo habitatore Ripæ Tridenti, Sindico Communis, et Hominum Ripæ Tridenti 250. Ducatos auri ibidem traditos in sacculis, pro parte solutionis ultimæ Pagæ sui ultimi termini Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi proximæ præteriti, pratii certarum Peciarum terræ dicto Communi Ripæ venditarum pratio 2400. Ducatorum auri anno 1430. Indict. 8. die Sabbati 22. Aprilis.

A. 1438. D. 20. Sept. 30. Anno 1438. Indict. prima, die Sab. 20. Septemb. in Terra Rippæ, sub Palatio Juris apud Stayonatam, præsentibus Benino filio quondam Bonaventuræ Turali de Cavazio, et aliis, Antonius f. q. Johannis de Limono Riperiæ Brixiensis Episcopatus Brixiensis Lacus Gardæ, vendidit Magistro Dominico Sartori filio ser Johannis Moscardini de Flavio Plebis Lomasii Vallis Judicariæ, nunc habitatori Terræ Rippæ, tamquam Sindico, et Procuratori Hominum, et Universitatis dictæ Terræ Ripæ, domum unam positam in predicta Terra Rippæ, in Quadra Lacus apud viam publicam

a parte

a parte anteriori, et apud Dñam Antoniam uxorem Sapientis et Egregii Viri Legum Doctoris Dñi Antonii de Cibollis a parte posteriori, pro pretio Ducatorum triginta cum dimidio boni auri, et iusti ponderis.

A.1442. D.25.Oct. 31. Anno 1442. Indict. quinta, die 25. Octob. Rippa sub Logia Communis, Spectabilis, et Generosi Viri Dñi Raynerius Coppo Honorabilis Provisor Terre Rippe, et pertinentiarum ejusdem pro Illmo Ducali Dominio Venetiarum &c. et Antonius Duodo Honorabilis Gubernator Introituum prefati Ducalis Dominii, vice, et nomine prefati Ducalis Dominii vendiderunt, et ad publicum Incantum deliberaverunt Magistro Christophoro quondam Ser Angeli de Quinto de Varona Civi Rippe, et Jacobino filio Ser Johannis de Bondo de Rippa, Sindicis Communis Rippe, ac aliis quinque omnibus Civibus, et habitatoribus Terre Rippe, tamquam personis pluribus offerentibus, et amentibus nomine Communis Terre Rippe, Decimam Bladorum, et Vini dicti Communis Rippe, et jura decimandi Decimam predictam, pro pretio Ducatorum nongentorum boni auri, et iusti ponderis, ac Cunei Venetiarum, solvendo in termino annorum quinque.

A.1443. D.20.Febr. 32. Anno 1443. die 20. Febr. Venetiis, Venerius, et Collega Gubernatores Introituum Illmi Ducalis Dominii Venetiarum, Egregiis Viris Communis, et Hominibus Rippe amicis carissimis scripserunt: Per Pixone da Riva vostro Messo recevessemo letere vostre, e Ducati 40. d'oro per parte della Dexema vostra, e i havemo fati meter a vostro conto &c.

Anno

A.1443. D.1.Nov. 33. Anno 1443. Indict. 7. die primo Novemb. Verone Andreas Bernardo Potestas, et Petrus Pisani Capitaneus Verone pro Serenissimo Ducali Dominio Venetiarum &c. ejusdem Dominii Commissarii, et Delegati per formam Ducalium Literarum Francisci Foscari Ducis Venetiarum, sub dat. Venetiis die 27. Octob. Indict. 7. anno 1443., declararunt Homines Rippe non teneri aliquo tempore ad levandam aliquam quantitatem Salis de Canipa Verone, nec ad accipiendum pro usu bucarum, vel bestiaminum suorum de Sale Dominii Venetiarum, sed esse, et fore in libertate sua emendi, et accipiendi, et utendi vel dicto Sale, vel de Forensi, et tam de uno, quam de alio pro sua libito voluntatis, attentis Ducalibus concessionibus, et eorum antiquis consuetudinibus. Id decretum fuit petentibus Hominibus Rippe, ac Nagi contra Daciarios.

A.1445. D.16.Julii. 34. Anno 1445. Indict. 8. die Veneris 16. intrante Julio, in Terra Rippe sub Palatio Juris ad Banchum Juridicum, coram Magnifico et Generoso Viro Dño Nicolao Sanudo Honorabili Provisore Rippe, et pertinentiarum pro Serenissimo, et Excellentissimo Ducali Dominio Venetiarum &c. pro Tribunali sedente, presentibus Ser Johanne quondam Barzalla de Naco, et aliis de dicto loco Nachi, Jacobo filio quondam Johannis Cagarasa de Naco, Antonio, Bartholomeo, et Chamerino eius fratres pupilli, tamquam heredes universales eorum patris, cum essent habitores quamplurimarum personarum, et maxime Zuangrandi Notarii de Rippa occasione Affictus Pischeriarum Sarche, vendidarunt Christopho-

ro

ro quondam Ser Agnoli de Quinto, et Ser Iacobino Notario de Bondo Sindicis Communij Rippæ, unam domum, sitam in Terra Rippæ in Quadra Lacuj, cui coherent de antea Platea, de supra Via publica: aliam domum sitam Rippæ in Quadra Medij, apud Iosium de Alemania Tabernarium mediante una Androna parva: utramque vacuam sine inquilinij, et ruinam minantem; pro Ducatij 40. boni auri, et justi ponderij.

A. 1450. D. 4. Febr.

35. Anno 1450. Indict. 13. die Luna 4. Februarij, in Terra Rippæ, sub Porticu domuj habitationis Boturæ de Tignallo, Antoniuj filiuj quondam Francisci de la Colina de Pranto vendidit Ser Iacobino Notario de Bondo Plebij Tioni nunc habitatori Terræ Rippæ, unam Peciam terræ prativæ, sitam in Monte Engoli, pro pretio Ducatorum 24. cum dimidio boni auri, et justi ponderis.

A. 1450. D. 11. Nov.

36. Anno 1450. Indict. 13. die Mercurij undecimo Novemb. in Terra Rippæ sub Palatio Jurij apud Lacum, præsentibuj Ungareto de Picino Comestabili, Bartholomæo de Segna ejuj pedite, Ser Zenone Notario de Rippa, et Pisono Franciscj de Pisonibuj de Rippa, coram Magnifico, et Generoso Viro Dño Johanne Bragadino honorabili Provisore Rippæ pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum &c. comparuit Antoniuj Vigilij de Naco Massariuj Communij Nacj, et Turbularum, et cum eo duo alij de Naco, ipsumque rogaverunt, ut daret, et confirmaret Bertum Patoi

Patoi de Naco pro Vicario in dictis locij Nacj, et Turbularum pro uno anno, ad reddendum Jus usque ad summam lib. 25. bonæ monetæ juxta continentiam suorum Privilegiorum: et daret etiam aliquem Notarium ad scribendum Acta saltem in diebuj Mercurij, in quibuj Vicarij redet Jus in dictij locij, et utrumque obtinuerunt.

A. 1450. D. 30. Nov.

37. Anno 1450. Indict. 13. die ultimo Novemb. in Terra Rippæ apud Turrem Apponalis, Johanninuj Malosini de Prantio consignavit Zuangrando Massario Communij Rippæ unam Securim, et unum Sesionum, pignora accepta in montibuj Engoli, et Tombuli, quos montes Vniversitas Prantij recognoscit ab hominibuj, et Communi Rippæ, cujuj est dominium, et jurisdictio dictorum montium. Id fecit in præsentia Ser Christofori Olianæ Sindici Communij Rippæ.

Anno 1450. Indict. 13. die ult. Nov. in Rippa, apud Turrim Apponalij, Ser Christoforuj Olianæ Sindicuj Communij, et hominum Terræ Rippæ licentiam dedit Johanni Franciscj Cogi de Prantio, loco Leonardi Mantuani Decani illiuj Villæ, faciendi Frattas, et Carbonariaj pro usu hominum dictæ Villæ, in montibuj Tombuli, et Engoli, pro uno anno.

A. 1451. D. 13. Apr.

38. Anno 1451. adi 13. Aprile, Mi Zuan Bragadin Provedador de Riva o reçeudo da Zuan Grando Massaro del Comun de Riva 1450. i denari infrascritti &c.

Anno

39. Anno 1452. Indict. 15. die Iovis undecimo Ma-
A. 1452. dii, in Crosaria, in territorio Terræ Ripæ subtus
D. 11. Maji Pisculum, cum quidam lapis silicej quinque crucibus longis signatus, esset extirpatus, quem Christoforus Oliana Syndicus, et homines de Ripa dicebant esse terminum dividens Plebatum, et territorium Ripæ a Plebatu, et territorio Archi, seu Romarzoli, Magnificus, et Generosus Vir Dñs Antonius Memo de Venetiis Ripæ, ac pertinentiarum Provisor pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum, et cum eo prædictus Syndicus, Antonius Gradus Notarius, Iacobus Moscardini Cimator, et alii de Ripa: similique modo Egregius Vir Ser Travalia de Rosato Vicarius Magnifici, et Generosi Militis Dñi Galeatii Comitis de Archo, et Domini dictæ Communitatis Romarzoli; et cum eo alii de Vargnano, Archo, Vignis, Clarano, Gavacio, et Tezo omnes existentes super dicta Crosaria a Cornalo, sive a Bocharara, invenerunt unum terminum in medio dictæ Crosariæ cum una cruce parva in latere, quem concorditer omnes dixerunt esse terminum confinium dictorum territoriorum Ripæ, et Archi, sive Romarzoli; et deinde eundo versus Ecclesiam S. Andreæ directe per viam dictæ Crosariæ, quo viso figi fecerunt ipsum terminum, et lapidem silicem extirpatum per passus tres vel circa supra illum terminum Crosariæ versus Piscultum in latere viæ, juxta viam publicam, et Pratum Ecclesiæ S. Mariæ de Campeyo.

40. Anno 1452. Indict. 15. die Mercurii 19. Julii, sub. Pala-
A. 1452. D. 19. Julii.

Palatio Juris Terræ Ripæ, præsentibus Probo Viro Vngareto de Pecino Connestabili in Ripa, Antonello de Loredo Caporali in Ripa, et aliis, Antonius Memo Ripæ, et pertinentiarum Provisor pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum &c. pro tribunali sedens, condemnavit Universitatem de Pranzio in Lib. 50. Marchetorum ex eo quod posuerit Saltuarios in locis territorii Ripæ, cum esset Sindicus Ripæ Baldrachinus de Advocatis. Hanc Sententiam scripsit Johannes quondam Nicolai de Ripa profunda Metensij Diocesis Imperiali auct. publicus Notarius.

43. Anno 1456. Indict. 4. die Jovij 9. Decemb. in Terra A. 1456.
Rippæ, sub Palatio Juris, Bertoldus quondam Ser D. 9. Dec.
Dominici Tonsii de Rippa, et Dña Blaxia quondam Johannis Bonapaxii de Castello ejus uxor, permutarunt, et partim in solutum dederunt Ser Antonio Notario quondam Ser Bertoldi de Verona, et Ser Bartholomæo Moscardini Sindicij Communij Rippæ, unam domum positam in Terra Rippæ, in Quadra Ecclesiæ, apud Orsolinam uxorem Ser Laurentii Papagnochi, pro una alia domo cum uno Cortivo posita in dicta Quadra Ecclesiæ: una Petia terræ arativa, et Olivata in contrata Brioni, et pro alia Petia terræ prativæ posita in dicta Contrata Brioni, et pro libris centum, quas dare debebant dicto Communi Rippæ.

Anno

A. 1456. D. 9. Dec.

42. Anno 1456. Indict. tertia, die nono Decemb. sub Palatio Communitatis Terræ Rippæ, præsentibus Magistro Galvano Phisico, et Cirugico Medico de Gargnano, Strenuo Viro Dño Hungareto Comistabile pro terra Rippæ, de Tayetis, de Pecino, de Pergamo, Johanne filio Dni Pisoni de Verona, habitatore Rippæ, Josius Theutonicus habitator Terræ Rippæ, dedit, ac cessit in solutum Ser Johanni Grando de Grandis de Rippa, ut Sindico Communis Rippæ, unam Petiam terræ aratoriæ, et vineatæ jacentem in territorio de Rippa, in loco ubi dicitur ad Lischiam: et aliam Petiam jacentem in dicto territorio ad Stratam. Instrumentum scripsit Michael de Prophetis de Bovegno Notarius Imperiali auctoritate publicus, ac Civis Rippæ effectus, et ad roganda Instrumenta sicut Civis publice licentiatus.

Bovegnum est pagus Diœcesis Brixiensis.

A. 1459. D. 17. Apr.

43. Anno 1459. Indict. 7. die 17. Aprilis, Magnificus Dns Marcus Salamon honorabilis Provisor Rippæ pro Illmo Ducali Dominio Venetiarum condemnavit de contrabando Jacobum Gandolfi de Brentonico, accusatum a Ser Jacobino de Bondo Daciario Rippæ, et ab Ognabeno Barzella de Naco, quia ad locum Brentonici conduxit unum Bovem emptum in Naco a Jacomacio de Naco, absque licentia Daciarii Rippæ.

A. 1459. D. 20. Junii.

44. Anno 1459. Indict. 7. die 20. Junii, sub Lodia Rippæ, præsentibus Magistro Nicolao Barberio de Roveredo, et Ungareto de Pecino Comestabili, Magnificus Dns Marcus Salamon honorabilis Provisor Rippæ pro Illmo &c. Ser Ognabenus Siccus, et Ser Jacobinus de Bondo Sindici Rippæ rogati, de gratia speciali mandarunt restitutionem pro ista vice trium Vaccarum Magnifici Dni Francisci Comitis Archi, quas saltuarii Communis Rippæ invenerunt super Lisano a Sarca veteri citra pasculare contra ordines, et eas præsentarunt Dominico Intigneto Massario Communis Rippæ.

A. 1459. D. 11. Octob.

45. Anno 1459. quinto Idus Octobris, Pontificatus sui anno 2. Mantuæ Pius Papa secundus Bartholomæo de Cartulariis, et Aluisio de Fontana, ac Lucæ Leoni Canonicis Veronensibus mandat, quatinus Vigilium de Turchitis Rectorem, Archipresbyterum nuncupatum, Parochialis Ecclesiæ S. Stephani de Marcesina Plebis nuncupatæ Veronensis Diocesis, conferant jus, et possessionem duorum perpetuorum Beneficiorum, Clericatuum nuncupatorum, quorum unum in Ecclesia S. Mariæ de Rippa, et aliud in Ecclesia sancte Mariæ de Tiano Vallis Judicariæ Parochialibus Ecclesiis Trid. Diocesis, quæ tamquam vacantia per obitum Johannis de Carinthia, et Lazari de Arcelis ante quadraginta annos et ultra eidem contulit quondam Johannes de Ysinia tunc Deca-

Reddentis annuos Flor. 80. auri.

Tiono

Joannes habuit Clericatum Ripensem, et Lazarus Tionen.

Decanus Ecclesiæ Trid. ac bonæ memoriæ tunc Episcopi Trid. in spiritualibus Vicarius Generalis habens ad id ab eodem Episcopo specialem potestatem. Porro Vigilius petiit a Papa novam collationem hujusmodi Beneficiorum, quorum proventus 14. Flor. auri de Camera valorem non excedebant, quia de primæ collationis subsistentia dubitabat.

A. 1461. D. 6. April. 46. Anno 1461. Indict. 9. die Lunæ sexto April. in monte Engoli in territorio Rippæ Dominicus Comessarii de Prantio vendidit Zoangrando unam Peciam terræ in Contrata Tanploii grezivæ, et partim buschivæ, cum uno Casali intus apud viam Communis, et illos de Prancio, et Pisonum de Rippa, et ipsum Zoangrandum pro lib. 60. Trident. Item Donatus Guella de Prancio vendidit eidem Zoangrando unam Peciam terræ pro lib. 15. Petrus Guella de Prancio vendidit Zoangrando aliam Peciam terræ, pro lib. 10. et aliam Johannes Guella de Prancio pro lib. 10.

A. 1461. D. 6. Apr. 47. Anno 1461. Indict. 9. die Lunæ sexto April. in Monte Enguli in territorio Rippæ, in Contrata Tanploii, Dominicus Comessarii de Prancio vendidit Zoangrando &c. ut supra.

A. 1463. D. 28. Nov. 48. Anno 1463. Indict. Decima, die Lunæ 28. Novemb. in Terra Rippæ, in Quadra Castelli, at in Burgo, præsentibus Venerabili Viro Dño Presbytero Appolonio Plebano in Rippa, filio quondam ser Joannis de Parma, Probo Viro Dño Ungareto Comestabili in Rippa, filio quondam ser Guielmi de Savonibus de Tayetis de Pecino, Francisco filio quondam Jampetri Ricamboni, ser Joanne filio quondam Ser Martinelli de Limono Ripparia Brixiensis, Matthæo filio

filio ser Caracristi de Pegolotis de Arco, omnibus habitatoribus Rippæ, ac aliis, ser Cabriel filius quondam ser Valentini de Pitiliaria Districtus Civitatis Senæ, corpore languens in lecto, sui, et suorum bonorum dispositionem per nuncupativum testamentum facere procuravit. Sepulturam suam elegit in Cimitario Sancti Francisci de Rippa. Legavit Altari S. Mariæ Plebis de Rippa sexdecim onciis argenti pro faciendo unum Calicem. Eidem Ecclesiæ S. Mariæ duos Cereos valoris Librarum quinque Trident. in totum pro illuminando Corpus Christi. Item viginti quatuor brachia panni de Valle Laudri pro vestiendis novem pueris, vel puellis nominatis. Loco sancti Francisci de Rippa Ducatos quatuor pro beneficiando, et ampliando dictum locum. Item Lectum super quo jacet cum Plumacio, et Coperta, et uno pari de linzolis. Duos Cereos valoris Librarum sex Trid. in totum pro illuminando Corpus Christi. Quod per Fratres S. Francisci de Rippa celebrentur Missæ sancti Gregorii per duas vices. Hospitali Disciplinorum de Rippa duos Cereos pro illuminando Corpus Christi valoris lib. 4. et unum Lectum parvum ponderis lib. sexaginta, vel circa. Legavit Dñæ Jacobæ uxori suæ Lib. 150. Unam Vestem moretam cum argento existente in ea, profaciendo sibi unam pulcram Vestem, viva Gonellam. Item omnes suas Mayricias, et alia. Reliquit Catherinæ filiæ suæ Lib. 100. Tridentinas, et alia. Hæredem autem universalem instituit Altare sancti Jacobi de Rippa de Plebe Rippæ, cum conditione, quod Jus Patronatus ipsius sit Communis Rippæ, et quod Communa Rippæ ponat super ipso Altari unum Presbyterum, qui celebret Missas pro anima sua.

Anno

A.1462. D.16.Sept. 49. Anno 1462. Indict. 10. die Jovis 16. Septemb. in Burgo Nachi Trid. Diocesij, in Contrata Ecclesie, et in domo canonica dicta Plebis sancti Vigilii de Nacho, Venerabilis Vir Dñs Dñs Petrus quondam Tomaxii Morati de Vanecijs Archipresbyter Nachi pro se, et ejus successoribus locavit Zanoni quondam Johannij Menegini de Nacho unam peciam terre arative, et vineate, jacentem in pertinentijs Nachi, apud Jura Domus pauperorum, sive Hospitalis de Nacho. Item alias quatuor Pecias terre positas in dictis pertinentijs.

A.1467. D.26.Apr. 50. Anno 1467. Indict. 15. die Martis 28. April. in Villa Cavacij Plebis Tenni, super Platea, presentibus ser Antonio quondam Johannis Baxati de Cavacio, Bonaventura quondam Bartholomei Zucheli de Cologna, Johanino quondam Antonii Comesari de Pranzio, et alijs, Guielmus Notarius filius quondam Frizi de Madice habitator in Burgo Traporta Plebis Tenni, vendidit Egregijs Viris ser Zanoni Notario quondam ser Filippi de Montagna, et ser Johanni quondam ser Ognabeni de Siciis de Charavacio, emboby Sindicis Communitatis, et Hominum Terre Ripe, Decimam, et Jura Decimandi, et lavandi Decimam omnium frugum octo Peciarum terre arative, vineate, ac respective zapatoria, positarum in pertinentijs Ripe, in Regulis Mazani, et Fangolini, pro Ducatis triginta quinque ad computum, et in ratione Grossorum sexaginta pro Ducato.

A.1467. D.8.Nov. Anno 1467. Indict. 15. die Dom. 8. Nov. in Villa Cavacij, Guielmus Notarius f.q. Fricii de Madice predictus fuit confessus, sibi datos fuisse ab Egregio Viro ser Johanne de Siciis Sindico Communitatis Terre Ripe Ducatos decem et septem

ptem cum dimidio ad computum, et in ratione Grossorum 60. pro Ducato, pro resto, et completa solutione predicte Decime.

A.1467. D.6.Aug. 51. Anno 1467. Indict. 15. die Jovis sexto Augusti, in Terra Ripe, super Palatio infrascripti Dñi Testatoris, in Camera cubiculari ejusdem versus Lacum, presentibus Venerabilibus Viris Dño Apolonio de Parma quondam Joannis Archipresbytero Plebis S. Maria de Ripa, Fratre Nicolao Ordinis Minorum sancti Francisci filio quondam Antonii de Pomarico Episcopatus Anglonensis, spectabili Viro Dño Nicolao Basilio Veneto Castellano Rocha Ripe filio Magnifici, et Generosi Dñi Joannis, Magistro Salvano Medico de Gargnano filio quondam Magistri Joannis, Magistro Melchiore Mediolanensi Rectore ad presens Scolarum in Ripa, filio quondam ser Baltasaris, Joanne f.q. ser Pigoni Notarii de Ripa, et Alegreto Sertore, Cavalerio Dñi Testatoris filiorum Nicolai, Magnificis, et Generosis Viris Dñs Lucas Pisani Honorabilis Provisor Ripe pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum &c. filius quondam Dñi Nicolai, corpore languens in lecto suum testamentum condidit, in quo ordinavit, quod in perpetuum celebretur in Ecclesia S. Maria de Ripa pro anima sua unum Anniversarium valoris et expensarum inter Caram, et Presbyteros unius Ducati auri, ad quod faciendum Sindici dicte Terre Ripe sint Executores. Reliquit Commissarios, et Executores sui Testamenti Dñam Morosinam ejus uxorem, et filios ejus legitimos et naturales Nicolaum Petrum, Joannem Jacobum, Paulum, et Antonium, quos filios instituit suos heredes universales.

An-

A.1468. D.3.Jan.

52. Anno 1468. die 3. Januarii, ex Venetijs, Laurentius Superantio, Benedictus Venerio, et Jeronimus Lauredano Gubernatores Introituum Illmi Ducalis Dominii Venetiarum, Spectabili, et Egregio Viro Dño Paulo Bellegno Honorabili Provisori Rippæ miserunt ab eo requisitam Copiam Venditionis facta die primo Maji anno 1448. Ser Jacobino anenti nomine Magnificorum Dñorum Georgii, et Petri Militis de Lodrono quondam Magnifici Dñi Parisij, pro 4250. Ducatis auri. Res venditæ fuerunt una Pischeria de Turbulis, et Jus piscandi in flumine Sarchæ, cum jurisdictione quinque passorum per rectam mensuram in Lacu Gardæ. Cum Datio Mudæ de Turbulis, videlicet lignaminum, et mercimoniarum, cum una Petia terræ casalivæ cum Muraltis, et una Posta Molendini iacente in Villa de Turbulis in ora Porti, quæ res fuerunt Dominorum de Arco. Epistola hæc præsentata fuit Rippæ anno 1469. die 15. Januarii. Ergo Venetijs signata fuit anno 1468. more Veneto.

A.1468. D.28.Oct.

53. Anno 1468. Indict. primæ, die Martis 28. Octobris, in Terra Rippæ, in Cancellaria juncta Plateam, in præsentia, et audientia Magnifici, et Generosi Dñi Pauli Bellegno Provisoris Terræ Rippæ pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum, præsentibus ser Johanne quondam ser Ognabeni de Sichis de Caravatio, ser Zenone Notario filio ser Filipi Notarii de Montagna, et ser Johanne Grando quondam ser Bartholomæi de Verona, Magister Christoforus quondam ser Agnoli de Quinto de Verona, Rippæ habitator, vendidit ser Johanni quondam ser Pisoni Notarii sindico Communis Rippæ, Decimas trium Peciarum terræ pro tribus centum et decem Denariorum Tridentinorum. Primam peciam positam in Caulis possidet Johannes Malosinæ de Pranzio.

A.1469. D.31.Maji.

54. Anno 1469. Indict. 2. die Mercurii ultimo Madii, super Lisano, coram et in conspectu Magnifici, et Generosi Dñi Bernardi Teupulo Honor.mi Provisoris Rippæ pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum, præsentibus spectabili, et Generoso Viro Dño Carulo Justiniano Nobili Veneto Castellano Rocha Rippæ, quondam Magnifici, et Generosi Dñi Orsati, spectabili, et Generoso Dño Gaspare Contareno Castellano Penedæ Nobili Venetо, quondam Magnifici, et Generosi Dñi ducæ, Venerabili Viro Dño Presbytero Apolonio de Parma, quondam ser Johannis, Archipresbytero Plebis Rippæ, Nobili Viro Dño Magistro Bartholomæo de Pergamo Artium, et Medicinæ Doctore, filio Nobilis Viri Magistri Annibalis Medici de Cararia, Strenuo Viro Dño Ungareto de Savionibus de Pacino Constabili Rippæ, quondam ser Guielmi, ser Antonello de Loreto Caporali, et ser Mabatino de Pergamo Cancellario prædicti Dñi Ungareti, et Bernardo de Castro Franco quondam ser Rizardi Cavalerio prædicti Dñi Provisoris, cum differentia esset inter Communa Rippæ ex una parte, et Communa de Nago, et Turbulis ex altera, ex causa Lisani, qui est intra Sarcam viis vetus, et Montem Brioni

Brioni, Ser Antonius Grandus Notarius de Rippa, filius quondam Magistri Bartholomei, Sindicus Communis Rippe, et Ser Johannes Sicus ambo Sindici, Ser Jacobinus de Bordo, Ser Christoforus Oliana quondam Ser Angeli de Quinto, Ser Boltrachinus de Advocatis, Ser Franciscus Pasoti, Ser Johannes Guarienti, Petrus Moscardini, Dominicus Inzigner, Leo de Sacho, omnes de Rippa habitatores, agentes nomine Communis de Rippa, cesserunt Ser Bartholomeo Perosini Vicario Nachi, ac Sindicis, et Agentibus Communis de Nacho, et Turbularum, omne Jus, quod Commune de Rippa habet in, et super Lisano, incipiendo a parte de subtus versus Lacum juxta terminum imponendum, et usque ad lapidem del Frascon alio capite, et a Summitate Montis Brioni versus Nacum, pro Ducatis centum et quinquaginta boni auri: et pro Ducatis quinquaginta in tantis lapidibus laboratis pro construendo Campanile ad Plebem Rippe. Cum pacto, quod Ripparses teneantur manutenere viam aptatam a dicto termino versus Rippam: et Nacenses aliam viam ad Pontem, et ipsum Pontem ad Sarcam versus Nacum.

A.1472. D.19.Febr. 55. Anno 1472. Indict.5. die Mercurii 19. Febr. Tridenti in Contrata Ballenzanorum, in domo infrascripti Dñi Venditoris, presentibus Nobili Viro Ser Antonio de Nigris filio quondam Ser Leonis de Nigris, Michaele filio quondam Ser Michaelis de Garnigo Civibus Trid. et aliis, Magnificus, et Generosus Vir Dñs Baldasar de Thono filius quondam Magnifici Viri Dñi Si-

Sigismundi de Thono, habitator Tridenti, pro se, ac fratribus suis Magnifico, ac Generoso Milite Dño Simione, ac Dño Jacobo de Thono, vendidit Egregio Juris perito Dño Antonio Grando de Rippa tanquam Sindico Magnifice Communitatis Rippe, unam domum positam in Quadra medii Rippe, plures pecias terre, ac plures Affictus, pro pretio 175. Marcharum bone Monete de Marano ad dacem libras bone Monete de Marano pro Marcha.

A.1472. D.4.Jan. 56. Anno 1472. die 4. Januarii, Tridenti in Castro Boni Consilii, Johannes Dei, et Apostolice Sedis gratia Episcopus Tridentinus, Nobili, et Prudenti Viro Georgio Duodo potestati Rippe, ac Provisori novo insinuat, quod Presbyterum Petrum de Amelia Archipresbyterum Tignalis, alias de eadem Plebe investitum, sed injuste spoliatum per quendam Presbyterum Venturinum, ad possessionem dicte Plebis reponi mandat.

A.1472. D.1.Febr. 57. Anno 1472. die prima Febr. Tridenti in Castro Boni Consilii Episcopus predictus scribit predicto Provisori Duodo, quod Venerabilem in Christo Patrem Dñum Albertinum Episcopum Esianensem, in Pontificalibus Suffraganeum suum mittet ad reconciliandum Ecclesiam, et Cimiterium Tignali, et ad tollendum Interdictum, et ad absolvendos excommunicatos, rogatus a Petro de Amelia Archipresbytero Tignalis.

A.1473. D.15.Dec. 58. Anno 1473. Indict. 6. die 15. Dec. Tridenti in Contrata Burgi novi, in domo haredum quondam Dñi Bonaventure de Calapinis, presentibus Nobilibus Viris Ser Johan-

Johanna, et Donato de Calapinis fratibus, et filijs quondam Dñi Bonaventura predicti, et alijs, Nobilis Vir Ser Antonius de Nigris Civis, et habitator Trid. tamquam Procurator, et factor Generosi Viri Dñi Baldexaris de Thono, et ajus fratrum, liberavit Egregium Jurisperitum Dñm Antonium de la Batta tamquam Sindicum Magnifice Communitatis Rippe ab ulteriori solutione March. 175. quas dicta Communitas eisdem Dominis de Thono promiserat pro certis ipsi venditis.

A. 1475. D. 3. Oct. 59. Anno 1475. Indict. 8. die Martis 3. Octob. in Terra Rippe, super Canzellariam Communis, Providi, et Sapientes Viri Ser Johannes Antonius de Bondo filius quondam Egregij Viri Dñi Jacobini Notarij, et duo alij Sindici Communis Rippe constituerunt Ser Antonium Grandum Notarium de Rippa suum Procuratorem ad omnes Lites, quas habent contra Homines de Valle Laudri.

A. 1477. D. 19. Maji. 60. Anno 1477. Indict. 10. die Luna 19. Maji, in Terra Ripe, ad Appothecam Johannis Baroni, et Antonii Moscardini sociorum, super Platea, Egregij, et Prudentes Viri Ser Johannes Grandus, et Ser Ognabenus Ferrarii, Sindici Communis Rippe, habentes Jus patronatus Altaris Sancti Jacobi positi in Plebe S. Marie de Ripa, locaverunt Johanni filio quondam Martini Bartholi de Bundono habitatori Ripe dictum Braga, unam domum positam in Ripa, in Quadra Clesia, salvo jure Sancti Francisci, cui solvitur singulo anno una Cazia Olei pro ipsa domo de divello.

Anno

A. 1477. D. 19. Maji. 61. Anno 1477. Indict. 10. die Luna 19. Maji, in Terra Ripe, predicti Sindici, habentes Jus patronatus memorati Altaris, locaverunt unam domum sitam in Quadra medii Ripe Francisco filio quondam Jacobi Schirpatii habitatori Ripe.

A. 1477. D. 28. Julii. 62. Anno 1477. Indict. 10. die Luna 28. Julii, in territorio Rippe, in loco ubi dicitur ad Crucifixum, apud Ortum Johannis Antonii de Bondo, et possessiones, sive Chiesuram haredum quondam Zampetri Toscani de Rippa, Dominicus filius quondam Jacobi Bosinati de Pranzio vendidit Pedroto filio quondam Martini de Briga Vallis Telina Diocesis Cumi, nunc habitatori Rippe, unam Peciam terre boscive, zapatorie, prative, cum uno Casalo, positam in pertinentijs Rippe super montibus Communis ubi dicitur a la Nogariole, pro libris 45. Denariorum Tridentinorum.

A. 1478. D. 10. Jan. 63. Anno 1478. Indict. undecima, die Sabbati 10. Januarij, in Terra Ripe sub Palatio Juris, presentibus Spectabili Viro Dño Filipo de Lupis Contestabuli in Ripa, et alijs, Ser Johannes Grandus de Ripa vendidit Ser Johanni Antonio filio quondam Jacobini Notarij de Bundo, et duobus alijs Sindicis Communis Rippe Decimam plurium Peciarum terre jacentium in territorio Rippe pro Ducatis triginta quinque auri.

A. 1478. D. 30. Nov. 64. Anno 1478. Indict. undecima, die Luna ultimo Nov. in Rippa, sub Porticu domus Ser Johannis Grandi, Dominicus Cagnotus de Prantio vendidit Pedroto quondam Ser Martinelli de Auriga habitatori Rippe, unam Petiam terre prative, positam in pertinentijs Rippe, in loco

Dicto

dicto sul Monte da Englo a lo Dosso de Erumela,
pro Libris septem Moneta parva Tridentina.
Eodem anno 1478. die quinta Decemb. Magnificus, et
Generosus Dñs Johannes Fürichus Provisor Terre
Ripe commisit fieri unum Proclama ad instantiam
predictorum Cagnoti, et Pedroti, quod si qui sunt inten-
dentes acquirere dictam Petiam terre vigore Statuti
Terre Ripe compareant.

A.1479. D.15.Oct. 65. Anno 1479. Indict. 12. die Veneris 15. Octob. in Terra Rip-
pa, et super Palatio Residentie Dñi Provisoris infrascri-
pti, presentibus ser Johanne quondam ser Francisci
Malfacti de Brentonico Stipendiario Dñi Philippi
de Lupis Comestabilis Ripe, ac aliis, Magnificus Dñs
Joannes Erizo Honorabilis Provisor Terre Ripe
pro Illmo, et Excellentissimo Ducali Dominio Venetiarum,
Joanni quondam Odorici Blancheti de Cavacio rogatus
remisit unam libram Tridentinam ex tribus, in quibus
eum condemnaverat, quia permiserat pecudes suas
circa sexaginta pasculare super territorio Ripe.

A.1481. D.27.Junii. 66. Anno 1481. die Mercurii 27. Junii, in Territorio Rip-
pe, in Regula Mazoni ultra Varonum, presentibus
Spectabilibus Legum Doctoribus Dñis Petro de Soncino,
et Michaele de Miliaria Patavinis, et aliis, Dominis
Francisco Gelphus Tridentino, asserens Nuntius Rmi
Dñi Episcopi Tridenti, coram Magnifico, et Generoso
Dño Simone Cauro pro Inclitissimo, et Excellentissimo
Ducali Dominio Venetiarum Provisore dignissimo Ripe,
protestatus fuit, quod sit salvum jus ipsi Rmo Dño Epis-
po, quod habet, seu habere pretendit in, et supra quan-
dam

dam Decima, que fuit olim Dñi Gratiadei de Campo, quam recognavit in feudum a Rmo Dño Episcopo Trid. et que Decima devoluta fuit, et est ad eundem propter mortem ipsius Dñi Gratiadei nullo relicto filio, seu legitimo successore, presentibus Joanne Antonio de Bordo, et Antonio Parolino Procuratoribus Communis, non consentientibus dicte Protestationi in quantum foret in prejudicium Communitatis Ripe, et Illustrissimi Ducalis Dominii Venetiarum. Quam quidem Protestationem dicti Dñi Francisci Magnificus Dñs Provisor non admisit nisi si, et in quantum de jure teneatur, et non aliter, nec alio modo.

Decima, non vero Domo.

A.1481. D.19.Julii. 67. Anno 1481. Indict. 14. die 19. Julii, in Refectorio Monasterii sancte Marie Gratiarum, Magnificus, et Generosus Dñs Symon Cauro Provisor Terre Ripe, et pertinentiarum, Deputatus per Illmum, et Excellmum Ducale Dominium Venetiarum ad componendum, et terminandum differentias vertentes inter Communitatem Ripe ex una, et illos de Terno, et Pranzio, et de Judicariis, Subditos Rmi Dñi Episcopi Tridentini ex alia, una cum Clarissimis, et Prestantissimis Utriusque Juris Doctoribus Dño Petro de Soncino, et Michaele de Miliaria missis ab eadem Illma Ducali Dominatione Veneta, egit cum Magnificis, et Generosis Dñis Victore, ac Baldesare de Thono Consiliariis Illmi Dñi Ducis Austria, cumque Spectabilibus, et Gene-

nerosis Doctoribus Dñis Calapino de Calapinis, et Paulo Terlacensi, necnon Nobilibus, et Sapientibus Brazio, non Blezio. Jurisperitis Dñis Odorico de Blezio, et Francisco Zelpho Tridentinis, Oratoribus Rmi Dñi Episcopi Tridentini: actumque de Confinibus, et Terminis extra Villam totam Prantii, ac ultra Bastitam Montis Engli.

A. 1481. D. 27. Sept. 68. Anno 1481. Indict. 14. die Jovis 27. Septemb. in Dytricho Rippe, in Contrata Mazarri, in domo Cartaria Magistri Michaelis de Caravagio, presentibus Reverendo, ac Venerabili Dño Georgio Natofft Canonico Tridentino, Eximiis, ac Famosissimis Juris Utriusque Doctoribus Dñis Petro de Soncino de Padua, et Michaele de Milliario sic de Padua, Spectabili Legum Doctore Dño Paulo de Fatis de Tridento, Egregio Viro Jurisperito Dño Odorico de Blezo sic, quondam Dñi Eulielmi Cive Trid. et aliis, in Causa vertente inter Homines Rippe ex una, et Homines Prantii ex altera, ratione Datii, et Daaria, aliarumque rarum, electi fuerunt Arbitri Symon Zaurus Provisor Rippe, ac Georgius de Fatis Decretorum Doctor, et Decanus Ecclesie Trid. qui cum non potuerint simul convenire, auctoritate sibi attributa elegerunt in tertium Arbitrum Beatissimum, ac Sanctissimum Dñm Dñm Xistum quartum Dei gratia Summum Pontificem, et Papam.

A. 1481. D. 13. Julii. 69. Anno 1481. Indict. 14. die 13. Julii, Venetiis in Ducali Palatio, Illustrissimus Princeps, et Excellmus Dñs Dñs Joannes Mocenigo Dei gratia Inclytus Dux Venetiarum una cum suis Consiliis, creavit Magnificum, et Spectatissimum Virum Dñm Simonem Zuoro Honorabilem Patritium, et Provisorem Rippe, verum Sindicum, Procuratorem, et Nuntium ad defendendum Jura Illmi Ducalis Dominii, et Communis sui Rippe super omnibus differentiis vertentibus inter dictum Commune Rippe, et Reverendum Dñm Episcopum Tridentinum, seu Subditos utriusque partis, ratione Datii, et Daaria, ac aliarum rerum, et differentiarum existentium inter illos de Rippa, et illos de Thenno, et alios Subditos Diocesis Tridentine utriusque partis.

A. 1481. D. 7. Sept. 70. Anno 1481. die septimo Septemb. in Oppido Insprugk Sigismundus Archidux Austrie, Styrie, Karinthie, ac Carniole, Comesque Tyrolis, tanquam Princeps Terre, et Advocatus Ecclesie Trid. annuit Ioanni Episcopo Trid. Consiliario suo, ut una cum Consiliariis ipsius Ducis Concordium concludi posset in Causa vertente inter Homines de Tenno ex una, et illos de Rippa ex altera parte.

A. 1481. D. 18. Sept. Anno 1481. die 18. Septemb. Tridenti in Castro Boni Consilii, presentibus Magnifico, et Strenuo Milite Dño Nicolao de Firmiano Honorabili Capitaneo Tridenti, Reverendo, et Egregio Viro Dño Eulielmo Rottheler sic Secretario infrascripti Domini Episcopi, et Nobili, ac Provido Viro Joanne Raezner de Brunecho Purgravio in dicto Castro, Reverendissimus in Christo Pater, et Dñs Dñs Joannes Dei, et Apostolice Sedis gratia Episcopus

pus, et Dominus Trid. participato consilio cum Egregio et Reverendo Decretorum Doctore Dño Georgio de Fatis de Tridento Honorabili Decano, ac Venerabili Capitulo Ecclesie Trid. creavit prefatum Dñm Georgium suum Procuratorem in dicta Causa Datii, et Dacnia, vertente inter illos de Therino, et Rippa.

A.1481. D.19.Dec. 71. Anno 1481. Indict. 14. die Mercurii 19. Decemb. sub Logia Terre Rippe, presentibus Reverendo Dño Apolonio de Parma Archipresbytero Plebis sancte Marie Terre Rippe, Magnifico Dño Comite Camillo filio Magnifici Dñi Comitis Francisci de Arco, Ser Joanne Malfatti Caporale Spectabilis Militis Dñi Philippi de Lupis Comestabilis in Rippa, et aliis, Simon Gauro Provisor Rippe, ac Judex Delegatus in lite vertente inter Ser Joannem Antonium de Bondo, et alios duos Cives Terre Rippe, tanquam Sindicos Rippe ex una parte, ac Matthaeum Vallis Tellina habitatorem in Districtu Rippe ex altera, declaravit Petiam terre arative cum Casa, sitam in Monte Engli Districtu Ripensis, quam possidebat dictus Matthaeus, pertinere hominibus Rippe, et eis relaxandam.

A.1481. D.19.Dec. 72. Anno 1481. Indict. 14. die Merc. 19. Decemb. ibidem predictus Provisor, et Judex Delegatus declaravit Petiam terre arative, ac prative cum domibus intus, sitam in Monte Engli, quam possidebant Ser Antonius Grandus Notarius, et Ser Joannes Grandus fratres, et Cives Terre Rippe, ipectare

ctare Hominibus, et Communitati Rippe, ac relaxandam eidem Communitati.

A.1481. D.19.Dec. 73. Anno 1481. Indict. 14. die Mercurii 19. Decemb. ibidem prefatus Provisor, et Judex Delegatus condemnavit Joannem Baroni Civem Terre Rippe ad relaxandam Communitati Rippe unam Petiam terre prative, et ortalive cum domibus intus, sitam in Monte Engli.

A.1481. D.19.Dec. 74. Anno 1481. Indict. 14. die 19. Decemb. ibidem predictus Provisor, et Judex Delegatus condemnavit Ser Pasium, et Aluisium fratres filios quondam Ser Jacobini Notarii de Bondo de Terra Rippe, ad reddendam Communitati Rippe unam Petiam terre prative cum domibus intus, sitam in Monte Engli.

A.1482. D.18.Jan. 75. Anno 1482. Indict. 15. die Veneris 18. Januarii, sub Logia Communis Rippe, presentibus Spectabili Milite Dño Philippo de Lupis Comestabili, et duobus Caporalibus ipsius, coram Magnifico, et Generoso Dño Symone Gauro dignissimo Provisore Rippe, et pertinentiarum pro Illmo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum, Ser Antonius de la Betta Civis Rippe, ac Notarius, dixit, quod ex commissione Hominum Communitatis Rippe, litigantium cum Ser Antonio Grando, illis de Bondo, Joanne Baroni, illis de la Becharia, et Matthaeo de Voltolina, perquisivit, et reperit inter Scripturas

Plebis

Plebis de Morio Vallis Lagarina, dum earum conficeret Inventarium, Instrumentum duarum Attestationum Nasimbeni, qui dicebatur Sarasin, et Bartholomei, qui dicebatur Bartholuy, in favorem Hominum de Rippa occasione Montium Tombli, et Engli contra Homines de Pranzo, scriptum per Petrum de Bellenzanis anno 1286. Indict. 14. die Mercurii 9. intrante Octobri in Palatio Episcopatus Tridenti.

A.1482. D.28.Febr. 76. Anno 1482. Indict. 15. die ultimo Febr. super Plateis sancti Marci, præsentibus Dño Presbytero Andrea de Tarvisio Beneficiato in Sancto Zacharia, et aliis, Ser Antonius Erandus, et Ser Antonius ejus frater, qui se appellaverant ad Officium a Sententia lata per Magnificum Dñm Simeonem Gaurum Provisorem Rippæ, ac Delegatum, qua privati fuerant possessione cujusdam Pecia terræ sita in Monte Engoli Jurisdictionis Rippæ, laudant, et approbant dictam Sententiam, præsente Ser Joanne Antonio Timonella Syndico Communitatis Rippæ.

A.1482. D.22.Febr. 77. Anno 1482. Indict. 15. die 22. Febr. Rippæ in publico, et generali Consilio XXV. de more congregato, coram Dño Simone Gauro Provisore, ac Delegato, Magister Vitalis Piliparius Vicarius Fratalea sancti Laurentii de Rippa, et Hospitalis et alii

et alii Cives Rippæ, nomine dicti Hospitalis, seu Fratalea sancti Laurentii, cognoscentes Communitatem Rippæ fore veram Dominam totius Montis Engli, et Tombli, Egregiis Viris Ser Petro Moschardino, et Joanni Antonio Thymonella Sindicis Egregiæ Communitatis Rippæ renunciarunt aliquot Petias terræ sitas in territorio Rippæ super Montibus ubi dicitur ad Campos. De memorata Fratalea redibit sermo infra pag. 200.

A.1482. D.9.Martii. 78. Anno 1482. Indict. 15. die Sabb. 9. Martii, super Sala Residentiæ Magnifici Dñi Provisoris Rippæ, coram eodem Dño Provisore Symone Gauro, Ser Antonius Parolinus Civis Rippæ, ut Procurator Egregiæ Communitatis Rippæ protestatus fuit contra Bartholomæum Notarium filium quondam Viviani Bonoræ de Cologna, quod ammodo non debeat fabricare in, et super possessione sita super Montibus Engli Jurisdictionis Rippæ, quam conduxit a Ser Joanne de Siccis Cive Rippæ, quia Vicarius Fratalea sancti Laurentii de Rippa renunciavit in manibus Sindicorum Rippæ omne jus, quod habebat Fratalea

talea in dicta Possessione tamquam Legataria.

A.1482. D.23.Apr. 79. Anno 1482. Indict. 14. Die 23. Aprilij, Rippa Pedrochus de Voltolina habitator Rippa renunciavit Communitati Rippa duas Petias terra, sitas in pertinentijs Rippa, in loco dicto su lo Monte de Englo a lo Dosso de Grumelli: et super Montibus in Contrata ubi dicitur a le Nogarole, in loco ubi dicitur a la Porta.

A.1482. D.1.Maji. 80. Anno 1482. Indict. 15. die primo Maji, in Rippa, presentibus Spectabilibus, et Strenuis D. Philippo de Luppis Milite, et Comestabile Illmi Ducalij Dominij Venetiarum, ac Jacobo de Arpajo similiter Comestabile, Pedrono Caporale dicti Dñi Philippi, coram Magnifico, et Generoso Dño Simone Zauro Provisore Rippa pro Illmo Amplissimoque Ducali Dominio Venetiarum, Egregij Viri Ser Petrus Moscardinus Sindicus Egregia Communitatis Rippa, et Antonius Parolinus ejusdem Communitatis Procurator, dixerunt, qualiter sic externa die more solito, et iuxta antiquam consuetudinem, cum Crucibus, et Vexillis devota, et sine aliquo strepitu, cum multitudine Civium, et Incolarum Rippa accesserunt cum Letaniis per loca, et vias spectantes Communitati Rippa plano iure, et quod Homines de Prantio contra formam Locationis de anno 1211. de Montibus Tombli, et Engli non miserunt obviam eis qua-

quatuor homines, et quia illi de Prantio nolunt parere dicte Locationi, et quotidie frangunt fidem ipsis de Rippa, protestati fuerunt, quod non intendunt, quod ullo pacto gaudeant dicta Locatione, nec habeant facultatem pascendi, aut mal-gandi super dictis Montibus.

A. 1482. D. 11. Sept. 81. Anno 1482. Indict. 15. Die undecima Septembris, Rippa, Frater Georgius Ordinis Carmelitarum, Episcopus Ephesij, Rmique in Christo Patris, et Dñi Dñi Johannis Episcopi Trid. in Pontificalibus Commissarius Generalis, Cimiterium, seu Poliandrum novum a cornu sinistro Ecclesie usque ad cornu dextrum versus Plateam Communem in Oppido Rippa consecravit, et Ecclesiam Parochialem sancte Marie Virginis, una cum Altaribus Decima die mensis Septembris, de consensu Communitatis reconciliavit. Die undecima consecravit a parte dextra Altare sancti Andree Apostoli, et a sinistra Altare sancti Antonii Abbatis, concessitque indulgentiarum dies quadraginta pro parte sua, et totidem pro parte dicti Episcopi Johannis dictam Ecclesiam, et Altaria visitantibus, et eleemosynas erogantibus, cum essent Archipresbyter Dñs Apollonius, Sindici Ser Petrus Muscardini, et Johannes Anthonius de Thimonellis de Rippa, et Massarius Hieronimus filius Ser Francisci Ricamboni.

Anno.

A.1483. D.29.Sept. 82. Anno 1483. Indict. prima, die 29. Septemb. Rippa, in Cancellaria Communis, in presentia Magnifici, et Generosi Dñi Marci Corarii Provisoris Rippa, et quamplurium Civium, facta presentatione per Egregium Jurisperitum Dñm Franciscum Gelsum Civem Trid. tamquam Nuntium Rñi Dñi Episcopi Tridentini, de quodam Brave Apostolico sub die 28. Junii proxime prateriti quoad Causam Daeriarum inter illos de Rippa, Thanno, et Pranzio, illi de Rippa protestati sunt contra idem Brave, ipsumque dixerunt nullius valoris.

A.1484. D.2.Junii. 83. Anno 1484. Indict. 2. die Mercurii 2. Junii, in territorio Ripa super Dorso sancti Bartholomei sub Portico ante Portam Ecclesie, ser Antonius Moscardini, et ser Pasius de Bundo Sindici Communis Ripa, cum alijs multis de Ripa, Arco, Cologna, et Cavazio, fecerunt Concordium, et Permutationem quarumdam Decimarum.

A.1484. D.14.Aug. 84. Anno 1484. Indict. 2. die 14. Aug. in Rippa predicta Provisor Marcus Corarius, instantibus ser Joanne Antonio Tymonella, et Joanne Antonio Vianini Exactoribus Muta Communis Rippa, condemnavit Speranzam Miolarium de Ronchono Vallis Judicaria ultra Durorum ad solvendam Mutam, seu Datium unius Cargo Miolorum, seu Vitrorum, quam detulit ad Terram Rip-

Rippa. Presentibus Strenuo Dño Jacobo Grando Comestabile in Rippa, ser Pasio de Bondo quondam ser Jacobini, et ser Leone de Sacco habitatoribus Rippa.

A.1485. D.24.Martii. 85. Anno 1485. die 24. Martii ex Venetijs Fantinus Marcello, et Socij Provisores Salis scribunt Spectabili, et Generoso Dño Lodovico a Mula Provisori Rippa, et pertinentiarum sequentia: Abbiti i egregi Oratori di quella fidelissima Comunità ser Antonio Grando, et ser Antonio dal Savon circa il Sal forestiero tuol ella Comunità, i quali sapientissimamente havendone declariado le lor raxon, la qual vista insieme con i suo privilegii, li havemo licentiadi dal Officio nostro. Nec plura. Valete.

A.1485. D.29.Junii. 86. Anno 1485. Indict. 3. die Mercurii penultimo Junii, in Burgo Fraporta Plebis Theni, presentibus Venerabili Viro Dño Mariano Romano Vicario Plebis Theni, Dño Christophoro Alemano ejusdem Dñi Vicarii Capellano, et alijs Hominis Communitatis Theni elegerunt aliquot sindicos, et Procuratores pro Causis cum Ripensibus occasione Daeriarum, et Pascuorum, et Divisorum in Montibus Engli, et Tombli. Subduntur plurima alia acta in eamdem rem.

Anno

A. 1485. D. 12. Julii.

87. Anno 1485. Indict. 3. die Martis 12. Julii, in territorio Rippæ, in Ecclesia sancti Cassiani, præsentibus Venerabilibus Viris Dnis Presbytero Apolonio de Insula de Parma Archipresbytero Ecclesiæ sanctæ Mariæ de Rippa, Presbytero Nicolao de Prato de Placentia Capellano Communis Rippæ in dicta Ecclesia sanctæ Mariæ, Presbytero Bernardino de Riparolo Diocesis Cremonensis Capellano præfati Dni Archipresbyteri, et aliis, actum est de Controversia Daeriarum, et Pascuorum, et Divisorum in montibus Engli, et Tombli.

A. 1488. D. 5. Febr.

88. Anno 1488. die quinto Febr. Salodii Antonius de Canali, Franciscus Pisanus, et Marcus Lauredanus, Auditores, Advocatores, Provisores et Sindici Illmi Ducalis Dominii Venetiarum Spectabili Dno Gaspari Contareno honorabili Provisori Rippæ, ac ejus Successoribus, committunt observare, ac facere observari, eorum Terminationes ad quinque Capitula porrecta per Commune, ac homines Rippæ contra el Cancellier de Misser lo Provededore, contra i Cavaleri di Rettori, et contra i Soldati, che stanno alla guardia de la Porta, omnes exercentes manzarias, et extorsiones

nes. Ripenses dixerunt, quod Riva è Terra mercadantesca, et quod a Riva zonze Nave ogni giorno, quando hanno vento prospero, et etiam de sopra zonze Cavalari.

A. 1489. D. 17. Maji.

89. Anno 1489. Indict. 7. die Dominico 17. Madii, super Palatio Juris Terræ Rippæ, Residentiæ Dni Provisoris Gasparis Contareni, coram eodem congregato Consilio de sex, et vigintiquinque, in quo aderant Ser Antonius de Sahono, Ser Antonius Moscardini, Ser Pasius de Bondo, Magister Onofrius Faber, et Ser Bernardinus de Zanardis, et alii de Consilio XXV. vendidit Ser Johanni Antonio Ferrari Sindico, et dictis Consiliariis Communis Rippæ Johannes Antonius Tymonella de Ripa unam domum positam in Ripa, in Quadra Medii, pro Ducatis 40. auri, eidem solvendis ad omnem ejus requisitionem.

A. 1489. D. 19. Sept.

90. Anno 1489. Indict. 7. die Sab. 19. Septembris, in Terra Rippæ super Platea, præsentibus Ser Bartholomæo quondam Ser Tomasii de Bardolino Daciario in Turbulis, et aliis, Johannes filius Joanini Joannzii de Flaveo Judicariæ, vendidit Ser Johanni Antonio Tymonellæ Notario, et Sindico Communis Rippæ unam Petiam terræ arativæ positam super montibus prafatæ Terræ Rippæ, in loco dicto Englo, pro libris 25. Trident. cum dimidia.

Anno

A. 1489. D. 16. Oct.

91. Anno 1489. Indict. 7. die Ven. 16. Octob. super Platea Ripæ, præsentibus Venerabili Dño Presbytero Ioanne de Naco, Andriolo Mirano de Tridento habitatore Ripæ, ac aliis, Alovisius quondam Toni Guelæ de Pranzio vendidit Ser Ioanni Antonio Tymonelæ Sindico Communis Ripæ unum Casale discopertum, positum super montibus Terræ Ripæ, in Contrata Engli, in loco dicto a la Luna, ad S. Martinum, pro libris octo cum dimidia Trident.

A. 1489. D. 17. Dec.

92. Anno 1489. Indict. 7. die Sab. 17. Dec. super Platea Ripæ, præsentibus Ser Petro dicto Ripa de Mandelo Ducatus Mediolanensis habitatore Ripæ, ac aliis, Bartholomæus Grandus filius quondam Ser Viviani Bonoræ de Cologna, et Martinus ejus frater, vendiderunt Ser Ioanni Antonio Tymonelæ, et Ser Ioanni Antonio Ferrari Sindicis Communis Ripæ unam Petiam terræ arativæ, et prativæ, positam super montibus Engli pertinentiarum Ripæ in loco dicto al Dosso de Grumela, pro libris centum, et duodecim cum dimidia Trident.

A. 1491. D. 15. Oct.

93. Anno 1491. Indict. 9. die Sab. 15. Octob. in Apotecha Ser Alovisii de Bordo posita super Platea Ripæ, Bartholomæus Magnus quondam Ser Viviani Bonoræ de Cologna Plebis Tenni, et Martinus ejus frater, confessi fuerunt sibi integre solutum pretium unius

unius Petiæ terræ, quam Sindicis Ripæ vendiderunt pro libris 112. cum dimidia anno 1489.

A. 1491. D. 17. Dec.

94. Anno 1491. Indict. 9. die Sab. 17. Decemb. in Terra Ripæ, in talamo Palatii Residentiæ Magnifici Dñi Provisoris, narratum fuit, quod hoc anno de mandato Magnifici, et Generosi Dñi Alex. Bollani Provisoris Ripæ fuerunt factæ certæ fabricationes in Canonica Plebis Ripæ, quæ minabatur ruinam, et eam fuisse in bonum statum reductam pro commoditate Presbyterorum celebrantium in ipsa Plebe, in honorem divini cultus, cum magna impensa de denariis exactis de Legatis ad pias causas relictis, et permutatis ad ipsas fabricas vigore literarum Rmi Dñi Episcopi Tridentini, ad hoc ut pro futuro tempore divina Officia in ipsa Plebe habiliter, et commode celebrarentur, et rebus divinis frequentius vacare possent. Ne vero post discessum dicti Dñi Provisoris Venerabilis Dñs Presbyter Apolonius Archipresbyter dicta Plebis Presbyteros celebrantes in ipsa Plebe de dicta Canonica, et habitatione eorum expellat, et eos privet tali commoditate, et habitatione, et ex defectu Presbyterorum carentium tali habilitatione res divinæ penitus evanescant, requisitus idem Archipresbyter, manifestus fuit narrata esse vera, quod Presbyteri habitantes in ipsa Canonica sunt ad sui propositum attenti, quod ei diminuunt labores, et promisit præfato Dño Provisori, et Ser Ioanni Baroni Sindico Communis Ripæ ipsos Presbyteros beneficiantes, et celebrantes in ipsa Plebe tali

Hæc est prima ex hactenus recensitis chartis, quæ habeat numeros Arabicos municipales.

tali habilitatione, et habitatione non privare, sed eis bonam, et sinceram societatem semper facere, dummodo ex eorum culpa non procedat.

A. 1492. D. 20. Maji. 95. Anno 1492. Indict. 10. die Dom. 20. Maji, in Terra Rippæ, in Logia Iuris, cum auctoritate Magnifici, et Generosi Dñi Alovisii Memo honorabilis Provisoris Rippæ pro Serenissimo, et Excellmo Ducali Dominio Venetiarum, Spectabilis Dñs Silvester de Bondo Doctor, et Spectabilis Dñs Nicolaus Grandus Iurisperitus, tanquam Sindici Communis Rippæ deliberaverunt ad publicum Incantum, et plus offerenti dare unam Petiam terræ Grezivæ, et Zapatoriæ, sitam in pertinentiis Rippæ apud Aquam Varoni in regula de Spine. Illam autem vederunt Dominico Figesi de Theno ad Fictum solvendum quolibet festo S. Michaelis libras 15. Trid. in ratione Grossorum octo pro qualibet libra. Quod si non solvatur eo die, indupletur. Tamen cum pacto, quod ad annos quatuor priores eam teneat sine solutione Livelli, et quod pro qualibet renovatura Locationis facienda in capite novem annorum, det Sindicis unum par Caponorum, sive unum bonum par Gallinarum.

A. 1492. D. 8. Junii. 96. Anno 1492. Indict. 10. die Ven. 8. Junii, in Rippa, sub Palatio Iurisdictionis, præsentibus Magnifico Dño Comite Camillo de Arco, et aliis, Silvestro de Bundo Legum Doctor, et Nicolao Grando Iurisperito, Syndicis Communis Rippæ, ac Arbitri, Arbitratores, et amicabiles Compos-

Compositores electi inter Spectabilem Communitatem Rippæ ex una, et Ser Joannem Antonium Timonellam ex alia, super lite vertente inter dictas partes de gestis, et administratis per ipsum Timonellam nomine dicti Communis tulerunt suam Sententiam.

A. 1492. D. 20. Dec. 97. Anno 1492. Indict. 10. die Jovis 20. Decemb. in Terra Rippæ, in Apotheca Ser Joannis Baroni super Platea, præsentibus Ser Francisco Ferrario, Amadeo Provesini, Veronesio quondam Joannis Viridi de Bundo, et aliis, Rationatores Communis Rippæ, videlicet Ser Antonius Moscardini, Ser Joannes Baroni, Ser Tobiolus de Quinto, Georgius Becarius, et Antonius Betta Notarius de Tierno, condemnarunt Ser Antonium Parolini debitorem Communis Rippæ pro resto Datiarum Communis per eum exactarum de quatuor annis, et pro aliquibus Postis per eum indebite solutis.

A. 1498. D. 26. Dec. 98. Anno 1498. Indict. 1. die Merc. 26. Decemb. in Sala Caminata Residentiæ Magnifici Dñi Provisoris Rippæ, Spectabilis Iurisperitus Dñs Maximus Grandus, et Ser Joannes Antonius Timonella Notarius Sindici Communis Rippæ noviter creati exposuerunt Magnifico, et Generoso Dño Hieronymo Basso dignissimo Provisori Rippæ, quod Ser Franciscus de Bondo Civis Rippæ, uti Tutor hæredum quondam Veronesii de Bondo olim Civis Rippæ, vendidit Ser Jacobo

Iacobo Iosii de Tenno certum jus decimandi certas Petias terræ pro Ducatis 20. die 27. Octob. anno 1498. et protestati fuerunt, quod Commune Ripæ est confinens ipsi Decimæ, et intendunt ipsam Decimam velle pro Communi Ripæ. Hinc dictus Iacobus eandem Decimam cessit pro prædictis 20. Ducatis in ratione librarum decem Trid. pro quolibet Ducato, ipsos dante Ser Evangelista Cremonensi Cive, et habitatore, ac Massario Ripæ, Apothecam habente subtus Turrim Aponalis.

A. 1481. D. 15. Oct.

99. Anno 1481. die 15. Octob. Tridenti Consules, et Provisores Civitatis Tridenti scribunt Egregiis, et Prudentibus Viris Consulibus, Provisoribus, et Sindicis Communis Terræ Rippæ, amicis carissimis, quod mittant Raynenses viginti quinque pro rata eis tangente ad reparationem Pontis Athesis Trid.

A. 1434. D. — Sept.

100. Anno 1434. mense Septemb. factum est Inventarium Victalinorum, et Victalinarum de Burgo Rippæ tenentium domos, et possessiones in Burgo et territorio Rippæ, pro quibus solvere debent Afictus ad Canonicam Ecclesiæ S. Mariæ Plebis Rippæ circa festum S. Michaelis. Subduntur Anniversaria, quæ fieri debent per Commune Terræ Rippæ. Tandem sunt plures Afictalini, quibus ad quinque annos dedit possessiones Plebis Rippæ Albertinus de Tridino Ordinis Minorum, Episcopus Esiensis, et Commendatarius Plebis Ripæ pro Sanctissimo Dño Dño Nicolao Papa quarto, ipsius manu recensiti die prima Ianuarii anno 1449.

A. 1449. D. 1. Jan.

CAPSVLA SEXTA.

1. Anno 1500. Indict. 3. die Veneris 10. Ianuarii, in Terra Ripæ, in Apotheca Hieronimi quondam Ser Francisci Ricamboni posita super Platea, Antonius filius quondam Salvatoris Bechatii de Ripa vendidit Ser Pasino quondam Ser Benini de Gavatio unam Petiam terræ Zapatoriæ, et vineatæ, positam in Regula Ripæ subtus Gavatium, pro Ducatis 24. in ratione lib. decem Tridentinarum pro quoque Ducato, solvendis in termino annorum duodecim.

A. 1500. D. 10. Jan.

2. Anno 1501. Indict. 4. die Martis 19. Ianuarii, ad Apothecam Ser Ioannis Baronè positam sub Platea Rippæ, præsentibus Ser Bartholomæo filio quondam Ser Antonii Moscardini, et aliis, Ser Ioannes filius

A. 1501. D. 19. Jan.

filius quondam Ser Baroni de Ardesio Civis, et habitator Terræ Rippæ dedit Ser Zampetro quondam Ser Thomasii de Pergamo habitatori Rippæ, ac Antonio filio quondam Ser Joannis de la Betta de Tierno Civi, et habitatori Terræ Rippæ, ac Notario ambobus Sindicis, et Procuratoribus Monasterii S. Francisci, omnia jura, quæ ipse habet in una Petia terræ arativæ, ac vineatæ, posita in Regula Rippæ in Contrata de Grezio apud jura S. Francisci versus Arcum, cum jure decimandi in una alia Petia terræ arativæ, et vineatæ in dicta Regula Rippæ, in Contrata della Strada, pro uno Anniversario de sex Missis, quarum una cantata, quolibet die sequenti post festum S. Francisci pro Animabus suorum mortuorum.

A. 1503. D. 16. Nov.

3. Anno 1503. die 16. Novemb. Rippæ Vincentius Barbo, et Pandulphus Mauroceno, cum auctoritate tertii absentis, Auditores, Advocatores, Provisores, et Sindici Illmi Ducalis Dominii Venetiarum respondent ad novem Capitula eis porrecta nomine Spectabilis, et fidelissimæ Communitatis Rippæ quo ad Regalias Nundinarum, Cancellarios, et Commilitones Provisorum, Provisores, et Sindicos, et creationem Civium Rippæ; committuntque Magnifico Dño Victori Pisano honorabili Provisori Rippæ, ac ejus successoribus executionem suarum terminationum.

Anno

A. 1504. D. 30. Maji.

4. Anno 1504. Indict. 7. die Jovis 30. Maji, super montibus Rippæ, in loco dicto ad Campos, præsentibus Dño Philippo de Ferrariis Cancellario infrascripti Dñi Provisoris, Magistro Policoro Medico in Rippa, et aliis, Ser Antonius Benini Vicarius Thenni, et Donatus Malossinæ Decanus Villæ Prantii, una cum quinque aliis de Prantio petierunt a Magnifico, et Generoso Dño Victore Pisano Provisore Rippæ, quatenus vigore septimi Capituli descripti in Instrumento Capitulorum celebratorum inter Commune Rippæ, et Subditos Rmi Dñi Episcopi Trid. vellet eligere æstimatores, qui habeant æstimare possessiones tam Communis Rippæ, quam de divisis æstimatis super montibus Rippæ tam citra, quam ultra Gamellam, attento quod est tempus faciendi tale æstimum, et impetrarunt quod petierunt.

A. 1505. D. 4. Apr.

5. Anno 1505. Indict. 8. die Ven. 4. Aprilis, in Logia Juris Terræ Rippæ, præsentibus Ser Alexo Bondo, et Joanne quondam Francisci Salveti de Rippa, Mandato Magnifici, et Generosi Dñi Raphaei Viarii dignissimi Provisoris Terræ Rippæ pro Illmo Ducali Dominio Venetiarum, posita fuit ad publicum Incantum domus Matthæi de Voltolina posita in pertinentiis Rippæ, in loco dicto ad S. Nazarium, æstimata Lib. 150. Trid. pro satisfaciendo Creditoribus, et expensis factis: quæ deliberata fuit Ser Janni Baroni Sindico Communis Rippæ pro satisfaciendo ipsis

expen-

expensis pro Lib. 110. Trid. approbante dicto Dño Provisore.

A. 1507. D. 6. Sept.

6. Anno 1507. die 6. Septemb. Verona Franciscus Bragadenus Capitaneus Veronæ Magnifico, et Clarissimo Equiti Dño Andreæ Trivisano Advocatori Communis Venetiarum significat, qualiter citari fecit Egregios Viros Hieronymum, et Joannem fratres de Redulphis, et duos alios Datiarios Stateræ Veronæ, quatenus compareant coram eodem Dño Andrea, propter appellationem Communitatis Rippæ a litteris Ducalibus Regimini Rippæ scriptis contra ipsam Communitatem, et in favorem eorumdem Datiariorum.

A. 1506. D. 31. Jan.

7. Anno 1506. Indict. undecima, die Lunæ ultimo Januarii, in Apotheca Ser Alovisii de Bondo sita super Platea Terræ Ripæ, Antonius del Antedona Comitatus Archi confessus fuit, recepisse a Ser Alovisio de Bondo uti Gubernatore, et Deputato supra Canipam Bladorum Communis Ripæ, in præsentia Ser Evangelistæ Cremonensis, et Ser Bernardini Zenardi Sindicorum Ripæ, Ducatos 16. in ratione Librarum decem Trid. pro singulo Ducato: et hoc pro parte Ducatorum 26. in quibus creditor erat Communis Ripæ ex causa pratii unius Petiæ terræ per ipsum Antonium acquisitæ a Joanne quondam Francisci Salveti de Ripa, super qua Commune Ripæ se præsentavit ex forma Statuti Ripæ.

An-

A. 1521. D. 13. Nov.

8. Anno 1521. Indict. 9. die Mercurii 13. Nov. extra Portam Burgi Castelli, super Platea, versus Ortos Castelli Terræ Ripæ, præsentibus Nobili Dño Federico a Caballis de Verona, Dño Bernardino de Thienis Vicentino, Venerabili Dño Presbytero Jacobo Caratono Viceplebano Ripæ, Ser Jacobo Cobello de Lazisio Ripæ habitatore, ac aliis, Magnificus, et Excellens Juris Utriusque Doctor Dns Hieronymus Romagnanus pro Rmo Dño Dño Bernardo de Clesio Episcopo, et Principe Tridentino Potestas, audito Spectabili Jurisperito Dño Maximo Grando Cive Ripæ exponente, esse valde ad propositum, quod ipse per viam publici, et legalis Instrumenti ad perpetuam ipsius rei memoriam redigatur, qualiter die Mercurii sextodecimo Octobris anni præsentis 1521. in Logia Communis Ripæ, pulsata prius Campana Turris Aponalis, Magnificus Dns Georgius Formianer Mareschalcus Excellmorum Dnorum Regentium in Hyspruck, in executione Literarum Cæsareæ Majestatis ibi ostensarum, licet non lectarum, quia erant in lingua Germanica, attamen per eum declaratarum in lingua Italica, publice dixit, et alta voce intimavit, qualiter Invictissimus Imperator Carolus cognito, quod Oppidum Ripæ cum tota sua Jurisdictione spectavit, et spectat Ecclesiæ Tridentinæ, dictum Oppidum Ripæ restituit, et reddidit in

totum.

totum, et integraliter prælibato Rmo Dño Bernardo de Clesio, uti Episcopo, et Principi Tridentino. Et qualiter præfatus Dñs Mareschalchus posuit, et induxit eumdem Rmum Dnm Episcopum ad tenutam, et corporalem possessionem ipsius oppidi Ripæ, cum traditione Clavium Portarum, et Arcis ejusdem Oppidi, ac Bastioni supra montem. Et qualiter facta absolutione a juramento fidelitatis, quod alias Ripenses præstiterant sub nomine prælibatæ Cæsareæ Majestatis, et ipsiusmet Rmi Dñi Episcopi, totus Ripensis populus juravit fidelitatem, et homagium dumtaxat sub nomine ipsius Rmi Dñi Episcopi, uti veri Dñi, et Principis dicti Oppidi Ripæ. Vnde præfatus Dñs Potestas commisit Notario Petro de Sacco fieri Instrumentum, suadente etiam Magnifico Dño Eustachio de Neydegh Capitaneo dicti Oppidi Ripæ.

A. 1529. D. 2. Oct. 9. Anno 1529. die 2. Octob. in Insprugk Ferdinandus Hungariæ, et Bohemiæ Rex, Infans Hispaniarum, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Comes Tyrolis, Civibus, et Subditis Oppidi Ripæ mandat, ut Taxam pecuniariam ipsis impositam quamprimum persolvant.

A. 1537. D. 7. Sept. 10. Anno 1537. die Veneris septimo Septembris, Tridenti in Castro Boni Consilii, Bernardus tituli S. Stephani in Cælio Monte S. R. E. Presbyter Card.

Cardinalis, et Episcopus Tridentinus, Sacræ Romanorum, Hungariæ, et Bohemiæ Regiæ Majestatis Consilii Secreti Præsidens, Cancellarius Supremus, ac Superiorum Austriæ Provinciarum Locumtenens, publicavit suum Laudum, et Arbitramentum, quo declaravit illos de Thenno esse obligatos ad solvendam Daeriam de bonis possessis in Jurisdictione Ripæ.

A. 1537. D. 7. Sept. 11. Anno 1537. die Veneris septimo Septemb. Tridenti &c. ut supra numero 10. precedenti.

A. 1538. D. 31. Martii. 12. Anno 1538. Indict. undecima, die ultimo Martii, in Terra Ripæ, in Palatio Residentiæ Magnifici Dñi Prætoris, Excellens Artium, et Medicinæ Doctor Dñs Jacobus Philippus de Septis de Materno pro se, et nomine Dñi Picini ejus fratris, confessus fuit, recepisse Ducatos 40. motios a Ser Marco de la Barbera tamquam Collega Daciarii Muto Communis, solvente nomine Communitatis pro mercede, sive Salario Magistri Thomasii fratris sui.

A. 1542. D. 6. Nov. 13. Anno 1542. Indict. 15. die Luna 6. Novembris Tridenti Osbaldus ab Enstrassen Decretorum Doctor, Canonicus, et in Spiritualibus Ecclesiæ Tridentinæ Vicarius Generalis, et Gaspar Brugno-

gnolus Civis Ferrariæ, Juris Utriusque Doctor, Tridenti Prætor, Judices, et Commissarii per Rmum, et Illmum Principem Dnm Dnm Christophorum Episcopum Trid. specialiter dati, declararunt, bene fuisse pro parte Spectabilis Communitatis Rippæ appellatum a Sententia lata per Magnificum Dnm Vincentium Semmum de Parma alias Tridenti Prætorem, uti Commissarium contra ipsam Communitatem super expensis factis in Syndicatu Spectabilis Dni Doctoris Camilli Pilati alias Rippæ Prætoris.

A. 1544. D. 1. Febr. 14. Anno 1544. Indict. 2. die Veneris primo Februarii, Tridenti in Castro Boni Consilii, in Sala ubi Sacellum est, Antonius Thesinus Doctor, et Bonifacius Botta Jurisperitus, Consiliarii, ac Commissarii &c. declararunt, per Laudrenses tollerari debere, quod per posterum per Rippenses exigatur Muta parva super Portu Aponalis, non obstante, quod idem Portus sit in pertinentiis Laudri, et ipsius Vallis Laudri.

A. 1555. D. 25. Sept. 15. Anno 1555. die 25. Septemb. Tridenti ex Arce Boni Consilii, Christophorus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Episcopus Princeps Tridentinus, et Brixinensis, Egregio Hieronymo Sacco Doctori et Sebastiano de Onofriis, Syndicis Oppidi Rippæ, scri-

scribit, quod fidem habeant Egregio Carolo Grattæ circa ea, quæ ipsis exponet, ac circa Prætoris electionem fiendam.

A. 1556. D. 5. Febr. 16. Anno 1556. Indict. 14. die Mercurii quinto Febr. in Palatio Residentiæ Magnifici Dni Prætoris Rippæ, Gaspar Brognolus Jurisconsultus, et Illmi et Rmi Cardinalis, et Principis Trid. &c. Consiliarius, et pro eodem Rippæ Prætor, et ejus pertinentiarum, ac Judex, Cognitor, et Diffinitor Litis vertentis inter Spectabilem Communitatem Rippæ ex una, et Forenses ibi habitantes, et Stabilia possidentes ex alia, declaravit Communitatem Rippæ fuisse, et nunc esse in possessione collectandi bona Stabilia Forensium habitantium in Terra Rippæ, et ejus Districtu, et in futurum itidem posse facere, quum essent Syndici Rippæ Dns Joannes Andreas Ricambonus, et Dns Joannes Abundius, et Procurator generalis Excellens Doctor Dns Hieronymus Saccus.

A. 1560. D. 28. Junii. 17. Anno 1560. die 28. Junii Tridenti ex Arce Boni Consilii, Christophorus S. R. E. Cardinalis, Episcopus Princeps que Tridentinus, et Brixinensis, in Provincia Marchiæ Anconitanæ, Massæque Trebatiæ, et Præsidiatus Farnensis Sedis Apostolicæ de latere Legatus, confirmat et de novo concedit, quod nullus extraneus, seu forensis in Oppidi Rippæ territorio, tam in monte, quam in plano, ullas deinceps fabricas, seu ædificia exigere præsumat sine Communitatis Oppidi Rippæ expressa licentia et cons-

consensu. Ad pro parte dictæ Communitatis petierunt Hieronimus Grandus Doctor, et Vallium Annaniæ ac Solis Assessor, Veronesius Aburdius, et Franciscus Adornus Cives Oppidi Ripæ.

A. 1575. D. 22. Julii.

Ripa civitatis nomine appellatur.

18. Anno 1575. die 22. Julii, in Arce Regia Pragæ, Maximilianus secundus Electus Romanorum Imperator, Prudentibus, et Circumspectis Civitatis Ripensij Consulibus commendat Honorabilem, doctum Julium Alexandrinum Protophysicum suum, eosque requirit, ut præfato Protophysico suo, cum universa familia sua, non modo in terris ad Jurisdictionem ipsorum Ripensium pertinentibus liberum transitum concedant, verum etiam eidem auxilio esse velint, quo ad excutiendas vitiosi aeris corruptiones, in loco aliquo commodo, et a communi hominum consortio remoto, 40. dierum spatio subsistere, ac deinceps ab omni contagionij suspitione liber, profectionem suam ad Aulam ipsius Maximiliani prosequi possit.

A. 1576. D. 7. Jan.

19. Anno 1576. Indict. 4. die Sab. 7. Januarii, Ripæ in Apotheca Dñi Hieronymi Ricamboni sita sub Porticibus Plateæ, præsentibus Magistro Petro Raimondo, et Firmo Pictore Ripæ, Dñi Joseph, et Nicolaus fratres, et filii Dñi Hieronymi della Betta Cives Ripæ, vendiderunt Spectabilibus Dominis Joanni Andreæ Riccambono, et Valerio Betto Sindicis Spectabilis Communitatis Ripæ, Peciam unam terræ arativæ, et vineatæ in territorio Ripæ, in Regula Brioni, loco dicto alla Vngna, pretio Ducatorum centum motiorum in ratione Grossorum 80. pro singulo Ducato; qui quidem denarij alias fuerunt per eosdem Dños fratres præsentati pro Vicinitate consequenda. Vendi-

Venditionem eamdem confirmavit, et emologavit Magnificus Dñs Hieronymus della Betta a Clurola Vallis Lagarinæ, pater, et administrator prædictorum DD. Josephi, et Nicolai, die 7. Martii 1576. in Platea Ripæ.

A. 1582. D. 20. Junii.

20. Anno 1582. Indict. 10. die Merc. 20. Junii, in Stuba magna Arcis Ripæ, præsentibus Dño Valentino Passerino, Dño Andrea de Malfattis, et Dño Joanne Dominico de Barberijs omnibus de Brentonico, Dño Jacobo de Albertis de Puglia, Dño Joanne Antonio de Scolaribus, Spectabili Dño Petro Paleo Vicario Vallis Lagarinæ, et Dño Bartholomæo de Martinis de Perzino Capitaneo Bastioni Ripæ, Illmus Dñs Dñs Fortunatus Baro, et Dominus Castrorum Madrutij, Avij, et Brentonici &c. et Magnifici, et Clarissimi Dñi Franciscus Betta, et Franciscus Particella Consiliarij &c. Deputati ab Illmo, et Revmo Dño Dño Ludovico Cardinale Madrutio Episcopo, Principeque Tridentino Dño Dño nostro gratiosissimo ad exequendam ejus Sententiam inter Spectabilem Communitatem Ripæ, et Communę ac homines de Prantio lectam die 10. Nov. 1561. se contulerunt ad montes Engli, et Tombli, et in præsentia Spectabilium DD. Sindicorum ambarum partium posuerunt terminos.

A. 1585. D. 18. Jan.

21. Anno 1585. Indict. 13. die Veneris 18. Januarii, Tridenti in Stuba contigua Capellæ Palatij veteris Castri Boni Cons-

Consilii, Illmus, et Rmus Princeps, et Dns Dns Ludovicus S.R.E. tit. S. Honophrii Presbyter Card. Madrutius, Episcopus Trid. declarando verba sententiæ dixit, mentij suæ fuisse, et esse, quod in parte assignata Communi de Pranzio, Communitas de Ripa nihil pratendere habeat: decernens tamen, quod illi de Pranzio urbaniter agant respectu transitus &c.

A. 1546. D. 19. Sept.

22. Anno 1546. Sindici Communitatis Ripæ scribunt Illustribus, Multum Reverendis, Clarissimis et Excellmis Dnis, quod per bontà di Monsignor Illmo, et Rmo Cardinale et Principe nostro gratiosissimo furno donati alla Comunità di Riva Ragnesi cento del fisco per gli dui terzi delle pene de condanati a Riva spettanti a sua Signoria Illma et Rma, petuntque Rhenenses quinquaginta per compimento d'essa gratuita donatione, quum alios 50. jam receperint. Libellus supplex signatus fuit Trid. 19. Septemb. 1546. cum: Dns Prætor Rippæ informet.

A. 1502. D. 4. April.

23. Anno 1502. die 4. April. Tridenti, Consules, et Provisores Tridenti egregios Amicos carissimos Dnos Consules, et Provisores Ripæ requirunt, ut mittant Raynenses duodecim pro rata eis tangente ad reparationem Pontis Civitatis Tridentinæ.

A. 1601. D. 13. Junii.

J. Anno 1601. Indict. 14. die Merc. 13. Junii, Ripæ Admodum Rev. Dns Paulus filius quondam Dni Joannis Antonii Franzosii de Polpenatiis Riperiæ Salodii, Sacræ Theologiæ Doctor, Archipresbyter Ecclesiæ Parochialis S. Mariæ Avii Vallis Lagarinæ, nunc Ripæ commorans, et in lectulo jacens, constituit Reverendum Dnum Presbyterum Joannem filium Dni Valentini Passerini Præfecti Avii, quatenus tamen placuerit Illmo, et Rmo Dno Episcopo Veronæ, Viceplebanum, seu Vicearchipresbyterum Avii.

A. 1601. D. 9. Aug.

Eodem anno 1601. die Jovis 9. Aug. Ripæ iden Archipresbyter Paulus Franzosius, quia præfatus Passerinus evasit Parochus Ossanæ Vallis Solis Diœcesis Trid. constituit Viceplebanum, seu Vicearchipresbyterum Avii Reverendum Presbyterum Dnum Gabrielem filium Dni Petri Malfati a Chizola Vallis Lagarinæ.

A. 1605. D. 19. Nov.

Anno 1605. Indict. 3. die Sab. 19. Nov. in Burgo Castelli Ripæ laudatus Archipresbyter Paulus, quia superioribus diebus vita functus est Reverendus Dns Gabriel Malfatus ejus Viceplebanus, fecit suum Viceplebanum, seu Vicearchipresbyterum Rev. Dnum Presbyterum Blasium Savonum de Avio, fratrem Egregii Dni Bartholomæi Savoni. Fasciculus iste plures alias continet Chartas inscriptas: Processus pro hæreditate quondam Rev. Dni Pauli Franzosii contra Rev. D. Petrum Antonium Bettam Archipresbiterum Avii, et Rev. D. Blasium Savonum de Avio.

Anno

A. 1606. D. 20. Sept.

2. Anno 1606. Indict. 4. die Sab. 20. Septemb. in Oppido Ripæ, in Lodia terrena domus Perillustris Dñi Claudii Crottæ sita ad Broilum Arcis, præsentibus Magnifico, et Excellente Legum Doctore Dño Aurelio Franzosio de Ripa, et Nobili Dño Julio filio Nob. et Excellentis Dñi Nicolai Alexandrini de Neustain Cive Ripæ, Perillustris Commendator, et Eques Dñs Claudius Crotta, filius, et hæres quondam Illustris Dñi Caroli Crottæ, volens adimplere voluntatem dicti ejus Dñi genitoris, cessit Nobili Dño Capitaneo Joseph Zanardo, ac Magnifico, et Excellenti Dño Malfato Salvadori Sindicis Spectabilis Communitatis Ripæ. unum Livellum affrancabilem Capitalis Ducatorum 160. sub onere duarum Missarum solemnium, et viginti privatarum pro quolibet anno.

A. 1609. D. 9. Jan.

3. Anno 1609. Indict. 7. die Veneris 9. Januarii nel Borgo del Castello di Riva, il Molto Rev. Dottor Teologo Sig. Paulo Franzoso, Arciprete de S. Maria d'Avio Val de Lagher, già da molti anni ritenuto in letto, fecit suum ultimum testamentum, in quo elegit sepeliri in Ecclesia S. Francisci Patrum Conventualium extra Ripam in sepulchro construendo ante Altare suum. Plura reliquit ad pias causas, et sui testamenti Executores constituit Magnificam Communitatem Ripæ, Reverendum Dñm Archipresbyterum Ripæ, ac Rev. Patrem Guardianum Conventus S. Francisci.

A. 1609. D. 6. Apr.

4. Anno 1609. Indict. 7. die Merc. 6. April. in Burgo Castel-

Castelli Ripæ, Admodum Rev. sacræ Theologiæ Doctor Dñs Paulus Franzosius de Posponatiis Riperiæ Brixiensis, Archipresbyter S. Mariæ Avii Vallis Lagarinæ suo Testamento addidit Codicillos. Eodem anno 1609. die 13. Maji alios addidit Codicillos hic sequentes.

A. 1615. D. 2. Maji.

5. Anno 1615. Indict. 13. die Sab. 2. Maji, Bartholomæus quondam Joannis de Bressanis de Clarano Comitatus Archi vendidit Magnifico Dño Joanni quondam Dñi Jacobi Joannis de Benamatis Civi, et habitatori Ripæ unum Censum perpetualem unius Salmæ tritici ad mensuram Ripæ, solvendum juxta seriem Constitutionum Illmi, et Rmi D.D. Cardinalis Episcopi, et Principis Trid. positum super una Petia terræ prativæ sita in Regula Fangolini agri Ripæ, loco dicto alla Pecunia, apud Bordalinum, pro pretio Rhen. 50. Monetæ longæ Ripæ currentis.

A. 1617. D. 2. Dec.

6. Anno 1617. Indict. 15. die Sab. 2. Decemb. in Terra Ripæ, præsentibus Magnifico Dño Ludovico Bonaquisto et Dño Joanne quondam Magistri Joseph Pellionis de Ferrariis Civibus Ripæ, Nob. et Magnifici Dni Joannes quondam Magnifici Dñi Benamati de Benamatis, et Ludovicus quondam Magnifici, et Excellentis Legum Doctoris Dñi Dominici Adorni Cives, et Sindici Spectabilis Communitatis Ripæ, locaverunt Egregio Dño Sixto filio Dñi Pacifici Ricamboni Notario, et civi Ripæ, uti Curatori Dñi Pacifici ejus patris, unam Petiam terræ arativæ, ac

Zap-

zapatoria, cum quibusdam Olcis in ea existentibus, nuncupatam il Fraton de santo Nicolò; sitam in Monte Brioni, et in intimo dicti Montis loco dicto a santo Nicolò agri Rippæ, cum onere dandi unum par Gallinarum pinguium quotiès renovabitur Locatio in capite noni anni cujuslibet.

A. 1621. D. 23. Aug. 7. Anno 1621. die 23. Aug. Tridenti, præsentibus Excell. D. Paulo Cischo, et Petro Pilato, Consiliarii, et locumtenentes Illmi, et Rmi Dñi Dñi Cardinalis Madrutii Episcopi, Principisque Trid. residentiando in Causa Appellationis vertente inter Homines Communis Pranzii ex una, et Communitatem Oppidi Rippæ partibus ex altera, occasione differentiarum ortarum pro Montibus Engli, et Tombli, dixerunt, bene fuisse pronunciatum per quondam Illmum Dñum Comitem Caudentium Madrutium felicis recordationis Judicem Delegatum, et male pro parte Pranzia appellatum.

A. 1634. D. 16. Jan. 8. Anno 1634. Indict. 2. die Lunæ 16. Januarii, in Oppido Rippæ, Nobilis Dña Catherina Bertolacia Vidua Covella, tamquam Successor in bonis quondam Magnifici Dñi Bertolacii de Bertolaciis ejus fratris, anno 1626. Massarii Magnificæ Communitatis Rippæ, in solutum dedit, et cessit Nobili Dño Antonio Adorno Sindico, ac Nob. et Excellenti Dño Joanni Laurentio Bornico Vice Sindico nomine Nob. et Excellmi Dñi Adam Moscardini Sindici absentis dicti Communitis, omnia Jura, quæ habebat contra Bartholomæum de Peregrinis ab Albulis Affictalium pro Capitali Rhancensium 60. Monetæ Rip-

Rippæ, qui faciunt summam Tronorum 231. Insuper dedit prædictis Sindicis Tronos 314. cum dimidio in tot Realibus Hispanicis argenteis.

A. 1641. D. 7. Martii. 9. Anno 1641. Indict. 9. die Jovis 7. Martii, in Oppido Rippæ ad Broilum, Nobilis, et Strenuus Dñs Capitaneus Tullius Grandus, et Nob. Dñs Carolus Alexandrinus Sindici Magnificæ Communitatis Rippæ, nolentes tenere pecunias dictæ Communitatis otiosas, dederunt, et solverunt Illustri, et Excellmo Dño Adam Moscardino J. V. D. et Civi Rippæ, uti successori in jure exigendi quamdam Censum, et Capitale haredum quondam Magnifici Dñi Petri Snaideri Civis Rippæ, Scutatos 400. et ultra, quos anno 1624. dicta Communitas ab iisdem Snaideris acceperat sub nomine Census pro fabrica Organi jam incepti in Ecclesia Parochiali Rippæ.

A. 1642. D. 28. Junii. 10. Anno 1642. Indict. 10. die Sab. 28. Junii, in Oppido Rippæ, præsentibus Illustri, et Excellmo Dño Adamo Moscardino, et Nobili Dño Bartholomæo Biolcho filio Nob. Dñi Augustini, amborum Civium Rippæ, Dominus Joannes Baptista filius quondam Dñi Joannis Petri Ricamboni Civis Rippæ, vendidit Illustribus, et Excellentissimis Dominis Joanni Laurentio Bornico, et Petro Paulo Salvadorio Syndicis Magnificæ Communitatis Rippæ jus exigendi annuum Censum, seu Affictum redimibilem Minalium quindecim Tritici, factum super una ejus domo sita in Castello Rippæ, et super duobus Fonticis existentibus

tibus sub dicta domo, cui coharet a mane, et septentrione Platea Castelli, pro Tolleris centum in ratione Tronorum septem cum dimidio in Doblonis Mantuanis in ratione Tronorum quinquaginta trium pro Doblono, et in Moneta Tron. 8. bene relevantibus summam Tronorum 750.

A. 1685. D. 7. Junii. 11. Anno 1685. die 7. Junii, Riva, D'ordine del Molt' Illustre, e Clarissimo Sig. Ferrari Podestà di Riva si comanda, che ad alcuno Notaro non approvato, et admesso nel modo, e forma explicata nelle Rubriche de Notariis Forensibus, et de Notariis noviter creatis dal Statuto di Riva, non sii lecito di scrivere in questa Città, nè suo Distretto Instrumenti, ultime Volontà, nè Atti giudiciali, come anco alli contrahenti non sii permesso di valersi di Notari non approvati come sopra. Id praecepit Prator ad instanza del Spettabile Consiglio de sei.

A. 1615. D. 14. Sept. 12. Anno 1615. Indict. 13. die Luna 14. Septemb. Ripa Magnificus Dñus Joannes quondam Dñi Jacobi Joannis Benamati Civis Ripa Testamentum suum condidit lingua Italica.

A. 1677. D. 1. Sept. 13. Anno 1677. Indict. 15. die prima Septemb. in Thiarno superiori Vallis Laudri, Perillustris Dñus Franciscus Biulchus, filius quondam Perillustris Dñi Bartholomei Civis Riva fecit suum testamentum.

A. 1681. D. 9. Oct. 14. Anno 1681. Indict. 8. die 9. Octob. Riva factum fuit Inven-

Inventarium bonorum mobilium, et immobilium quondam praedicti Perillustris Dñi Francisci Biulchi praesentibus Perillustri, et Rmo Dño Hieronymo Balduino Archipresbytero, nec non Perillustribus, et respective Excellmo DD. Sindicis Tavide Formento, et Francisco Ferrario Commissariis Testamentariis, ac Perillustri Dña Antonia Vidua Biulcha, usufructuaria omnium bonorum dicti quondam Illustris Domini Francisci.

CAPSVLA OCTAVA.

Relinquitur vacua pro Chartis, quae scribentur post hunc diem tertium mensis Junii Anni 1791.

CA-

Litera Ducum Venetorum.

Bulla Plumbea munita.

A.1441. D.11.April. 1. Anno 1441. Indict. 4. die undecimo Aprilis, in suo Ducali Palatio Franciscus Foscari Dux Venetiarum, Nobilibus, et Sapientibus Viris Andreæ Valerio de suo mandato Provisori Rippæ, et successori suo scribit: Magnifici Georgius, et Petrus de Lodrono fratres, dilectissimi commendati nostri, nobis supplicari fecerunt, ut cum quidam eorum subditi habeant sub districtu Rippæ certas petias terræ, et unam domum quas tempore præsentis guerræ, Dominus Episcopus Tridentinus confiscavit ad se, et nunc videntur esse in communi nostro, dignaremur providere, ut eas ipsi subditi habere possint. Itaque vobis mandamus, quatenus si sic est, ea bona prædicti restituatis.

A.1441. D.29.Apr. 2. Anno 1441. Indict. 4. die 29. April. idem Dux eidem Provisori, et ejus successoribus scribit: Volumus, et vobis mandamus, ut alicui Castellano, vel Custodi Fortiliciorum nullatenus licentiam concedatis exeundi Fortilicia, sine expressa licentia, et mandato nostri Dominii.

A.1441. D.24.Sept. 3. Anno 1441. Indict. 5. die 24. Septemb. idem Dux Moyse de Molino Provisori Rippæ scribit contra Paulum de Civitâ Comestabilem in Rippa, et ei mandat, quod pro ligno, lignis, et aliis rebus non permittat Ripenses molestari a dicto Comestabile, nec ab aliis.

Indi-

Indictio epistola hujus est quinta, quia penes Principes Indictio incipit die 24. Septembris.

4. Anno 1442. Indict. quinta, die primo Junii, præfatus Dux Raynerio Coppo Provisori Rippæ scribit. Quoniam per Oratores fidelissimæ Communitatis Rippæ nobis fuit expositum, quod Vir nobilis Mapheus de Molino Præcessor vester voluit, ut solverent certos denarios pro ejus salario pro tempore, quo per eorum Privilegium immunes facti erant Vobis mandamus, ut diligenter examinare debeatis Privilegium eorum &c. Ipsi dederant fib. 240. parvorum. A.1442. D.1.Junii.

5. Anno 1443. Indict. 7. die 18. Febr. prædictus Dux Nicolao Zachariæ Provisori Rippæ scribit: Supplicari nobis fecit illa fidelissima Communitas nostra Rippæ, ut cum alias emerit a nostris Gubernatoribus Introitum certam Decimam pro Ducatis 900. solvendis per ratam, nec sit potens ad solvendum tantam pecuniæ quantitatem propter damna passa in guerris elapsis, dignaremur accipere quandam domum dicti Communis, in qua habiliter stare poteritis Vos, et vestri successores, et Commune nostrum alleviabitur ab Affictu Ducatorum 18. pro domo Residentiæ M.V. A.1443. D.18.Febr.

tia vestra. Vobis igitur mandamus, ut videri et examinari faciatis domum ipsam, et accipi faciatis in nostrum Commune pro Residentia vestra, et vestrorum successorum.

M.V. A.1443. D.18.Febr. 6. Anno 1443. Indict. 7. die 18. Febr. idem Dux eidem Provisori mandat, quod Pisono de Pisonibus Rippa persolvi faciat duas Mollas ei arreptas, quæ posita fuerunt in Castro Rippæ, quanto minus et melius facere poterit, non ultra viginti Ducatos.

A.1443. D.6.Maji. 7. Anno 1443. Indict. 6. die sexto Maji præfatus Dux respondet Raynerio Coppo Provisori Rippæ circa Proclamationes factas in territorio Tridentino, ne aliquis conducat Bladum, carnes, caseum, aut alia victualia in territorium Venetum. Circa factum Treuguarum. Circa rebelles conversantes in Terra Archi. Circa reparationem Castri Panadæ.

A.1443. D.23.Sept. 8. Anno 1443. Indict. septima, die 23. Septemb. idem Dux Nicolao Zachariæ Provisori Rippæ, et successoribus suis mandat, ut non permittant, quod in Plebe Rippæ sit aliquis Presbyter, qui non sit fidelissimæ Communitati Rippæ gratus, pariter, et acceptus. Id mandavit ipsa Communitate petente.

A.1444. D.24.Nov. 9. Anno 1444. Indict. octava, die 24. Nov. idem Dux Nicolao Zachariæ Provisori Rippæ, et successoribus suis mandat, quatenus illos de Tano, et Archo, et Vallis Judicaria

ria, qui habent possessiones in territorio Rippæ, faciant subire factiones, onera, et angarias cum fideli Communitate Rippæ.

A.1445. D.19.Apr. 10. Anno 1445. Indict. 8. die 19. Aprilis idem Dux scripsit epistolam sequentis tenoris: Prudentibus Viris .. Hominibus, et Communitati nostræ Rippæ fidelibus nostris dilectis. Franciscus Foscari Dei gratia Dux Venetiarum &c. Dilecti fideles nostri. Inclinati ad ea, quæ grata, et commoda Vobis esse valeant, sic requirentibus fide, et devotione vestris, contenti sumus vestris literis respondere, Vobisque plenam licentiam damus impetrandi, et habere procurandi in Romana Curia Indulgentias visitantibus Corpus B. Pacifici, quod in ea Terra nostra habetis, et quanto ampliores, et uberiores erunt, tanto magis nobis placebit. Datum in nostro Ducali Palatio die xviiii. Aprilis, Indictione viii. MCCCCXLV.

De eodem beato Pacifico vide sis supra pag. 86. ad fin. et infra pag.

A. 1445. D. 5. Octob. 11. Anno 1445. Indict. 9. die quinto Octob. idem Dux Nicolao Sanudo Provisori Rippæ, et successoribus suis scribit: Ordinavimus patentibus nostris literis datis penultimo Maji 1444. ut Communia Vallis Laudri, Tignalis, et Nachi, contribuerent ad expensam lignorum, quæ comburuntur per stipendiarios tempore hyemali in custodiis nocturnis in Rippa. Et quoniam sentimus, quod ipsa Communia ad hoc reddunt se difficilia, Vobis mandamus, ut provideatis, quod dicta Communia contribuant ad expensam præditam lignorum, iuxta seriem dictarum nostrarum literarum.

Anno

M.V. A.1446. D.17.Febr. 12. Anno 1446. Indict. 10. die 17. Febr. prefatus Dux Marco Valerio Proviyori Rippe mittit petitionem quandam Margarite uxoris Bartholomei Becarii de Rippa, ut eam examinet, et referat suum consilium, et apparere.

A.1446. D.7.April. 13. Anno 1446. Indict. 9. die 7. Aprilis, idem Dux Nicolao Sanudo Proviyori Rippe, et successoribus suis scribit: Fit prope Castrum nostrum Rippe quoddam Pratum, in quo Fratres Sancti Francisci iuy habere pretendunt, et alias ordinaveramus illud sibi dari, et quia intellecta re, non bene esset, quod dictum Pratum in manibus alicuiuy esset, Vobis mandamus, ut non obstante alio mandato nostro, ipsum Pratum in Commune nostrum retinere debeatis, et tempore herbarum providere ex eo trahere, et habere illam quam majorem utilitatem potestis.

A.1446. D.18.Nov. 14. Anno 1446. Indict. 10. die 18. Novemb. idem Dux Marco Valerio Proviyori Rippe scribit: Nobis expositum est parte Venerabilis Dñi Francisci Triviyano Prioris Beneficii Sancti Thome de Rippa Diocesis Trid. quod illi de Archo ipsum ab eo Beneficio depulerunt, intrudentes alium, venientesque ad domum ipsius violenter omnes redditus ipsius Beneficii, et reliqua bona, que in ipsa domo reperta fuerunt, arripuerunt. Unde mandat, ut investiget, ac referat.

A.1447. D.15.Martii. 15. Anno 1447. Indict. 10. die 15. Martii, predictus Dux Marco Valerio Proviyori Rippe scribit: Jussimus per litteras nostras datas XI. mensis Maji prope decursi, ut

ut omnino modum adhiberetur, quod denarii, qui reperirentur de ratione quondam Venerabilis Presbyteri Angeli de Veneriis olim Archipresbyteri Sancte Marie de Rippa, in reparationibus ipsius Ecclesie, et non in aliqua alia re expenderentur. Huic mandat idipsum non obstante aliquo ordine contrario Proviyoris precedentis.

A. 1447. D.9.Junii. 16. Anno 1447. Indict. 10. die nono Junii, prefatus Dux eidem Proviyori Marco Valerio committit, ut procuret sedare controversias super facto Extimorum, et collectarum inter Ripperios, et eorum Vicinos, pro quibus alias misit Dñm Marcum de Sancta Agata, et scripsit Nicolao Sanuto tunc Proviyori Rippe. Quod illi de Nago faciunt Prata in locis differentiarum. Quod examinet partem Ripperium, qui supplicarunt, quod de victualibus intrantibus in Portum Rippe, que conducerant illi de Rippa pro usu suo, non teneantur ad introitum solvere Datium, cum omnes circumstantes, videlicet de Lendro, Tegnale, Nago, et Torbolis per concessiones suas possint per Portum Rippe, et Turbularum ad eorum domos conducere blada, vinum, olaum, et alia victualia pro usu suo, et suarum familiarum absque Datio.

A. 1447. D.18.Sept. 17. Anno 1447. Indict. undecima, die 18. Septemb. idem Dux eidem Proviyori dicit: Scripsit nobis Reverendus Pater Dominus Benedictus Electus Tridentinus, ut

ut revocemus Sequestrum factum per Vos, et alios Rectores nostros de mandato nostro super redditibus sibi spectantibus ad instantiam Civium nostrorum, qui ab eo asserunt habere debere, ac assignemus ei terminum huc veniendi, ut de juribus suis doceat, postquam haec nostra Civitas sana erit. Nos vero ei respondimus non esse conveniens revocare Sequestrum, quod non dat, nec aufert alicui jus, nec etiam erat rationabile, ut usque in terminum res haec protraheretur, sed diximus, quod eramus contenti, ut huc veniret per totum mensem Novembris proximi, et hoc interim alia non fieret sibi novitas. Igitur in praedictorum executionem, Sequestrum praedictum firmum tenere debeatis, et aliam ipsi Dño Benedicto non facere novitatem.

A.1449. D.1.Aug. 18. Anno 1449. Indict. 12. die prima Augusti. praedictus Dux Johanni Bragadino Provisori Rippae, et Successoribus scribit: Per Bullas, et Litteras Apostolicas Sanctissimi in Christo Patris, et Dñi Dñi Nicolai Summi Pontificis nobis praesentatas, certificati sumus, ejus Beatitudinem contulisse Episcopatum Tridentinum Reverendo in Christo Patri Dño Georgio Episcopo Tridentino, qui propter hoc misit ejus Oratores ad praesentiam nostram. Quare Vobis scribimus, et mandamus, quatenus provideatis, et ordinetis, quod in administratione, et praeeminentia rerum spiritualium in

in locis nostris partium illarum, quae sunt Dioceseos Tridentinae, idem Dñs Georgius, tanquam verus, et idoneus Episcopus possit ejus jurisdictionem in spiritualibus exercere, et tanquam legitimus Episcopus reputetur: nam certissimi sumus, sicut nobis amplissime dixit, et offerri fecit, quod erit amicissimus noster, ac nobiscum bonam, et veram amicitiam, et vicinantiam conservabit, ut nos idem facimus.

19. Anno 1451. Indict. 15. die 4. Decemb. idem Dux Antonio Memo Provisori Rippae scribit: Quoniam informati sumus, per viam Rippae, et Turbolarum conduci multa contrabanna, et potissime lignaminum, contra inhibitionem nostram, et in damnum, et projudicium Datiariorum nostrorum Staterae Veronae, mandamus Vobis, quatenus permittere debeatis, dictos Datiarios deputare in Rippa, et Turbolis, et aliis locis jurisdictionis vestrae suos Officiales. A.1451. D.4.Dec.

20. Anno 1451. Indict. 14. die 4. Junii, praedictus Dux eidem Antonio Memo Provisori Rippae significat partem captam die 27. Maji proxime lapsi in Consilio Rogatorum, quod si quis conduxerit aliquem pannum Mantuanum tinctum, aut non tinctum ad aliquam terrarum, et locorum Dominii Veneti, tam super Lacu Gardae existentium, quam alibi, dicti panni ha- A.1451. D.4.Junii.

habeatur pro contrabanno.

A.1452. D.4.Martii. 21. Anno 1452. Indict. 15. die 4. Martii, prefatus Dux eidem Provisori Memo insinuat, in Consilio X. nuperrime captum, et deliberatum fuisse, quod Castellani Fortiliciorum non exeant ad eorum libitum de locis sibi commissis, sed attendant ad illorum custodiam; quodque de hac deliberatione notitiam det Castellano Rippe.

A.1453. D.28.Sept. 22. Anno 1453. Indict. 2. die 28. Septemb. idem Dux eidem Memo committit Causam pauperum Dorothee, ac Johanne heredum Catarine de Saono de Rippa, vertentem olim inter dictam Catarinam, et Antonellum Fabe de Malesino, occasione unius domus dicte Catarine.

A.1457. D.22.Nov. 23. Anno 1457. Indict. 6. die 22. Novemb. Pasqualis Maripetro Dux Venetiarum Paulo Maripetro Provisori Rippe mandat, ut ipsum informet de rationibus, que ipsum Paulum movabant, quod Decima Rippe, quam possidebat quondam Dñs Gratiadeus de Campo, spectet Dominio Veneto, non Reverendo Dño Episcopo Trid. Quodque pariter ipsum informet de solutionibus faciendis per illos de Theno, qui habent possessiones in districtu Rippe; et viceversa per illos de Rippa, qui habent possessiones in territorio Theni.

Anno

A.1458. D.21.Nov. 24. Anno 1458. Indict. 7. die 21. Novemb. idem Dux Marco Salomono Provisori Rippe significat ab se declaratum, quod homines de Terno, et alii quivis habentes possessiones in territorio Rippe ad solutionem sue portionis Taleo, et aliarum expensarum obligati sunt. Committit terminandam differentiam inter Communitates Rippe, ac Nagi causa cujusdam Pasculi, sive loci Lifani. Tandem precipit, quod Communitates Vallis Leudri, Tignalis, et Nagi ad expensas tam Affictuum domorum pro habitatione Peditum in Rippa alloggiatorum, quam lignorum pro cujusdii eorundem Peditum contribuant cum Rippa, aut saltem illa tres Communitates expensam lignorum subeant.

A.1459. D.2.Julii. 25. Anno 1459. Indict. 7. die 2. Julii, predictus Dux Pasqualis eidem Provisori Salomono scribit: Quia illi de Nago se a Rippa subtrahere vellent, Vobis mandamus, quatenus providere debeatis, quod Communitas Rippe quam primum ad nostram presentiam Nuncium, sive Nuncios mittat de juribus suis plene instructos.

A.1459. D.8.Dec. 26. Anno 1459. Indict. 8. die 8. Decemb. idem Dux eidem Salomono mittit exemplum querele,

quam

quam ab Oratoribus suis Mantua existentibus accepit, eidem Oratoribus exhibitam per Dñm Sigismundum Ducem Austriæ, ac pro responsione faciendâ instructionem exigit.

A.1459. D.28.Nov. 27. Anno 1459. Indict. 8. die 28. Novemb. idem Dux eidem Provisori Salomono scribit: Audivimus differentiam subortam inter fidelem Communitatem nostram Rippæ, et fideles subditos nostros de Nago, volentibus his a jurisdictione Rippæ subtrahi, et supponi jurisdictioni, et foro Civitatis nostræ Veronæ. Sed eosdem de Nago sub consueta jurisdictione Rippæ stare, et perseverare decernimus, et declaramus. Cum hoc tamen, quod ut obvietur Contrabannis, quæ per homines Rippæ, sive Riperia Brixiensis, aut alios committi possunt, et solent, in detrimentum Datii nostri Stateræ Veronæ, constituatur in loco Turbularum per Rectores nostros Veronæ unus Officialis, sive Custos.

A.1460. D.27.Martii. 28. Anno 1460. Indict. 8. die 27. Martii, prædictus Dux eidem Provisori Salomono scribit: Venit ad nostram præsentiam Nuntius fidelium nostrorum Vallis Lauri, quorum nomine exposuit, quod licet trahantur ad contributionem cavationis Foveæ ordinatæ, tamen vir-

virtute Privilegiorum, et Exemptionum suarum talibus non tenentur. Tamen offerunt se pro æqua portione exhibituros operam suam in prosecutione cavationis, ita tamen, ut propterea non intelligatur præjudicium aliquod allatum Privilegiis suis. Hanc petitionem admisimus.

A.1462. D.28.Jan. 29. Anno 1462. Indict. undecima, die 28. Januarii, Christophorus Mauro Dux Venetiarum Bernardo de cha de Pesaro Provisori Rippæ mandat, quod compellat Daciarios, ut quod Cameræ Veronæ dare debent, de præsenti dent, et solvant, ut stipendiariis satisfacere valeat eadem Camera.

A. 1462. D.19.Febr. 30. Anno 1462. Indict. 11. die 19. Febr. prædictus Dux eidem Provisori committit terminandam Causam inter illos de Tignalo, et illos de Butchinis de Limono pro decursu illius aquæ.

A.1462. D.5.Oct. 31. Anno 1462. Indict. 12. die quinto Octob. idem Dux Christophorus eidem Provisori Marco de ca de Pesaro exprobrat, quod ad instantiam Dñi Antonii de Agresta vocaverit ad judicium suum homines Manzani, et Nomixini districtus Roveredi, ac mandat, quod de cetero non permittat aliquem subditum sui Regiminis citari ad aliena judicia, nec ipse sibi non suppositum ad judicium suum vocari curat.

Anno

A.1462. D.13.Nov. 32. Anno 1462. Indict. undecima, die 13. Novemb. idem Dux eidem Provisori Bernardo de cha de Pexaro scribit, quod iussit Provisori Pischeria, ut non se impediat in lite vertente inter Commune, et Homines Tignalis, et quosdam Baptistam, et Thomam fratres de Lubolchinis de Limono; sed partes ad ipsum Bernardum remittat.

A.1462. D.2.Dec. 33. Anno 1462. Indict. undecima, die 2. Decemb. idem Dux eidem Bernardo de cha de Pesaro Provisori Rippe scribit, quod attentis litteris Provisoris Salodii deliberavit Causam vertentem inter Communitatem Tegnali, et illos de Bulchinis Ripperia Brixiensis, delegare Sapientibus Terre firme; quodque proinde mandet Tegnalensibus, ut mittant ad eos unum ex suis instructum.

A.1462. D.14.Dec. 34. Anno 1462. Indict. 11. die 14. Decemb. idem Dux eidem Provisori respondet, quod scripsit Magnifico Comiti Archi, quodque poterit mittere ad accipiendum Franciscum malefactorem, qui profugit Arcum, et facere id, quod ius, et justitia, et conscientia ejus exposcit.

A.1462. D.19.Dec. 35. Anno 1462. Indict. 12. die 19. Decemb. idem Dux Benedicto de Priolis Provisori Ripe mandat, quatenus Nobili Civi Veneto Antonio Piza-

Pizamano ser Donati, olim Castellano Ripe faciat ius summarium, ut possit habere certam denariorum quantitatem a nonnullis Civibus, et subditis Ripe, et aliis.

A.1463. D.27.Febr. 36. Anno 1463. Indict. 12. die 27. Febr. predictus Dux eidem Provisori mandat, ut Nobilibus Civibus Venetis Christophoro, et Andree Ciurano ius plenarium ministret contra debitores de inde, servata forma Statutorum de inde. Hec de inde idem significat ac de Rippa. Alibi quoque sic scriptum legitur in Ducalibus Veneti.

A.1463. D.15.Martii. 37. Anno 1463. Indict. undecima, die 15. Martii, prefatus Dux Bernardo de cha de Pesaro Provisori Rippe scribit, quod Bartholomeo Salleran Nuncio Communitatis Rippe concessit prout postulavit, nempe, quod in omnibus Causis Statuti hue Terre de iure Summario reddendo cum uno solo teste, et delatione Sacramenti, reddatur ius Summarium usque ad Summam Librarum decem parvorum tantum.

A.1463. D.16.Maii. 38. Anno 1463. Indict. undecima, die 16. Maii, predictus Dux Benedicto de Priolis Provisori Rippe mandat observantiam Litterarum, quas scripsit Rectoribus Brixie contra homines Vallium Sato-

Satoris, at Sondini inobedientes Dño Petro de Lodrono, at ceteris de Lodrono, signanter, quod sequestrarent eorum bona, at detinerent personas, si quas sub eorum ditione poterant reperiri, at quod nullus ex subditis Venetis habeat cum dictis hominibus practicam, seu conquetudinem, aut mittat victualia eisdem. Extra tunc notatum fuit: Recepta die viiii. Junii 1463. contra illos de Setauro.

M.V. A.1464. D.2.Jan. 39. Anno 1464. Indict. 13. die 2. Januarii, predictus Dux Antonio Maripetro Provisori Rippe declarat, ab se concessum, quod homines ditionis Illmi Dñi Sigismundi Austrie fratris sui carissimi, cum marcimoniis, at victualibus, at hujusmodi rebus suis, per omnes passus, et loca Veneta, praesertim per Vallem Laudri, ad loca sua quieta, et pacifice transire valeant.

A.1464. D.21.Apr. 40. Anno 1464. Indict. 12. die 21. Aprilis, idem Dux Benedicto de Priolis Provisori Rippe mandat, quod plenam executionem det Bullis Rmi Dñi Cardinalis Niceni Legati Apostolici de Latere Dignissimi in Civitatibus, et Locis sue jurisdictioni suppositis, quibus Bullis privavit de Plebanatu Rippe Presbyterum Leonardum, at creavit Plebanum Presbyterum Nicolaum de Leopolia.

Anno

A.1464. D.2.Oct. 41. Anno 1464. Indict. 13. die 2. Octob. idem Dux Antonio Maripetro Provisori Rippe mandat, quod Presbyterum Nicolaum fideli Communitati, at Hominibus Rippe gratissimum, qui ob depositionem cujusdam Presbyteri Leonardi investitionem Ecclesie Rippe obtinuit, si compariet, ipsum habere Bullas autenticas Rmi Cardinalis Niceni Legati de Latere, scilicet Bessarionis, aut Pontificis Summi, ipsum ad possessionem admitti, at conservari facere debeat.

A.1465. D.7.Nov. 42. Anno 1465. Indict. 14. die 7. Novemb. idem Dux Universis, et singulis Capitaneis, Provisoribus, Castellanis, Datariis, ceterisque Rectoribus, at Officialibus suis quarumcumque Terrarum, et Locorum suorum significat, ab se concessum fidelissimo Communitati Rippe, quod de Brixiensi territorio pro usu ipsius Communitatis extrahere possit Saumas ducentas Frumenti, at Bladorum, et non ultra. Subditur, quod de territorio Asule extraxit Salmas septem Bladi, et Leguminis die 29. Novemb. 1465.

A.1468. D.8.Junii. 43. Anno 1468. Indict. prima, die 8. Junii, predictus Dux Paulo Belegno Provisori Rippe, quia Clarici, qui debitores sunt Decimarum, solvere non curant, mandat cum Consilio Rogatorum, ut omnes Introitus Presbyterorum, qui sub Regimine ipsi commisso, at territorio Rippe Beneficia habent, at de-

et debitores dictarum Decimarum apparent, sequestrari faciat apud Massarios, seu Affictuales suos, ita quod hac Recollecta proxima pecunias ei debitas pro omnibus Decimis impositis habere possit.

A.1468. D.14.Jul. 44. Anno 1468. Indict. prima, die 14. Julii, prefatus Dux eidem Provisori significat, sibi displicere, quod frumenta e loco Rippa extrahuntur, et ad loca superiora conducuntur. Unde mandat, quod nemo extrahat frumentum pro conducendo alio, quam Venetias, sine sua licentia expressa.

A.1468. D.30.Aug. 45. Anno 1468. Indict. 1. die 30. Augusti, idem Dux Paulo Baligno Provisori Rippa mittit petitionem quandam Jacobi de Astoris, ut eam examinet, ac remittat cum suo consilio. De Astoris idem est ac de Storo, sive Setauro, Judicaria pago.

A.1468. D.12.Sept. 46. Anno 1468. Indict. 2. die 12. Septemb. idem Dux Paulo Venigno Provisori Ripa Tridenti mandat, quatenus executionem det Charta, quam tribuit Sophia relicta Petri de Tridento Sutoris, petenti pro tota sua Dote, et Repromissa Ducatos trecentos auri, et libras duodecim cum dimidia ad Grossos pro sua Veste Viduali.

A.1468. D.27.Sept. 47. Anno 1468. Indict. 2. die 27. Septemb. idem Dux Paulo Belegno Provisori Rippa mandat, ut nullum de cetero Bullatum fieri faciat alicui volenti conducere de Pice a Navibus, quia in universa Ripperia fit, transeundi ad partes superiores, quia obligata est tota domui Arsenatus pro construendis Galeis Venetijs.

A.1468. D.19.Oct. 48. Anno 1468. Indict. 2. die 19. Octob. idem Dux eidem Provisori mandat iterum, ut nullo pacto permittat Picam, quam pro Arsenatu suo parari jussit, extra juris-

jurisdictionem Ripperiem extrahi, ut domus Arsenatus pice non careat, sed abundet.

A.1469. D.28.Febr. 49. Anno 1469. Indict. 3. die 28. Febr. predictus Dux Bernardo Teupulo Provisori Rippa mittit petitionem quandam Mathei de Beseno, et Christophori de Proveseno, ut eam examinet, ac remittat cum suo consilio.

A.1469. D.19.Maji. 50. Anno 1469. Indict. 2. die 19. Maji, prefatus Dux eidem Provisori mittit petitionem quandam Marci Joanellis de Tignalo, ut eam examinet, ac remittat cum suo consilio, et opinione sua.

A.1469. D.25.Jul. 51. Anno 1469. Indict. 2. die 25. Julii, predictus Dux eidem Provisori mittit petitionem quandam Nobilis Civis Venati Fantini Coppo, ut eam examinet, ac remittat cum suo consilio.

A.1459. D.27.Sept. 52. Anno 1459. Indict. 7. die 27. Septemb. Pasqualis Malipetro Dux Venetiarum Marco Salamono Provisori Rippa significat, quod propter Appellationem factam per Antonium Grandum nomine Communitatis Rippa revocata fuit, et annullata tamquam mala et indebite facta Sententia per Provisores Salis in favorem Jacobi a Blado, et sociorum, contra Communitatem Rippa, et condemnatos eosdem socios ad dandum Ducatos decem et septem auri, et Libras duas parvorum pro expensis factis.
Hoc in loco refertur hac epistola, quia in dorso habet annum 1469. perperam tamen.

A.1469. D.19.Oct. 53. Anno 1469. Indict. 2. die 19. Octob. Dux Christopho-
rus

rus Mauro Provisori Rippæ Paulo Bellegno mandat, ut servari faciat consuetudines tam circa jus reddendum per Vicarium illorum de Nago, et Turbulis, quam circa Datia Turbularum, et Rippæ.

A.1469. D.30.Oct. 54. Anno 1469. Indict. 3. die penult. Octob. idem Dux Bernardo Teupulo Provisori, et Capitaneo Rippæ mittit supplicationem quandam Nobilis Viri Zantini Copo, ut ipsam examinet, ac remittat cum suo consilio.

A.1470. D.7.Jan. 55. Anno 1470. Indict. 4. die 7. Januarii, prædictus Dux Luca Mudatio Provisori Ripæ scribit: Displicentissime nuper accepimus, quod per Lacum nostrum Gardæ, et alia loca nostra istius territorii Veronensis extrahitur, et conducitur in Mantuanum, et alia loca aliena, bona quantitas Piscis, quo nihil rebus Arsenatus nostri incommodius, damnosiusque fieri posset. Et proinde mandamus Vobis assidue, ut omnem operam, et studium vestrum adhibere debeatis, ad prohibendum, et obviandum, ne vel minima pars dicta Piscis ad loca aliena transiri permittatur.

M.V. A.1469. D.10.Febr. 56. Anno 1469. Indict. 3. die 10. Febr. idem Dux Christophorus Bernardo Teupulo Provisori Rippæ mittit petitionem quandam Illust. Dñi Marchionis Mantuæ, ut quoad ipsam sumat informationem, et illico referat.
Extra est: Mittantur per Dños Rectores Verona cito cito. Insuper: Recepta die 15. Febr. 1470. scilicet more communi.

57. Anno 1470. Indict. 3. die 7. Julii, prædictus Dux eidem Provisori scribit, necessarium omnino esse, ut pro Triramibus, quæ in Arsenatu suo quotidie construuntur picem abundanter habeat. Unde sicut Capitaneo, et Provisori Salodii mandavit, mandat etiam eidem Provisori Rippæ, ut omnem picem sui territorii ab se deferri faciat, et eam quam primum mittat Rectoribus Verona transmittendam subito ad Arsenatum. A.1470. D.7.Julii.

58. Anno 1470. Indict. 4. die undecimo Septembris, idem Dux Luca Mudatio Provisori Rippæ mandat, quod advertat, ne Pices alio conducantur, quam Venetias ad Arsenatum, sub pœna Contrabanni. A.1470. D.11.Sept.

59. Anno 1471. Indict. 4. die 2. Martii, prædictus Dux Luca Mudatio Potestati Rippæ significat partem captam in Consilio Rogatorum die 13. Febr. quod Communitates Terrarum retineant duo tertia salarii illis Rectoribus, sive aliis Officialibus, qui duo tertia contribuere debent, ac medietatem illis, qui medietatem debent contribuere, ac illa mittere Gubernatoribus Introituum. A.1471. D.2.Martii.

60. Anno 1471. Indict. 4. die 15. Martii, prædictus Dux Luca Mudatio Provisori Rippæ mittit supplicationem quandam Zangrandi de Rippa, et opiniones aliquorum Provisorum Rippensium super A.1471. D.15.Martii.

super ea, ut illam examinet, ac remittat cum sua opinione.

A.1471. D.20.Martii. 61. Anno 1471. Indict. 4. die 20. Martii, prafatus Dux eidem Provisori mittit petitionem quandam Mathei de Avogadris da Bergamo, ut eam examinet, ac audita parte adversa remittat cum opinione sua.

A.1471. D.8.Maji. 62. Anno 1471. Indict. 4. die 8. Maji, predictus Dux Luca Mudatio Potestati Rippa mittit petitionem quandam Joannis de Castigibolo, ut eam examinet, ac remittat cum suo consilio, et opinione sua.

A.1472. D.6.Sept. 63. Anno 1472. Indict. 6. die sexto Septemb. Nicolaus Thronus Dux Venetiarum &c. Nobili, et Sapienti Viro Georgio Duodo Provisori Rippa scribit: Certiores facti Civitatem Tridentinam Pestis contagione afflici, consuimus, talem adhibendam esse advertentiam, quod ob conversationem in eis Tridentinorum ipsa loca nostra, quæ clementia Dei sana sunt, non inficiantur. Vobis igitur mandamus, ut inhiberi faciatis, publicaque proclamari, ne quis ex Civitate, et agro Tridentino ad ipsam Terram nostram, nec ad loca nostra venire audeat, sub poena standi mensibus sex in carceribus, et ultra hoc talem diligentem custodiam ad passus agri Vobis commissi fieri edicatis, quod nemo e Tridento, et locis morbatis ad loca nostra, et ad hanc Venetiarum Civitatem pertransire possit.

Anno

A.1473. D.17.Martii. 64. Anno 1473. Indict. 6. die 17. Martii, prafatus Dux Nicolaus Thronus eidem Provisori Duodo significat expositum sibi per Oratorem Illust. Dñi Ducis Austria, et Domini Tridenti, factam esse Rippa a tribus annis citra innovationem contra subditos prafati Ducis, qui per istos de Rippa non permittuntur in loco Rippa onerare in suis Curribus Blada sua, et alia hujusmodi; sed ipsi de Rippa volunt cum suis Curribus vehere predicta ad sanctum Thomasium usque, procul a Rippa spatio unius milii. Tandem mandat, ut nullo pacto id permittat.

A.1473. D.26.Julii. 65. Anno 1473. Indict. 6. die 26. Julii, predictus Dux Nicolaus Thronus Luca Caravello Provisori Rippa mandat, quod cogat Communia Nagi, et Torbolarum, ut permittant Communitati Rippa incidere, ut prius fecit, in montibus, et nemoribus Nagi, et Torbolarum ligna ab igne pro custodiis nocturnis tantum Rippa: aut ipsa Communia faciant expensam ipsorum lignorum, et Communitas Rippa expensam Affictuum domorum, quas habitant stipendiarii Rippa.

A.1475. D.30.April. 66. Anno 1475. Indict. 8. die ultimo Aprilis, Petrus Mocenigo Dux Venetiarum Leonardo Caravello Vice Provisori Rippa significat, quod

quod attentis expositis per Prudentem Joannem Viridum de Bundo Oratorem, et Nuntium fidelissimæ Communitatis Rippæ revocavit Privilegium ante quatuor annos concessum Hominibus Vallis Leudri, et Tignali, et injungit, quod in posterum Ripensibus pro eorum Creditis contra ipsos de Valle Leudri, et Tignali contractis, in Rippa justitia fiat per Provisorem, et Potestatem Rippæ.

A. 1475. D. 3. Oct. 67. Anno 1475. Indict. 9. die tertio Octob. idem Dux Francisco Truno Provisori Ripæ mandat, ut iterum petat ab illis de Tridento, quod revocare velint Datia Hominibus de Ripa per eos innovata præter consuetum: sin minus, innovet ipsis de Tridento tantum, quantum per ipsos Ripensibus innovatum fuit.

A. 1475. D. 14. Dec. 68. Anno 1475. Indict. 9. die 14. Decemb. idem Dux Francisco Truno Provisori Rippæ dicit, ab se commissam Sapientibus Terræ Firmæ Causam Litis vertentis inter fidelissimam Communitatem Rippæ, et Communia Leudri, ac Tignali; quodque mandet prædictis Litigantibus, ut cum scripturis ad ejus præsentiam se conferant.

A. 1480. D. 5. Jan. 69. Anno 1480. Indict. 14. die quinto Januarii, Joannes Mocenigo Dux Venetiarum Petro Dandulo Provisori Rippæ, attentis litteris Reverendi Domini

Domini Episcopi Tridentini, exprobrat, quod inhibuerit incisionem lignorum in Montibus Saltuosis, et incultis: quodque velit privare Homines de Prancio, et Thenio subditos ipsius Reverendi Dñi Episcopi, possessionibus, quas habent in Montibus Hengli, et Tumbli, ac Joannem, et Antonium Grando de possessionibus, quas emerunt a suprascriptis de Thenio, et Prancio.

A. 1480. D. 16. Oct. 70. Anno 1480. Indict. 14. die 16. Octob. idem Dux eidem Provisori significat, quod Antonius de Savena [sic] nomine fidelissimæ Communitatis Rippæ apud eum questus est, quod subditi Reverendi Dñi Episcopi Tridentini recusant solvere Datias, sive Collectas eidem Communitati: quodque pro tollendis differentiis designavit Oratorem suum Nobilem Civem Venetum Francischum Tronum, experientia, prudentia, et dexteritate aptissimum.

A. 1480. D. 20. Nov. 71. Anno 1480. Indict. 14. die 20. Novemb. prefatus Dux eidem Provisori dicit, quod Reverendus Episcopus Tridentinus cupit, ut ad eum mittat in Oratorem Virum Nobilem Ser Francischum Tronum ad componendas differentias vigentes inter Rippenses subditos Venetos, et illos de Thieno [sic] subditos Tridentinos, ex causa solutionis Datiarum; quodque ad

ad eum respondit, se non posse mittere dictum Tronum, quia impeditur ab adversa uxoris, et fratris valitudine: ac hortatur est eundem Episcopum, ut ipse Venetias mittat Nuncium suum bene doctum, et instructum; et interim mandet subditis suis, quod solvant Datias.

A.1482. D.21.Martii. 72. Anno 1482. Indict. 15. die 21. Martii, prædicty Dux Universis, et singulis significat, quod Joannes Nicolaus de Petrarubea publicus Imperiali auctoritate Notarius, qui die ultimo mensis Februarii scripsit Instrumentum, per quod Antonius Grandus, et Joannes ejus frater, ac Joannes Antonius Timonella se compromisarunt in Antonium de la Betta, et in Bertoncellum Bernardum Judices Arbitros: aliudque Instrumentum, per quod dicti Grandi laudant quandam Sententiam latam per Virum Nobilem Ser Simonem sic Cuoro, est Notarius bonæ opinionis, et famæ, cujus scripturis publicis fides amplissima adhibetur.

A.1486. D.24.Sept. 73. Anno 1486. Indict. 5. die 24. Septemb. Augustinus Barbadico Dux Venetiarum Universis significat, quod Joannes Baptista de Almericis publicus Imperiali auctoritate Notarius, qui die 15. instantis scripsit quoddam Procurationis Instrumentum, per quod Dña Lena uxor quondam Jacobi de Brixia, et olim filia Joannis de Rippa, constituit suum Procuratorem

torem Venerabilem Fratrem Paulum de Rippa Ordinis sancti Georgii Majoris, ad petendum, et exigendum &c. est Notarius bonæ opinionis, et famæ &c.

A.1487. D.26.Nov. 74. Anno 1487. Indict. 6. die 26. Novemb. idem Dux Marino Marcello Provisori Rippæ mandat, ut servari faciat per subditos Venetos Concordium superioribus annis editum per Virum Nobilem Ludovicum de Mulla tunc Provisorem Rippæ, ac per Magnificum Dñm Nicolaum de Firmiano Castri Sterzii Capitaneum, in Controversia quadam vertente inter Rippenses Venetos, et finitimos Castri Theni subditos Reverendi Domini Episcopi Tridentini. Extra habet: Mittantur per Dños Rectores Veronæ per proprium, et velocissimum Caballarium cito cito cito, et quam citissime.

A.1488. D.17.Octob. 75. Anno 1488. Indict. 7. die 17. Octob. idem Dux Marino de Garzonibus Potestati, et Petro Diedo Equiti Capitaneo Veronæ, ad preces Joannis Antonii Thimonellæ, et Antonii Parolarii Nuntiorum fidelissimæ Communitatis Rippæ, mandat, ut Rippam mittant personam praticam, et bonæ conditionis, qua Paulo Albanensi, et Peregrino Frischo Comestabilibus missis ad custodiam Rippæ, ac eorum sociis det habitationem convenientem, et stabulum pro ipsorum Equis, quia prædicti Comestabiles

bilos volebant plures domos, quam honestas postulet. Item assignet foenum pingue pro pretio librarum quinque, macrum vero librarum trium, iuxta consuetudinem Bancha.

A.1489. D.21.Oct. 76. Anno 1489. Indict. 8. die 21. Octob. idem Dux Nicolao Bollani Provisori Rippa, scribit, quod concedit Rippensibus penuria laborantibus ob interdictum conducendi frumenta ad eorum partes ne deferantur in Alamaniam, quod ex territorio Veronensi extrahere possint tot frumenta, et blada, quot sunt pro ipsorum usu, et victu necessaria.

A.1489. D.21.Oct. 77. Anno 1489. Indict. 8. die 21. Octobris idem Dux Marino de Garzonibus Potestati, et Joanni Gabriel Capitaneo Verona mandat, ut permittant conduci Rippam inedia laborantem, tot frumenta, et blada, quot sint pro Rippensium tantum usu, et victu.

A.1491. D.14.Nov. 78. Anno 1491. Indict. 10. die 14. Novemb. iden Dux Alexandro Bolani Provisori Rippa mandat, petente Dño Nicolao de Grandis Iurisperito, ac Nuntio fidelissimæ Communitatis Rippa, quod Deputatis ab ipsa Communitate ad revidendum computa sua, et Administrationem pecuniarum suarum, ministret jus summarium. Insuper, quod admoneat Archipresbyterum Rippa, ut incumbat Fabricæ Ecclesiæ, quæ

quæ minatur ruinam, et nuda est omnibus necessariis, cum eam a multis annis possideat, et nunquam expenderit quicquam in ejus reparatione. Quod si non fecerit, retineat ipse Provisor Introitus illius, et provideat.

A.1493. D.26.Febr. 79. Anno 1493. Indict. 12. die 26. Febr. predictus Dux Fideli Communitati Rippa notificat Deliberationem Consilii decem quoad pecunias suppositas proposito Consilio, et Salaria Rectorum.

A.1494. D.24.Dec. 80. Anno 1494. Indict. 13. die 24. Decemb. idem Dux Michaeli Memo Provisori Ripa significat, ob se deliberatum, quod Communitas Ripa strenuo Paulo Albanensi Comestabili Ripa stativanti dat Carros tres foeni pro quolibet ex tribus suis Equis pro pretio Librarum octo parvorum pro singulo Carro mensura Ripensis, auditis prius Nuntiis, et Oratoribus dictæ Communitatis, et Cancellario ejusdem Comestabilis.

A.1506. D.11.Julii. 81. Anno 1506. Indict. 9. die undecima Julii, Leonardus Lauredanus Dux Venetiarum Nobilibus, et sapientibus Viris Nicolao Gradenico de suo mandato Provisori Ripa, et successoribus suis scribit: Per parte de questa fidelissima Comunità nostra ne è sta supplicato, che li degnessamo proveder, ut

et far declaratione, che ditta Comunità non sia lei obligata ad far le spexe alli incarcerati de lì, che non hanno in bonis da satisfare, si come da do anni in qua contra le sue antique consuetudine la vien astretta ad pagar ditte spese de carcerati, allegando non esser ad ciò tenuta, perchè sempre tal spese sono sta solite pagarsi del tratto de la Condennatione. Del che non havendo Nui altra informatione, ve commettemo, che ben considerata questa cosa, ne debiate notificare per lettera vostre quanto in ciò haverete, insieme cum la opinion vostra, perchè statuir poi possamo quanto ne apparirà expediante. Ma perchè tal Supplicatione in nome de ditta fidelissima Comunità ne ha fatto el fidel nostro Maximo de Grandis a bocca, senza lettere vostre, volemo ante omnia, che cum condictione exequiate la presente nostre, se re vera troverete, chel sii sta Legitima mandato, et non altramente: admonendo essa Comunità, che de cetero non habi ad destinar a Nui alcuno Orator, over Nuntio suo senza le debite lettere Credentiale, et vostre, come è ben honesto.

C.A-

Litere Principum Tridentinorum.

1. Anno 1426. die 15. Octob. Tridenti in Castro Boni Consilii Alexander Episcopus Tridentinus, et Dux Mazovia, potentibus Honestis, et Providis Pixone de Pixonibus, et Perino de Laude Sindicis, et Anthoniolo de Thierno, Petro Panigmilii, Nicolao de Tebaldis, Sapientibus Terre, et Communitatis Ripe, confirmat Privilegium Nobilium Bartholomei, et Anthonii bone memorie fratrum de la Scala de anno 1376. iam relatum supra Caps. 3. num. 37. pag. 60. A. 1426. D. 15. Oct.

2. Anno 1530. die 13. Januarii Tridenti in Arce Boni Consilii Bernardus Episcopus Trid. Nobili Eustachio de Neidegg Capitaneo, et Marco Tullio de Grandis Vice Pretori Ripe, significat, quod indoluit apud eum fidelis dilecta Communitas Ripe, quia Hebrei Ripe habitantes, contra ordinationes suas, et predecessoris sui super Chirographis potentium Mutuas fenerentur in maximam jacturam subditorum suorum. Unde mandat eisdem Capitaneo, et Vice Pretori, ut nullo modo dictis Hebreis id permittant. A. 1530. D. 13. Jan.

3. Anno 1530. die 13. Januarii, Trid. in Arce B.C. Ber- A. 1530. D. 13. Jan.

Bernardus Episcopus Tridentinus supplicationibus Egregii Maximi de Grandis, Nicolai Baroni, et Dominici de Ferrariis Civium Rippæ, ac Nuntiorum dictæ Communitatis annuens, donationem facit irrevocabilem Syndicis ejusdem Communitatis de certa parte condemnationum ex manifestis, et damnis datis provenientium, ut Syndici prædicti in executione sui officii vigilantiores, et diligentiores reddantur. Antea eadem pars fuit Prætorum.

A.1542. D.31.Aug. 4. Anno 1542. die 31. Augusti Trid. in Arce Boni Consilii Christophorus Episcopus Trid. petentibus Honorabilibus Nicolao Barono, Joanne Abundio Notario, et Georgio Guarienti Civibus Oppidi Rippæ, tanquam Nuntiis a Syndicis, et Communitate Oppidi Rippæ missis, approbat, et confirmat in omnibus Articulis Privilegium num. 3. præcedenti relatum.

A.1542. D.31.Aug. 5. Anno 1542. die ultima Augusti Trid. idem Episcopus Christophorus, supplicantibus præfatis Nuntiis, confirmat Communitati Oppidi Rippæ Capitula porrecta Episcopo Georgio de Neidegg ab eadem Communitate in sua deditione ultronea de anno 1509., confirmata per eumdem Georgium, et per Bernardum ejus Successorem.

A.1542. D.31.Aug. 6. Anno 1542. die ult. Aug. Trid. prædictus Episcopus Christophorus, ad preces præfatorum trium inve-

investivit Communitatem Oppidi Rippæ de quibusdam Feudis, nempe de Muta, seu Datio parvo Rippæ, deque Decimis plurium Petiarum terræ.

A.1575. D.19.Febr. 7. Anno 1575. die 19. Febr. Tridenti Ludovicus sanctæ Romanæ Ecclesiæ tituli sancti Onuphrii Presbyter Cardinalis Madrutius, Episcopus Trid. Honorabilem Presbyterum Andream de Bornuciis de Rippa, nuper per Cives, ac Syndicos Oppidi Rippæ electum pro Capellano ad Beneficium Altaris sancti Jacobi in Plebe dicti Oppidi, nacron sanctæ Mariæ de Pranono vacans per obitum Presbyteri Petri Ricamboni, admittit, confirmat, et investit.

A.1522. D.5.Julii. 8. Anno 1522. die quinta Julii, Tridenti in Arce B.C Bernardus Episcopus Trid. petente Egregio Maximo de Grandis Sindico Communis, et Hominum Oppidi Rippæ, investivit dictam Communitatem de Feudis, ut supra num. 6.

A.1522. D.5.Julii. 9. Anno 1522. die quinta Julii, Trid. idem Bernardus, petentibus Egregiis, et Honorabilibus Maximo de Grandis, Nicolao de Baronis, et Antonio Moscardino Sindico, Civibus Oppidi Rippæ, tanquam Nunciis ejusdem Communitatis Rippæ, confirmavit Capi-

Capitula Rippensium, ut supra num. 5.

A. 1579. D. 7 Junii. 10. Anno 1579. die 7. Junii, Tridenti in Arce B. C. Ludovicus S. R. E. tit. S. Honophrii Presb. Cardinalis Madrutius Episcopus Trid. patentibus Honorabilibus Antonio Moscardino, et Troiano Bellino Syndicis, necnon Hieronymo Moscardino Medicino Doctore Egregio, et Baptista Cillao Civibus Oppidi Rippa, tanquam Nunciis Communitatis ejusdem Oppidi, confirmavit Capitula, de quibus supra num. 5.

A. 1603. D. 26. Nov. 11. Anno 1603. die 26. Novemb. Tridenti in A. B. C. Carolus Madrutius Episcopus, et Princeps Tridenti, patentibus Honorabilibus Georgio Lazolo, et Georgio Sacho Notariis, ac Syndicis, necnon Egregiis Evangelista Bornico Medicinae Doctore, Malphato de Salvatoriis, et Bartholomaeo Bernamato Legum Doctoribus, ac Daniele de Grandis, Consiliariis Oppidi Rippa, omnibus Civibus, et Nunciis Communitatis Rippa, hanc investivit de Feudis, ut supra num. 6.

A. 1603. D. 26. Nov. 12. Anno 1603. die 26. Nov. idem Episcopus, patentibus praedictis confirmavit Ripensibus Capitula, de quibus supra num. 5.

Anno

A. 1615. D. 11. Sept. 13. Anno 1615. die undecima Septemb. Trid. in A. B. C. Caroly S. R. E. tituli sancti Caesarei in Vrbe Presbyter Cardinalis Madrutius, Episcopus Princepsque Trid. Honorabilem Bartholomaeum Gierardum Presbyterum Ripensem, a Communitate Oppidi Ripa Jus patronatus habente praesentatum ad Beneficium sancti Jacobi in Ecclesia Parochiali Ripa, necnon ad Beneficium sanctae Mariae de Pernono, vacans per obitum quondam Presbyteri Joannis Andreae Bornici, admittit, ac de ipso investit.

A. 1631. D. 27. Martii. 14. Anno 1631. die 27. Martii, Trid. in Arce B. C. Carolus Emanuel Madrutius Episcopus Princepsque Trid. Honorabilem Presbyterum Vincentium Malcottum Ripa Civem, a Communitate Oppidi Ripa praesentatum ad Beneficium sancti Jacobi in Ecclesia Parochiali Ripa, necnon ad Beneficium sanctae Mariae de Pernono vacans per obitum quondam Presbyteri Bartholomaei Gierardi, admittit, ac de ipso investit.

A. 1632. D. 5. Maji. 15. Anno 1632. die quinta Maji, Trid. in A. B. C. idem Episcopus confirmavit Ripensibus Capitula anni 1509. patentibus eorum Nunciis Excellentibus Adamo Moscardino J. V. D. et Tullio de Eran-

Grandis Capitaneo, Sindicis, necnon Cæsare Abundio, et Joanne Laurentio Bornico Legum, et respective Medicinæ Doctoribus, Consiliariis Oppidi Rippæ, omnibusque Civibus ejusdem Oppidi.

A.1664. D.28.Jan. 16. Anno 1664. die 28. Januarii, Trid. in A.B.C Sigismundus Franciscus Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Episcopus Princepsque Trid. Comes Tyrolis, et Goritiæ, Langravius Alsatiæ &c. confirmavit Ripensibus Capitula prædicta, patentibus eorum Nunciis Joanne Laurentio Bornico Philosophiæ, ac Medicinæ Doctore, Francisco de Farrariis Notario Sindicis, Nicolao Alexandrino, et Laurentio Guella Notario, Consiliariis Oppidi Rippæ, Civibusque omnibus ejusdem.

A.1664. D.28.Jan. 17. Anno 1664. die 28. Januarii, Trid. in A.B.C prædictus Sigismundus, patentibus memoratis Nunciis, confirmavit Communitati Ripensi Feuda Muta parva, ac Decimarum.

A.1667. D.29.Jul. 18. Anno 1667. die 29. Julii, Trid. in A.B.C Ernestus Adalbertus S.R.E. titulo Sanctæ Praxedis Presb. Card. ab Harrach, Archiepiscopus Pragensis, Episcopus Princepsque Tridenti, Communitati Oppidi Ripensis confirmavit prædicta Feuda, patentibus ejusdem Sindicis, Nunciis, ac Civibus David

David Formenti Juris Utriusque Doctore, ac Francisco Biulcho.

19. Anno 1667. die 29. Julii, prædictus Ernestus, patentibus iisdem Sindicis, ac Nunciis, confirmavit Capitula Ripensium sæpe memorata. A.1667. D.29.Julii.

20. Anno 1670. die 27. Septemb. Trid. in A.B.C. Sigismundus Alphonsus Episcopus Princepsque Tridentinus, et Brixinensis, Comes a Thunno, patente Laurentio Guella Notario, et Cive Oppidi Rippæ, tamquam Sindico, et Nuncio ejusdem Loci, confirmavit Communitati Rippæ Feuda Muta, ac Decimarum. A.1670. D.27.Sept.

21. Anno 1679. die 7. Junii, Trid. in A.B.C Franciscus de Albertis Episcopus Princepsque Trid. confirmavit Capitula Rippensium, patentibus eorum Syndicis, ac Nunciis Aloysio Abundio Juris Utriusque Doctore, ac Laurentio Guella Notario. A.1679. D.7.Junii.

22. Anno 1679. die 7. Junii, Trid. in A.B.C prædictus Episcopus confirmavit Communitati Ripensi Feuda Muta, ac Decimarum. A.1679. D.7.Junii.

23. Anno 1693. die Luna octava Junii, Trid. in A.B.C Josephus Victorius de Albertis Episcopus Princepsque Trid. confirmavit Capitula Rippensium, patentibus eo- A.1693. D.8.Junii.

eorum Syndicis, Civibus, et Nunciis Adam Moscardino, et Antonio Salvagno Legum Doctore.

A.1693. D.15.Junii. 24. Anno 1693. die 15. Junii, Trid. in A.B.C prædicty Episcopy Communitati Rippensi confirmavit Feuda Muta, ac Decimarum, petentibus Adam Moscardino, et Doctore Antonio Salvagno Syndicis dicta Communitatis.

A.1697. D.16.Oct. 25. Anno 1697. die Mercurii 16. Octob. Trid. in A.B.C Joannes Michael Episcopus, et Princeps Trid. Comes a Spaur &c. confirmavit Capitula Rippensium, petentibus eorum Syndicis, Civibus, ac Nunciis Joanne Andrea Moscardino, et Doctore Antonio Salvagno.

A.1697. D.16.Oct. 26. Anno 1697. die 16. Octob. idem Episcopus, petentibus iisdem Syndicis, confirmavit Feuda Communitatis Rippensis.

A.1728. D.17.Martii. 27. Anno 1728. die 17. Martii, Trid. in A.B.C. Antonius Dominicus Episcopus, et Princeps Trid. Comes a Wolcherstain, et Trosburg &c. confirmavit Capitula Rippensium, petentibus eorum Syndicis, Civibus, et Nunciis Adamo Moscardino, et Joanne Carolo Salvadorio.

A.1728. D.17.Mart. 28. Anno 1728. die 17. Martii prefatus Episcopus, ad preces eorumdem Syndicorum confir-

firmavit Feuda Communitatis Rippensis.

A.1731. D.20.Apr. 29. Anno 1731. die 20. Aprilis, Trid. in A.B.C Dominicus Antonius Episcopus, et Princeps Trid. Comes a Thunn &c. confirmavit Capitula Rippensium, petentibus eorum Syndicis, Civibus, et Nunciis Nob. Carolo Francisco Formenti, et Joanne Andrea de Martinis.

A.1731. D.20.Apr. 30. Anno 1731. die 20. April. prædicty Episcopy, petentibus iisdem Syndicis, confirmavit Feuda Communitatis Rippensis.

A.1749. D.10.Jan. 31. Anno 1749. die 10. Januarii, Trid. in A.B.C. Leopoldus Ernestus Episcopus Seccoviensis, Sacri Romani Imperii Princeps, ex Lib. Bar. a Firmian, Coadjutor Plenipotentiarius, et Administrator Tridenti, confirmavit Capitula Rippensium, petentibus eorum Procuratoribus, Civibus, et Nunciis Adamo de Moscardinis, et Nob. Francisco Antonio Formenti.

A.1749. D.10.Jan. 32. Anno 1749. die 10. Januarii, prædictus Leopoldus Coadjutor, et Administrator Plenipotentiarius Trid. petentibus iisdem Procuratoribus confirmavit Feuda Communitatis Rippensis.

A.1756. D.28.Nov. 33. Anno 1756. die 28. Novemb. Trid. in A.B.C. Franciscus Felix Episcopus Miletopolitanus &c. Sac. Cæsar. ac Regiarum Majestatum Consiliarius Intimus Actualis

his Status &c. Coadiutor, et Administrator Plenipotentiarius Tridenti, ex Comitibus de Albertis de Enno &c. confirmavit Feuda Communitatis Ripparensis, paterntibus eiusdem Procuratoribus, Civibus, et Nunciis Francisco Andrea Abbundi, et Hieronymo Bergamaschi.

A.1764. D.28.Jan. 34. Anno 1764. die 28. Januarii Trid. in A.B.C. Christophorus Sizzo Episcopus, Sacri Rom. Imp. Princeps Tridenti, Marchio Castellarii &c. confirmavit Capitula Ripparensium, paterntibus eorum Procuratoribus, Civibus, et Nunciis, Nob. et Excell. respective Antonio de Augustinis, Francisco Andrea Abundi, et Joanne Laurentio Formenti de Biasezza.

A.1764. D.27.Jan. 35. Anno 1764. die sic 27. Januarii, prædictus Christophorus Sizzo Episcopus, et S.R.I. Princeps Trid. &c. Marchio Castellarii &c. confirmavit Feuda Communitatis Ripparensis, patentibus iisdem Procuratoribus.

A.1776. D.14.Nov. 36. Anno 1776. die 14. Nov. Tridenti in Arce Boni Consilii, Patrus Vigilius Episcopus, et S.R.I. Princeps Trid. &c. Marchio Castellarii &c. ex Comitibus de Thunn, et Hochenstein &c. confirmavit Capitula Ripparensium, patentibus Excellenti Iologho Temani, Excellenti Mario Alo-

Aloysio Berlanda Legum, et respective Medicinæ Doctoribus, Syndicis, ac Nob. et Excellenti Joanne Antonio Cillà de Cillà Deputato Procuratoribus, Civibus, et Nunciis eorumdem Ripparensium.

A.1776. D.14.Nov. 37. Anno 1776. die 14. Novemb. idem Episcopus confirmavit Feuda Communitatis Ripparensis, paterntibus memoratis Procuratoribus.

A.1270. D.2.Martii. 38. Anno 1270. Indict. 13. die Dominico secundo intrante Martio, in Bouzano, in Palatio Episcopatus, præsentibus Dño Januario Priore sanctæ Mariæ Coronatæ, Dño Vigilio Capellano, et aliis, Bonzwanus habitator Ripæ, ut Nuncius, et Procurator Dñi Antonii filii quondam Dñi Bonifacii de Blanzemanis de Episcopatu Veronæ, refutavit in manibus Dñi Egnonis Episcopi Trid. unum Feudum, quod idem Dñus Antonius, et dictus pater ejus Dñus Bonifacius, et sui antecessores ab eodem Dño Episcopo, et Episcopatu Trid. in Feudum tenebat, scilicet Mutam, quæ exigitur, et exigi debet in Terra Ripæ, et ejus Districtu, de Oleo, Equis, Bubus, Vaccis, Porcis, de Lino, et pluribus aliis rebus venientibus, intrantibus, et

et exeuntibus de Burgo, et Terra Ripæ, et ejus Districtu, secundum quod hactenus idem Dñs Antonius, et quondam ejus pater Dñs Bonifacius, et quondam Dñs Jacobus Blanzemanus, et sui antecessores, ac eorum Nuncii stantes in Ripa per eos receperunt, luerunt, et exegerunt in Terra Ripæ. Et ad hoc fecit hanc refutationem, ut ipse Dñs Episcopus investire debeat Homines, et Commune Ripæ de dicto Feudo. Unde idem Dñs Egno Episcopus cum uno Capuzio investivit Bellasacinum quondam Tebaldi de Ripa Sindicum, et Procuratorem Hominum, et Communitatis Ripæ de predicto Feudo, qui pro ipsis Hominibus, et Communitate juravit fidelitatem ipsi Domino Episcopo.

CAPSVLA VNDECIMA.

Relinquitur vacua pro Literis Principum Tridentinorum, quæ scribentur post hunc diem octavum mensis Junii Anni 1791.

CA-

CAPSVLA DVODECIMA. 191

Charta incerti temporis, et anni.

1. Statuta Communis Terræ Ripæ facta sub Domino H. Dei gratia Venerabili Episcopo Tridentino Henrico saculo XIII. ante annum 1274.
2. Inventarium Fictalinorum, et Fictalinarum de Burgo Ripæ, a quibus solvendi sunt Affictus Ecclesiæ Plebis S. Mariæ de Ripa: necnon Fictalinorum, et Fictalinarum de Burgo Archi, a quibus solvendi similes Affictus Ecclesiæ prædictæ, sine anno scriptum saculo XIII. ante annum 1260.
3. Depositiones Delavantii, et Tealdi de Ripa testium juratorum de quadam absolutione data Drogo per Dominum Grimoldum de Cagnò Potestatem Ripæ, in Ecclesia Ripæ, in communi Rengo, contra Giraldum, sine anno. Vide supra pag. 4. 25. 29. 30.
4. Inventarium bonorum, et possessionum hæreditatis Dñæ Rivanæ uxoris quondam Ser Baletis, sine anno, et nomine Notarii. Inter bona est domus jacens in Burgo Ripæ, ac Hortus extra por-

Portam Montanariam. Inter confines autem bonorum sunt Sacerdotes sancti Luterii: Presbyteri de Ripa: Ecclesia S. Maria de Ripa: Franciscus quondam Dñi Amatoris, et Dñs Aldrighetus Domina Maria. Vide supra pag. 4. et 8.

5. Domina Antonia uxor cujusdam filii Antonii quondam alterius Antonii Parisii de Blasexia finem facit Bonapaxio patri suo, et Joanni et Stefanino fratribus suis, de ulterius non petendo de toto eo, quod petere posset in hereditate dicti Bonapaxii patris sui, et quondam Dñe Madalene olim matris sue. Desideratur initium, et finis hujus charte.

6. Designationes quorumdam locorum demoliendorum in terra Ripa, inter que nominatur Hortus filiorum quondam Dñi Oteboni de Domina Stadaia. Vide pag. 30.

7. Mainetus de Paudo manifestat undecim Patias terre, que dant Decimam herebibus quondam Dñi Henrici de Murio, quarum prima jacet supra Fratam Castri de Paudo: secunda ante dictum Castrum: 3. et 8. in Castiono: 10. al Prollo apud dictum Castrum; Dñm Federicum de Paudo, et Fossatum: undecima ante Portam di-

dicti Castri. Porro Castrum Paudi, seu Paldi fuit in Plebe Murienzi.

8. Expensa facta in Causa, quam fecit Dña Malgarita uxor quondam Girardi Bolpi pro suis filiis, et filiabus contra Brancharellum tutorem Bertoldi filii quondam Balatini. Vide pag. 7. et 8. 23. 33.

9. Mandato Magnifici, et Generosi Dñi Hieronymi Romagnani dignissimi Potestatis Ripe per Viatorem Ripe factum fuit Proclama de volentibus presentare ex forma Statutorum Ripe circa quamdam Affictum venditum. Vide pag. 135.

10. Dominus Pelegrinus de Domina Staday de Ripa, Bertellus de Gazolis, Magister Brancarellus Sartor, Ser Floravantus de Porta nova, Dñs Matheus de Ripa, Magister Rubeus Notarius, et Dominus Ribaldus, omnes iurati testes dicunt, quod Plebs de Ripa, et Fratres ejusdem habent, et habuerunt quartum totius Decime Plebatus Ripe, et specialiter Decime Domini Episcopi, tam panis, quam vini. Vide pag. 24.

11. Testes producti ex parte Galiciani de Personaldo contra Azolinum Sindicum Communis Ripe quoad Pratum de Placis dicti Galiciani,

ac dominium Engli, et Tombli. Inter testes sunt Malfatus de Pranzo, Albricus de Tralino, Quintanus, Conradinus de Bozo. Memorantur Corona illorum de Comano, ac unum Alpum illorum de Pranono, et Ospitale sancti Tomas. Vide pag. 35.

12. Designationes bonorum Ripensium, cum impositione Salarii, sine anno. Memorantur Dominus Adalpertus de Saxo. Dominus Borzagninus. Dominus Amatorius. Terra Domini Jacobi Mitifoghi. Dominus Omnebonum de Pasirono. Fosatum Otolini de Saxo.

13. Designationes locorum, et confinium Ripensium. Commemorantur Pratum filiorum quondam Domina Stadaja. Pratum Presbyteri, qui est ad sanctum Lazarium. Pratum filiorum quondam Ardoyni de Pranono. Pratum Domina Palma. Casa vinearum Bonagenti. Casa vi-

vinearum Malfati. Vasum Albola. Pratum Domini Omneboni de Pasirono. Pratum Domini Calapini de Arco. Fons Pasironi. Fontana Pasironi. Galenzana.

FINIS

Recensionis Chartarum Archivi Ripensis Civili quarum numerus est 443. sane modicus admodum, et parvus pro Archivo Civico, qualis foret etiamsi computarentur illa 187. quæ sub duodecim tantum numeris, utpote aliis assuta, ac Fasciculos constituentes, recensita fuerunt. Omnes membranæ sunt, præter septemdecim, relatas Caps. 3. num. 49. ac 50. Caps. 5. num. 3. 32. 52. 56. 57. 85. et 99. Caps. 6. num. 6. 22. et 23. atque Caps. 7. num. 1. 11. 12. 13. 14. quæ quidem omnes papyraceæ sunt.